

Ειδική έκθεση

Στήριξη της ΕΕ για την ψηφιοποίηση των σχολείων:

Σημαντικές οι επενδύσεις, αλλά χωρίς στρατηγικό όραμα για την αξιοποίηση της χρηματοδότησης της ΕΕ από πλευράς των κρατών μελών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-16
Ψηφιακή εκπαίδευση και ψηφιοποίηση των σχολείων	01-06
Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση	07-10
Η τιμή-στόχος της ΕΕ για τη συνδεσιμότητα των σχολείων: ένα gigabit ανά δευτερόλεπτο έως το 2025	11
Η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ	12
Διαχείριση και χρήση των ενωσιακών κονδυλίων	13-16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	17-24
Παρατηρήσεις	25-82
Περιορισμένη η αξιοποίηση, από πλευράς των κρατών μελών, της στήριξης της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους	25-41
Η πλειονότητα των κρατών μελών διέθετε ειδικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων	25-29
Ελάχιστα μόνο κράτη μέλη είχαν ενσωματώσει στοιχεία του σχεδίου δράσης στις στρατηγικές τους	30-33
Πολλά σχολεία δεν ήταν ενήμερα για τις δράσεις της Επιτροπής σχετικά με την ψηφιοποίηση των σχολείων	34-38
Η ψηφιοποίηση δεν αποτελούσε προτεραιότητα στα έργα στρατηγικών συμπράξεων για τα σχολεία	39-41
Παρότι η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ συνέβαλε στην ψηφιοποίηση των σχολείων, παρατηρήθηκαν αδυναμίες στην κατανομή της χρηματοδότησης	42-75
Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις δεν ενσωματώνονταν πάντοτε επαρκώς στις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων	42-48
Η χρηματοδότηση της ΕΕ έδωσε μεν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να στηρίξουν την ψηφιοποίηση των σχολείων, σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, απλώς υποκατέστησε εθνικούς πόρους που είχαν ήδη διατεθεί	49-50

Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις συνέβαλαν στην ψηφιοποίηση των σχολείων, αλλά τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μέτρων που θα χρηματοδοτηθούν από τον ΜΑΑ δεν έχουν προσδιοριστεί σαφώς	51-55
Τα σχολεία δεν ενεπλάκησαν επαρκώς στον καθορισμό των αναγκών, με αποτέλεσμα να περιοριστεί ο αντίκτυπος της χρηματοδότησης της ΕΕ	56-59
Πολλά σχολεία δεν αξιοποιούν ακόμη τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιοποίηση	60-68
Ελάχιστα είναι τα κράτη μέλη που αξιολογούν τα αποτελέσματα που έχουν επιτύχει με τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για την ψηφιοποίηση των σχολείων	69-75
Μικρός μόνον αριθμός σχολείων έχει πρόσβαση σε συνδεσιμότητα gigabit	76-82
Η πραγματική συνδεσιμότητα πολλών σχολείων παραμένει χαμηλή	76-79
Ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να μην επιτύχουν την τιμή-στόχο για τη συνδεσιμότητα σε gigabit έως το 2025	80-82
Συμπεράσματα και συστάσεις	83-92

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Χρηματοδοτούμενα από τον ΜΑΑ μέτρα για την ψηφιοποίηση των σχολείων

Παράρτημα II – Σχολεία και έργα που επισκεφθήκαμε στο πλαίσιο του ελέγχου

Παράρτημα III – Έρευνα του ΕΕΣ μεταξύ σχολικών μονάδων

Παράρτημα IV – Ορόσημα και τιμές-στόχος για τα μέτρα του ΜΑΑ που αφορούν την ψηφιοποίηση των σχολείων στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε

Συνομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποκλειστικά αρμόδια για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής και την οργάνωση των σχολείων τους. Ο ρόλος της ΕΕ, από την άλλη, συνίσταται στη συμπλήρωση και τη στήριξη των δράσεων των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, τους παρέχει επίσης σημαντική χρηματοδοτική στήριξη για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιεί διάφορα μέσα, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το πρόγραμμα Erasmus+. Μέσω αυτών των προγραμμάτων έχουν εκταμιευθεί από το 2014, και θα συνεχίσουν να εκταμιεύονται μέχρι το 2026, σημαντικά ποσά, με σκοπό να ενισχυθεί η ψηφιακή εκπαίδευση.

II Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου αξιολογήσαμε δράσεις για τη στήριξη της ψηφιακής εκπαίδευσης στα σχολεία, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Εξετάσαμε κατά πόσον οι δράσεις της Επιτροπής στήριξαν επαρκώς την ψηφιοποίηση των σχολείων. Επίσης, διερευνήσαμε κατά πόσον οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές των κρατών μελών χρησιμοποίησαν τη διαθέσιμη ενωσιακή χρηματοδότηση για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων, όπως προβλεπόταν, και κατά πόσον ο βαθμός σύνδεσης των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit ήταν επαρκής για την επίτευξη των τιμών-στόχου της ΕΕ. Με την έκθεσή μας επιδιώκουμε να βοηθήσουμε την Επιτροπή και τις εθνικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις προκλήσεις της ψηφιοποίησης των σχολείων κατά την περίοδο 2021-2027. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, τα μέτρα αυτά βοήθησαν τα σχολεία στις προσπάθειές τους για ψηφιοποίηση, αλλά ότι τα κράτη μέλη στερούνταν στρατηγικού οράματος όσον αφορά τη χρήση της χρηματοδότησης της ΕΕ.

III Το 2018, η Επιτροπή ενέκρινε σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση με σκοπό να στηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις της ψηφιακής εκπαίδευσης. Το σχέδιο αυτό κάλυπτε και τα σχολεία. Ωστόσο, τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε είτε δεν είχαν ενσωματώσει τους στόχους του σχεδίου δράσης στις εθνικές (ή περιφερειακές) στρατηγικές τους είτε δεν είχαν επικαιροποιήσει τις στρατηγικές τους για την περίοδο 2021-2027, είτε δεν είχαν καταστρώσει ειδικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους. Διαπιστώσαμε επίσης ότι οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν με ενωσιακούς πόρους δεν είχαν σε όλες τις περιπτώσεις ενσωματωθεί ικανοποιητικά στις εθνικές ή στις περιφερειακές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Ωστόσο, αυτό θα είχε ενδεχομένως περιορίσει τον κίνδυνο κατακερματισμού των παρεμβάσεων που

χρηματοδοτούνταν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, συμβάλλοντας στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου τους.

IV Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα παρήγαγαν τις επιδιωκόμενες εκροές τους, μολονότι διάφοροι παράγοντες εμπόδιζαν τα σχολεία να αξιοποιήσουν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο την ενωσιακή χρηματοδότηση. Στην περίπτωση των μέτρων που θα χρηματοδοτούνταν από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο καθορισμός των ορόσημων και των τιμών-στόχου που θα έπρεπε να επιτύχουν τα κράτη μέλη εμφάνιζε αδυναμίες, ιδίως ως προς τα αποτελέσματα που έπρεπε να εξασφαλιστούν στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης. Διαπιστώσαμε ότι, στις περιπτώσεις δύο μέτρων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, οι εκτιμήσεις κόστους που έκανε δεκτές η Επιτροπή κατά τις διαπραγματεύσεις των εθνικών σχεδίων απέκλιναν σημαντικά από τα έξοδα που όντως πραγματοποιήθηκαν κατά την υλοποίηση. Επιπλέον, η εμπλοκή των σχολείων στη διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών ήταν ανεπαρκής.

V Μολονότι σχεδόν όλοι οι μαθητές χρησιμοποιούν πλέον ψηφιακές συσκευές, πολλά σχολεία εξακολουθούν να αναφέρουν ελλείψεις σε εξοπλισμό ή ανάγκες περαιτέρω επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Ακόμη, διαπιστώσαμε ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει υιοθετηθεί επίσημη προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση των ΤΠΕ στην τάξη, με αποτέλεσμα τα σχολεία να αδυνατούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιοποίηση.

VI Η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία σχετικά με το ύψος της ενωσιακής χρηματοδότησης που έχει δαπανηθεί συνολικά για την ψηφιοποίηση των σχολείων, ενώ ελάχιστα κράτη μέλη αξιολογούν σε ποιον βαθμό η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ έχει συμβάλει στη βελτίωση της ψηφιακής εκπαίδευσης στο σχολικό περιβάλλον. Οι ειδικοί για κάθε πρόγραμμα δείκτες δεν ήταν κατατοπιστικοί και δύο μόνον από τα έξι κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη διέθεταν μηχανισμούς για τη συστηματική παρακολούθηση της προόδου των σχολείων προς την κατεύθυνση της ψηφιοποίησης, ως αποτέλεσμα της ενωσιακής χρηματοδοτικής στήριξης.

VII Το 2016, η Επιτροπή όρισε τιμές-στόχο που έπρεπε να επιτύχουν έως το 2025 τα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύνδεση των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit, τον εφοδιασμό τους με εξοπλισμό ΤΠ τελευταίας τεχνολογίας και την εισαγωγή καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης. Ωστόσο, το 2022, μικρός μόνον αριθμός σχολείων μπορούσε πράγματι να συνδέεται στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit, καθώς τα κράτη μέλη εφάρμοζαν διαφορετικές προσεγγίσεις για την προώθηση της σύνδεσης των σχολείων. Εντούτοις, η έλλειψη αυστηρού στρατηγικού σχεδιασμού,

σε συνδυασμό με ορισμένες καθυστερήσεις στην υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων, αυξάνει τον κίνδυνο μη επίτευξης της τιμής-στόχου της ΕΕ για τις ταχύτητες gigabit.

VIII Βάσει των συμπερασμάτων αυτών, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να προωθήσει περισσότερο ενεργά τις δράσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, προκειμένου να ισχυροποιηθεί ο αντίκτυπός τους·
- να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την ισχυροποίηση της σχέσης μεταξύ των στόχων του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, των εθνικών και των περιφερειακών στρατηγικών και της ενωσιακής χρηματοδότησης για τα σχολεία· και
- να παρακολουθεί και να ενθαρρύνει τις προσπάθειες για την επίτευξη της τιμής-στόχου για σύνδεση όλων των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit έως το 2025.

Εισαγωγή

Ψηφιακή εκπαίδευση και ψηφιοποίηση των σχολείων

01 Επιδίωξη της **ψηφιακής εκπαίδευσης** είναι να εξοπλίσει κατάλληλα τους μαθητές ώστε να ευημερήσουν, να εξελιχθούν σε ενεργούς πολίτες και να ενταχθούν ευκολότερα στην αγορά εργασίας, σε έναν κόσμο ολοένα περισσότερο ψηφιοποιημένο¹. Η Επιτροπή είχε παρατηρήσει ήδη το 2013 και το 2018, στο πλαίσιο των ερευνών της στον μαθητικό πληθυσμό, ότι συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα στήριξης σε επίπεδο σχολείου, όπως η βελτίωση του εξοπλισμού ή η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, αλλά και ότι μεταξύ σχολείων υπήρχαν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τον βαθμό χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών και την πρόσβαση σε γρήγορο διαδίκτυο². Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), σε μελέτη του 2018, τόνισε ότι οι μαθητές των σχολείων που ήταν επαρκώς εξοπλισμένα με υπολογιστές και συνδεδεμένα στο διαδίκτυο μπορούσαν να επιτύχουν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα³.

02 Μετά την εκδήλωση της πανδημίας COVID-19, η σημασία τόσο των **ψηφιακών ικανοτήτων και δεξιοτήτων** όσο και της διαθεσιμότητας **ψηφιακών υποδομών και ψηφιακού εξοπλισμού** σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης αυξήθηκε. Η πανδημία αποκάλυψε ότι τα σχολικά συστήματα δεν ήταν καλά προετοιμασμένα για **εξ αποστάσεως διδασκαλία** σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, λόγω της απουσίας καλής σύνδεσης στο διαδίκτυο και κατάλληλου ψηφιακού εξοπλισμού για τον μαθητικό πληθυσμό και το εκπαιδευτικό προσωπικό⁴. Ακόμη, προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της ψηφιακής εκπαίδευσης και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων των μαθητών και των μαθητριών, έπρεπε να έχουν εξοικείωση με την ψηφιακή τεχνολογία, έχοντας επιμορφωθεί κατάλληλα στη χρήση της και την

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022.

² Survey of Schools: ICT in education: benchmarking access, use and attitudes to technology in Europe's schools, 2013, και 2nd Survey of Schools: ICT in Education, 2019.

³ (2020), PISA 2018 Results (Volume V): Effective Policies, Successful Schools, σ. 113, PISA, OECD Publishing, Παρίσι.

⁴ (2020), Strengthening online learning when schools are closed: The role of families and teachers in supporting students during the COVID-19 crisis, OECD Publishing, Παρίσι.

ενσωμάτωσή της στη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και σε καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας.

03 Στην ΕΕ, υπεύθυνα για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής, τον εξοπλισμό των σχολείων, την εποπτεία του περιεχομένου της διδασκαλίας και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και του μαθητικού πληθυσμού είναι τα **κράτη μέλη**. Επιπλέον, στο εσωτερικό των κρατών μελών, οι σχετικές αρμοδιότητες μπορεί να κατανέμονται σε διαφορετικά επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό). Η κάθε είδους διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης είναι εθελοντική και δεν συνδέεται απαραίτητως με τη χρήση κονδυλίων της ΕΕ. Εντούτοις, η Ένωση δύναται να στηρίζει και να συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών⁵.

04 Ο ρόλος της Επιτροπής στη διαδικασία ψηφιοποίησης των σχολείων συνίσταται σε δράσεις συμπληρωματικές και υποστηρικτικές εκείνων των κρατών μελών, με πλήρη σεβασμό της αρμοδιότητάς τους όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων.

05 Προϋπόθεση για την επιτυχία της ψηφιακής εκπαίδευσης αποτελεί επίσης η **ψηφιοποίηση των σχολείων**, ήτοι η εξασφάλιση της πρόσβασης των σχολείων στο διαδίκτυο σε υψηλές ταχύτητες και ο εξοπλισμός των σχολικών αιθουσών, των εκπαιδευτικών και του μαθητικού πληθυσμού με συσκευές, όπως φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές ή ταμπλέτες, η μέριμνα για την απόκτηση από το εκπαιδευτικό και λοιπό προσωπικό των σχολείων των αναγκαίων ψηφιακών δεξιοτήτων, η παροχή κατάλληλου υλικού για την ψηφιακή μάθηση, καθώς και ασφαλών πλατφορμών, και, τέλος, η εφαρμογή σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών και μαθησιακών προσεγγίσεων.

06 Το 2020, η σχολική κοινότητα στα 27 κράτη μέλη αριθμούσε άνω των **65 εκατομμυρίων εγγεγραμμένων μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών** σε περισσότερα από **200 000 σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**⁶.

⁵ Άρθρο 165, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Eurydice National Education Systems](#).

Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση

07 Τον Νοέμβριο του 2017, κατά τη σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή διακήρυξαν, μέσω του **ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων** ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας⁷. Η Επιτροπή συνεισέφερε στον σχετικό διάλογο, παρουσιάζοντας το όραμά της για έναν **Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης**, με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της εκπαίδευσης και του πολιτισμού ως κινητήριων δυνάμεων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την εξασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης, την ενίσχυση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη, καθώς και ως μέσων προκειμένου οι πολίτες να βιώσουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα σε όλη της την πολυμορφία⁸. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη χαρακτήρισαν την καινοτομία και τις ψηφιακές τεχνολογίες ως βασικούς παράγοντες για τη βελτίωση της εκπαίδευσης, τομέα στον οποίο η Ευρώπη θεωρείται ότι υστερεί έναντι άλλων περιοχών του πλανήτη.

08 Τον Ιανουάριο του 2018, η Επιτροπή δημοσίευσε το πρώτο της **σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση** (εφεξής «το σχέδιο δράσης»), όπως είχε ανακοινώσει στη συμβολή της στη σύνοδο κορυφής στο Γκέτεμποργκ⁹. Το σχέδιο περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων σε τρεις τομείς προτεραιότητας. Μέσω αυτών, η Επιτροπή σκόπευε να στηρίξει συνολικά τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών σε όλους τους κλάδους της εκπαίδευσης, με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, και να ενθαρρύνει και να επεκτείνει τη στοχευμένη χρήση ψηφιακών και καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών (βλέπε [γράφημα 1](#)).

⁷ Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, Γκέτεμποργκ, 2017.

⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συμβολή της στη σύνοδο των ηγετών στο Γκέτεμποργκ, COM(2017) 673, της 14ης Νοεμβρίου 2017.

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, COM(2018) 22 της 17ης Ιανουαρίου 2018.

Γράφημα 1 – Οι προτεραιότητες του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση του 2018

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 – Καλύτερη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας για τη διδασκαλία και τη μάθηση

- ✓ Δρομολόγηση του εργαλείου **SELFIE** με σκοπό την αποτελεσματικότερη χρήση των νέων τεχνολογιών από τα σχολεία και τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- ✓ Ενθάρρυνση των **ευρωζωνικών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας** μέσω του δικτύου γραφείων ευρωζωνικότητας της ΕΕ
- ✓ Υποστήριξη της **ψηφιακής ετοιμότητας** τόσο των γενικών όσο και των επαγγελματικών σχολείων
- ✓ Δημιουργία πλαισίου για τα **ψηφιακά αποκτηθέντα προσόντα**, πλήρως ευθυγραμμισμένου με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2 – Ανάπτυξη κατάλληλων ψηφιακών ικανοτήτων και δεξιοτήτων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό

- ✓ Δημιουργία ευρωπαϊκής **πλατφόρμας για την ψηφιακή τριτοβάθμια εκπαίδευση**
- ✓ Ανάπτυξη πιλοτικού έργου για την κατάρτιση σχετικά με την **ανοικτή επιστήμη** και την **επιστήμη από και για τους πολίτες**
- ✓ Αύξηση του αριθμού των σχολείων που συμμετέχουν στην **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού**
- ✓ Έναρξη **εκστρατείας ευαισθητοποίησης** σε επίπεδο ΕΕ για την προώθηση της διαδικτυακής ασφάλειας, της κυβερνοϋγιεινής και της παιδείας στα μέσα
- ✓ Προώθηση των ψηφιακών και επιχειρηματικών ικανοτήτων **των γυναικών και των κοριτσιών**

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3 – Βελτίωση της εκπαίδευσης μέσω της βελτίωσης της ανάλυσης δεδομένων και των προβλέψεων

- ✓ Δημοσίευση **μελέτης αναφοράς** για την αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη γενίκευση της χρήσης των **ΤΠΕ** στην εκπαίδευση
- ✓ Έναρξη **πιλοτικών προγραμμάτων τεχνητής νοημοσύνης και μαθησιακής ανάλυσης** στην εκπαίδευση με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων δεδομένων
- ✓ Δρομολόγηση διαδικασίας στρατηγικών προβλέψεων για τις **βασικές τάσεις που προκύπτουν από τον ψηφιακό μετασχηματισμό** για το μέλλον των εκπαιδευτικών συστημάτων

Πηγή: ΕΕΣ.

09 Η Επιτροπή επικαιροποίησε το σχέδιο δράσης της τον Σεπτέμβριο του 2020. Το μακροπρόθεσμο στρατηγικό όραμα του επικαιροποιημένου σχεδίου καλύπτει την περίοδο 2021-2027. Επιπλέον των κύριων στοιχείων του αρχικού σχεδίου δράσης, λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης. Το επικαιροποιημένο σχέδιο εστιάζει σε δύο τομείς προτεραιότητας και σε βασικές δράσεις, που αφορούν όχι μόνο τη σχολική αλλά και τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (λόγου χάριν την πανεπιστημιακή) ή την επαγγελματική κατάρτιση, και όπου πρέπει να εστιάσουν οι δράσεις της Επιτροπής τα επόμενα χρόνια (βλέπε [γράφημα 2](#)).

Γράφημα 2 – Οι προτεραιότητες του επικαιροποιημένου σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (2021-2027)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 – Προώθηση της ανάπτυξης ενός οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης υψηλών επιδόσεων

Έναρξη **στρατηγικού διαλόγου με τα κράτη μέλη** για τη διευκόλυνση της επιτυχούς ψηφιακής εκπαίδευσης

Διατύπωση συστάσεων για την **ηλεκτρονική / εξ αποστάσεως μάθηση** στην πρωτοβάθμια και την δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Ανάπτυξη ενός **ευρωπαϊκού πλαισίου για το ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο** και έλεγχος της σκοπιμότητας της δημιουργίας μιας **ευρωπαϊκής πλατφόρμας ανταλλαγών** για την ανταλλαγή πιστοποιημένων διαδικτυακών πόρων και τη σύνδεση υφιστάμενων πλατφορμών

Δρομολόγηση της πρωτοβουλίας **Connectivity4Schools** και ενθάρρυνση των **κρατών μελών** να αξιοποιήσουν τη στήριξη της ΕΕ για ευρυζωνικές υπηρεσίες, πρόσβαση στο διαδίκτυο και ψηφιακά εργαλεία, όπως το **SELFIE για εκπαιδευτικούς**

Εκπόνηση **κατευθυντήριων γραμμών δεοντολογίας για την τεχνητή νοημοσύνη και τη χρήση των δεδομένων** στο πλαίσιο της διδασκαλίας και της μάθησης

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2 – Ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό

Ανάπτυξη **κοινών κατευθυντήριων γραμμών για την προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού** και την **καταπολέμηση της παραπληροφόρησης**

Συμπερίληψη της τεχνητής νοημοσύνης και των ψηφιακών δεξιοτήτων στο **ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων**, στήριξη της ανάπτυξης **μαθησιακών πόρων τεχνητής νοημοσύνης** για τους παρόχους υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης

Ανάπτυξη **ευρωπαϊκού πιστοποιητικού ψηφιακών δεξιοτήτων** που θα αναγνωρίζεται από τις κυβερνήσεις, τους εργοδότες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σε ολόκληρη την Ευρώπη

Διατύπωση συστάσεων για τη **βελτίωση της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων** και θέσπιση **ενωσιακού στόχου για την ψηφιακή ικανότητα του μαθητικού πληθυσμού**

Προώθηση της ανάπτυξης προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων, επέκταση των **περιόδων πρακτικής άσκησης «Ψηφιακή ευκαιρία»** και ενθάρρυνση της **συμμετοχής των γυναικών στους τομείς της τεχνολογίας, των θετικών επιστημών, της μηχανικής και των μαθηματικών**

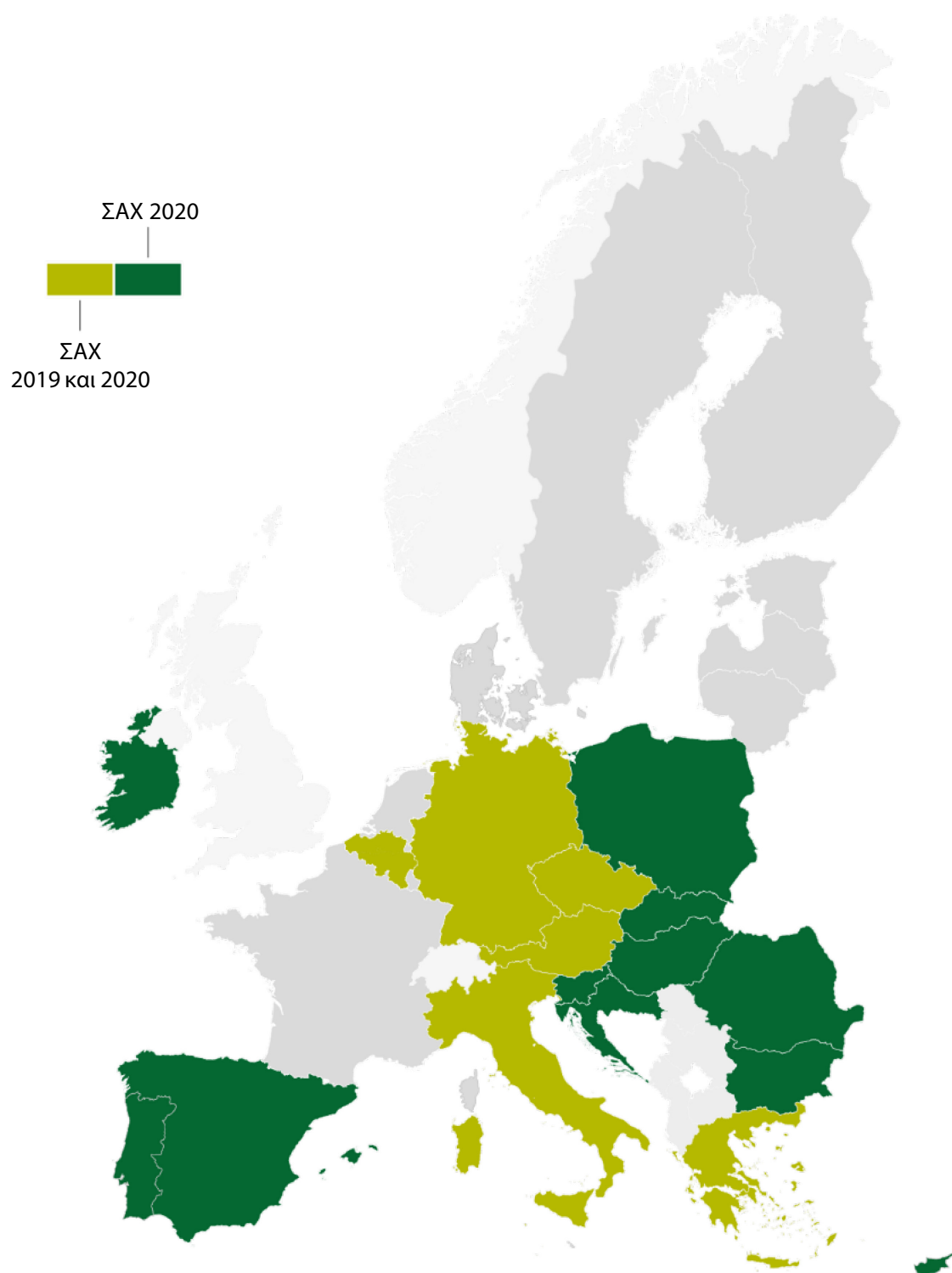

Δημιουργία νέου **Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Εκπαίδευσης** για τη σύνδεση εθνικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης και ενδιαφερόμενων μερών

Πηγή: ΕΕΣ.

10 Η Επιτροπή θεωρεί το σχέδιο δράσης καθοριστικό για τη βελτίωση του ψηφιακού γραμματισμού και την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε κάθε επίπεδο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και για όλα τα επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων. Ακόμη, χρησιμοποιεί το σχέδιο δράσης ως έγγραφο αναφοράς για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, τον κύκλο συντονισμού της οικονομικής, δημοσιονομικής, εργασιακής και κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο διατύπωσε, βάσει προτάσεων της Επιτροπής, ετήσιες συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Στο **γράφημα 3** παρουσιάζονται τα κράτη μέλη στα οποία το Συμβούλιο συνέστησε είτε το 2019 είτε το 2020 την πραγματοποίηση επενδύσεων στην ψηφιοποίηση των σχολείων.

Γράφημα 3 – Κράτη μέλη στα οποία απευθύνθηκαν ΣΑΧ σε σχέση με την ψηφιοποίηση των σχολείων

Πηγή: Ανάλυση του ΕΕΣ, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, συστάσεις ανά χώρα.

Η τιμή-στόχος της ΕΕ για τη συνδεσιμότητα των σχολείων: ένα gigabit ανά δευτερόλεπτο έως το 2025

11 Δεδομένου ότι οι νέες υπηρεσίες και εφαρμογές δεδομένων απαιτούν δίκτυα ολοένα μεγαλύτερης χωρητικότητας, το 2016 η Επιτροπή όρισε στρατηγικές τιμές-στόχο συνδεσιμότητας για όλες τις κύριες κοινωνικοοικονομικές κινητήριες δυνάμεις, όπως τα σχολεία. Βάσει αυτών των τιμών-στόχου, έως το 2025, όλα τα σχολεία θα πρέπει να διαθέτουν ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας, ήτοι πρόσβαση σε διαδικτυακές συνδέσεις με ταχύτητες κατερχόμενης και ανερχόμενης ζεύξης τουλάχιστον ενός gigabit ανά δευτερόλεπτο¹⁰. Οι ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας θα διευκολύνουν την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης και θα δώσουν στο εκπαιδευτικό προσωπικό και στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να αξιοποιούν σύγχρονο διδακτικό υλικό, ενισχύοντας έτσι τις ψηφιακές δεξιότητές τους. Οι εν λόγω τιμές-στόχος ορίστηκαν σε συνέχεια του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη, το οποίο εγκρίθηκε το 2010 και επ' ευκαιρία του οποίου η Επιτροπή είχε δηλώσει ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ θα έπρεπε να έχουν πρόσβαση σε ευρυζωνική σύνδεση με ταχύτητα 30 Mbps έως το 2020¹¹.

Η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ

12 Τα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση στη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για την ψηφιοποίηση των σχολείων μέσω διάφορων μηχανισμών, καθένας από τους οποίους έχει διαφορετικούς ειδικούς στόχους και χαρακτηριστικά:

- **Ταμεία της πολιτικής συνοχής:**

- Για την περίοδο 2014-2020, οι επενδύσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), καθώς και της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αποτελούσαν θεματικούς στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), δύο από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής [γνωστά και ως ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ)]. Η ΕΕ τα χρησιμοποιεί για τη συγχρηματοδότηση επενδύσεων σε τομείς όπως η

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής, με τίτλο «Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit», COM(2016) 587 της 14ης Σεπτεμβρίου 2016.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη», COM(2010) 245 της 19ης Μαΐου 2010.

ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών και η ανάπτυξη των εργαζομένων, των νέων και όλων εκείνων που αναζητούν εργασία¹². Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, ο συνολικός προϋπολογισμός για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ ανήλθε σε 329 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 44,6 δισεκατομμύρια ευρώ εκτιμάται ότι διατέθηκαν σε αυτούς τους δύο θεματικούς στόχους. Ωστόσο, η ψηφιοποίηση των σχολείων δεν αποτελούσε ειδικό στόχο των ταμείων και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα ποσά που δαπανήθηκαν για τον σκοπό αυτό (βλέπε σημείο 71).

- Για τα έτη 2020 έως 2022, συστάθηκε η Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) ως μέρος της πρωτοβουλίας NextGenerationEU (NGEU), στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2014-2020¹³. Από τον συνολικό προϋπολογισμό των 44,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα κράτη μέλη μπορούσαν να χρησιμοποιούν κεφάλαια για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων. Επίσης, μπορούσαν να ζητούν την πλήρη χρηματοδότηση των μέτρων REACT-EU από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
- Κατά την περίοδο 2021-2027, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τα ταμεία της πολιτικής συνοχής για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους, κυρίως δε για επενδύσεις σε υποδομές πρόσβασης¹⁴ και για την υποστήριξη της απόκτησης ψηφιακών δεξιοτήτων¹⁵.

○ **Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)¹⁶:**

Ο ΜΑΑ είναι ένας προσωρινός μηχανισμός στο πλαίσιο του μέσου NGEU, που θεσπίστηκε με σκοπό να μετριάσει τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Τελεί υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής. Μέχρι το τέλος του 2026, τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ, υπό την προϋπόθεση της επίτευξης συγκεκριμένων τιμών-στόχου και ορόσημων για τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ). Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη στήριξη της ΕΕ προκειμένου να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις

¹² Άρθρο 9, σημεία 2 και 10, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2221.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241.

για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και για την ψηφιακή μετάβαση των σχολείων. Από τον συνολικό διαθέσιμο για τον ΜΑΑ προϋπολογισμό των 723,8 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές), εντοπίσαμε 21 κράτη μέλη τα οποία, σύμφωνα με τα ΣΑΑ τους, επέλεξαν να επενδύσουν περισσότερα από 11 δισεκατομμύρια ευρώ σε μέτρα που αποσκοπούν στην ψηφιοποίηση των σχολείων τους¹⁷.

ο **Πρόγραμμα Erasmus+**¹⁸:

Μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα Erasmus+ υποστηρίζει τη βασισμένη στις ΤΠΕ διδασκαλία, την ανοικτή εκπαίδευση και τις καινοτόμες πρακτικές της ψηφιακής εποχής, ενώ καλύπτει επίσης τον ψηφιακό μετασχηματισμό μέσω της ανάπτυξης της ψηφιακής ετοιμότητας, ανθεκτικότητας και ικανότητας:

- Για την περίοδο 2014-2020, ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανήλθε σε 14,9 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων περίπου 1,6 δισεκατομμύρια ευρώ διατέθηκαν σε έργα διακρατικών στρατηγικών συμπράξεων στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης. Εξ αυτού του ποσού, 100 εκατομμύρια ευρώ διατέθηκαν ειδικά για έργα που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της χρήσης των ΤΠΕ στη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε επίσης το πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση δράσεων που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης του 2018.
- Για την περίοδο 2021-2027, το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος διευρύνθηκε, ώστε να καλύψει δραστηριότητες και έργα που αποσκοπούσαν στην υλοποίηση του επικαιροποιημένου σχεδίου δράσης και του ψηφιακού μετασχηματισμού των σχολείων¹⁹. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 26,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Μολονότι δεν προβλέπεται ειδικό κονδύλιο για την ψηφιοποίηση, κατά την περίοδο 2021-2027 είναι δυνατή η χρήση κεφαλαίων για τη στήριξη δράσεων στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης και των στρατηγικών συμπράξεων καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων έργων για την ψηφιακή εκπαίδευση στα σχολεία. Η ψηφιακή μετάβαση αποτελεί μία από τις τέσσερις οριζόντιες προτεραιότητες του προγράμματος.

¹⁷ Κατάλογος των μέτρων που εντοπίσαμε στα ΣΑΑ παρατίθεται στο [παράρτημα Ι](#).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1288/2013.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817.

ο Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Κατά την περίοδο 2021-2027, το ψηφιακό τμήμα του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»²⁰, ενός μέσου της ΕΕ που τελεί υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής και παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για τη δημιουργία βιώσιμων διασυνδεδεμένων υποδομών, προβλέπει προϋπολογισμό άνω των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη, μεταξύ άλλων, της ανάπτυξης συστημάτων 5G στις επονομαζόμενες «κοινότητες 5G», ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σύνδεση των σχολείων.

Διαχείριση και χρήση των ενωσιακών κονδυλίων

13 Στην περίπτωση των **προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής**, οι εθνικές ή οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών είναι αρμόδιες για την επιλογή και την παρακολούθηση των έργων στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και για την καταβολή της στήριξης. Η Επιτροπή συγχρηματοδοτεί τις σχετικές με τα έργα δαπάνες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στους ισχύοντες γενικούς κανόνες και με τους όρους του εκάστοτε προγράμματος.

14 Στο πλαίσιο του **ΜΑΑ**, τα κράτη μέλη θέσπισαν τα μέτρα που ορίζονται στα εθνικά ΣΑΑ. Σε κάθε ΣΑΑ χορηγείται στήριξη βάσει του εκτιμώμενου κόστους των μέτρων που περιέχει, έως το μέγιστο ποσό που ορίζεται στον κανονισμό ΜΑΑ. Σε αντίθεση με τα ισχύοντα για τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής, η χρηματοδότηση της ΕΕ δεν συνδέεται με τα έξοδα που έχουν όντως πραγματοποιηθεί. Η Επιτροπή εκταμιεύει τα ποσά που έχουν κατανεμηθεί στα ΣΑΑ αφότου το κράτος μέλος επιτύχει τα σχετικά ορόσημα και τις σχετικές τιμές-στόχο που έχουν προκαθορισθεί. Τα ορόσημα συνίστανται σε ποιοτικά επιτεύγματα, όπως η θέση σε ισχύ κατευθυντήριων γραμμών χρηματοδότησης. Από την άλλη, οι τιμές-στόχος είναι ποσοτικά επιτεύγματα, όπως η προμήθεια καθορισμένου αριθμού ψηφιακών συσκευών για τα σχολεία. Στο **παράρτημα IV** παρατίθενται συνοπτικά οι τιμές-στόχος και τα ορόσημα για τα μέτρα που αφορούν την ψηφιοποίηση των σχολείων στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη.

15 Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και τον ΜΑΑ για τη χρηματοδότηση μέτρων που αφορούν τις υποδομές και τον εξοπλισμό ΤΠΕ των σχολείων, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ή την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (βλέπε **πλαίσιο 1**).

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153.

Πλαίσιο 1

Παραδείγματα χρήσης των ταμείων της πολιτικής συνοχής για την ψηφιοποίηση των σχολείων

Η Ελλάδα χρηματοδοτεί πλατφόρμες ψηφιακής μάθησης και προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών με πόρους από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Η Κροατία υλοποιεί μια ενιαία δράση για την ψηφιοποίηση όλων των δημόσιων σχολείων έως το 2023, η οποία καλύπτει τον εξοπλισμό ΤΠΕ και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Η Ιταλία χρηματοδοτεί κυρίως την προμήθεια εξοπλισμού ΤΠ για σχολικά εργαστήρια πληροφορικής (βλέπε [φωτογραφία 1](#)), καθώς και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων.

Φωτογραφία 1 – Εργαστήριο πληροφορικής σε ιταλικό σχολείο, που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ

Πηγή: ΕΕΣ.

Ομοίως, η Πολωνία χρησιμοποίησε κεφάλαια του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ για τη χρηματοδότηση της σύνδεσης των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit, τον εξοπλισμό τους με εργαστήρια πληροφορικής, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ανάπτυξη ψηφιακού διδακτικού υλικού.

Παραδείγματα επενδύσεων στην ψηφιοποίηση των σχολείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ

Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, το εθνικό ΣΑΑ της Γερμανίας προέβλεπε τη χρηματοδότηση της προμήθειας συσκευών προς δανεισμό σε εκπαιδευτικούς σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, μιας εθνικής πλατφόρμας ψηφιακής εκπαίδευσης και κέντρων εκπαιδευτικής αριστείας για την περαιτέρω ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών.

Η Ελλάδα θα στηρίξει κυρίως την προμήθεια ψηφιακού εξοπλισμού για σχολεία, εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες, καθώς και την ψηφιοποίηση του εκπαιδευτικού περιεχομένου και την ανάπτυξη διαδραστικών συστημάτων μάθησης.

Η Ιταλία θα επενδύσει κυρίως στην υψηλής ταχύτητας πρόσβαση των σχολείων στο διαδίκτυο, στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού των σχολείων, στη δημιουργία καινοτόμων αιθουσών διδασκαλίας και στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών.

16 Οι δράσεις της Επιτροπής για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποστηρίζουν το σχέδιο δράσης, χρηματοδοτούνται κυρίως από το πρόγραμμα **Erasmus+**, το οποίο διαχειρίζεται άμεσα η Επιτροπή (βλέπε [πλαίσιο 2](#)).

Πλαίσιο 2

Δράσεις της Επιτροπής για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων στα κράτη μέλη

Η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει τα σχολεία και τους λοιπούς οργανισμούς κατάρτισης να αναπτύξουν την ετοιμότητά τους για ψηφιοποίηση, δημιούργησε το **SELFIE**, ένα δωρεάν διαδικτυακό εργαλείο που βοηθά τα σχολεία, το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους μαθητές και τις μαθήτριες να αξιολογούν την πρόοδό τους όσον αφορά τη μάθηση στην ψηφιακή εποχή.

Προκειμένου να ενθαρρύνει την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων στα σχολεία, η Επιτροπή ενίσχυσε την πρωτοβουλία **EU CodeWeek (Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού)**, μια δράση που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη». Πρόκειται για δράση υλοποιούμενη από εθελοντές, που προάγουν την εκμάθηση συγγραφής κώδικα και τον ψηφιακό γραμματισμό, προκειμένου οι νέοι και οι νέες να αποκτήσουν βάσεις στον προγραμματισμό και την υπολογιστική σκέψη.

Η διαδικτυακή πλατφόρμα **eTwinning** υποστηρίζει σχολεία, εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες στη χρήση των ΤΠΕ, προκειμένου να αναπτύξουν διασυνοριακούς δεσμούς και να συνεργάζονται για την από κοινού υλοποίηση έργων. Οι συγχρηματοδοτούμενοι από την ΕΕ εθνικοί οργανισμοί υποστήριξης στα κράτη μέλη και στις χώρες-εταίρους συμβάλλουν στην προώθηση της πλατφόρμας σε εθνικό επίπεδο.

Τέλος, τα σχολεία και οι λοιποί εκπαιδευτικοί οργανισμοί μπορούν να εξασφαλίσουν επιμέρους επιχορηγήσεις για την υλοποίηση έργων διακρατικών στρατηγικών συμπράξεων στον τομέα της ψηφιοποίησης.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

17 Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, αξιολογήσαμε δράσεις στήριξης της ψηφιακής εκπαίδευσης στο σχολικό περιβάλλον. Ειδικότερα, εξετάσαμε τα εξής:

- αν οι δράσεις της Επιτροπής, ιδίως στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, υποστήριξαν επαρκώς την ψηφιοποίηση των σχολείων²¹
- κατά πόσον οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές των κρατών μελών χρησιμοποίησαν τη διαθέσιμη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής ενωσιακή χρηματοδότηση, όπως είχε προβλεφθεί²¹
- δεδομένου ότι η εφαρμογή του MAA θα συνεχιστεί έως το 2026, αν τα κράτη μέλη κάλυψαν επαρκώς την ψηφιοποίηση των σχολείων στα ΣΑΑ τους²¹ και
- αν τα κράτη μέλη ενσωμάτωσαν την στρατηγική τιμή-στόχο της Επιτροπής με ορίζοντα το 2025²¹ σε εθνικές στρατηγικές ή προσεγγίσεις για τη σύνδεση των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit, και κατά πόσον η συνδεσιμότητα των σχολείων βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη αυτής της τιμής-στόχου.

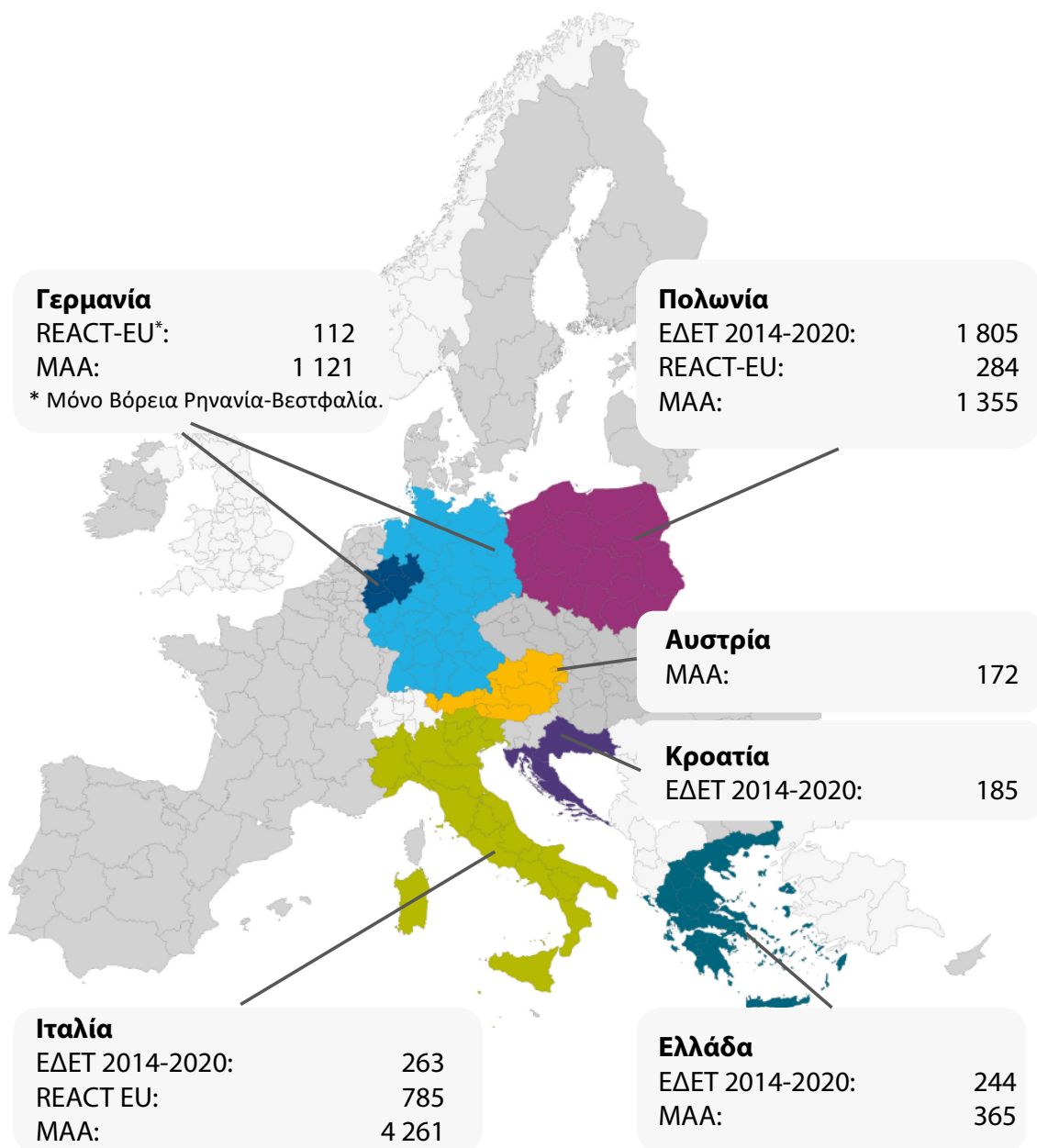
18 Για τον σκοπό αυτό, επιλέξαμε τα εξής έξι κράτη μέλη: Γερμανία, Ελλάδα, Κροατία, Ιταλία, Αυστρία και Πολωνία. Στην περίπτωση της Γερμανίας, όπου αποκλειστικά αρμόδια για την εκπαιδευτική πολιτική είναι τα ομόσπονδα κράτη (Bundesländer), επιλέξαμε τη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, το ομόσπονδο κράτος με τον μεγαλύτερο αριθμό σχολικών μονάδων και τον μεγαλύτερο μαθητικό πληθυσμό. Κατά την περίοδο 2014-2020, τα εν λόγω κράτη μέλη είτε δαπάνησαν σημαντικά ποσά χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής (στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ) για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους, είτε κατά τον χρόνο του ελέγχου μας χρησιμοποιούσαν κεφάλαια του REACT-EU για τον σκοπό αυτό, είτε είχαν συμπεριλάβει στα ΣΑΑ τους ειδικά, σχετικά μέτρα προς χρηματοδότηση από τον MAA έως το τέλος του 2026. Στο τέλος του 2021, για την ψηφιοποίηση των σχολείων είχαν καταβληθεί ή δεσμευθεί περίπου 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ από πόρους της πολιτικής συνοχής. Επιπλέον 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ είναι ήδη διαθέσιμα στο πλαίσιο του REACT-EU. Ακόμη, έως το 2026 θα εκταμιευθούν περισσότερα από 7 δισεκατομμύρια ευρώ σε τέσσερα από αυτά τα κράτη μέλη, τα οποία επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τον MAA για τον ίδιο

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής, με τίτλο «Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit», COM(2016) 587.

σκοπό, υπό την προϋπόθεση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των ορόσημων και των τιμών-στόχου που ορίζονται στα ΣΑΑ τους (βλέπε [γράφημα 4](#)).

Γράφημα 4 – Ενωσιακά κεφάλαια που διατέθηκαν για την ψηφιοποίηση των σχολείων στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη

(Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ)

Σημείωση: Ποσά των ΕΔΕΤ καταβληθέντα ή δεσμευθέντα έως τις 31.12.2021 ή προϋπολογισθέντα για το REACT-EU. Όσον αφορά τον ΜΑΑ, τα ποσά βασίζονται στο εκτιμώμενο κόστος των μέτρων που περιλαμβάνεται στα ΣΑΑ, τα οποία θα αναχρηματοδοτηθούν μετά την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των τιμών-στόχου έως το 2026 (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

19 Και στα έξι κράτη μέλη, εξετάσαμε τις στρατηγικές και τις προσεγγίσεις που εφαρμόζονται για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Επιπλέον, εξετάσαμε δείγμα 61 δράσεων ή έργων που χρηματοδοτήθηκαν ή πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, τον ΜΑΑ και το πρόγραμμα Erasmus+ και αποσκοπούν στη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων. Η επιλογή των έργων βασίστηκε είτε στην οικονομική βαρύτητά τους είτε στη σημασία τους για την ψηφιακή εκπαίδευση στα σχολεία. Οι εργασίες μας επικεντρώθηκαν στον βαθμό ενσωμάτωσής τους στις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Αξιολογήσαμε επίσης την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την ενίσχυση της ψηφιακής εκπαίδευσης στα σχολεία. Επιπλέον, επισκεφθήκαμε 35 σχολεία που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είχαν επωφεληθεί από τη στήριξη της ΕΕ στο πλαίσιο των ελεγχθέντων έργων (βλέπε [παράρτημα II](#)).

20 Σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές, διενεργήσαμε επίσης διαδικτυακή έρευνα, μέσω ερωτηματολογίου που απευθύναμε σε περισσότερα από 49 000 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία (Γερμανία), την Ελλάδα, την Κροατία, την Ιταλία και την Πολωνία. Η έρευνα αυτή κάλυψε περίπου το ένα τέταρτο των σχολείων στην ΕΕ. Σκοπός της ήταν να συγκεντρώσουμε επικαιροποιημένες πληροφορίες, οι οποίες δεν ήταν διαθέσιμες αλλού, σχετικά με την πραγματική συνδεσιμότητα των σχολείων σε ταχύτητες gigabit, τον ρόλο της ψηφιακής εκπαίδευσης, καθώς και τη χρήση των εργαλείων και των δράσεων της ΕΕ στον τομέα αυτό (βλέπε [παράρτημα III](#)). Η έρευνά μας δεν κάλυψε σχολεία της Αυστρίας, διότι οι εθνικές αρχές αποφάσισαν να μην μας συνδράμουν διαβιβάζοντας σε αυτά τα ερωτηματολόγια μας.

21 Τέλος, λάβαμε υπόψη τις διαπιστώσεις παλαιότερων ειδικών εκθέσεων, όπως η έκθεση για τις ευρυζωνικές υποδομές υψηλής ταχύτητας σε αστικές και αγροτικές περιοχές²² και εκείνη για την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από την Επιτροπή²³.

22 Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε το 2021 και το 2022 και κάλυψε την περίοδο από το 2015 έως το 2021. Δεν καλύψαμε τη χρήση των ταμείων της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2021-2027, διότι, έως τον Ιούνιο του 2022, οπότε τελειώσαμε τις επιτόπιες

²² [Ειδική έκθεση 12/2018](#), με τίτλο «Ευρυζωνικότητα στα κράτη μέλη της ΕΕ: παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί, δεν πρόκειται να επιτευχθούν όλοι οι στόχοι της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”».

²³ [Ειδική έκθεση 21/2022](#), με τίτλο «Η αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από την Επιτροπή – συνολικά επαρκής, ωστόσο υπάρχουν ακόμη κίνδυνοι κατά την υλοποίηση».

ελεγκτικές εργασίες μας, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει την αξιολόγηση των σχεδίων προγραμμάτων για τα περισσότερα κράτη μέλη.

23 Η απόφαση για τη διενέργεια του εν προκειμένω ελέγχου ελήφθη λόγω των αυξημένων προσπαθειών της Επιτροπής για τη στήριξη των κρατών μελών στην ψηφιοποίηση των σχολείων και του σημαντικού ύψους των κονδυλίων που έχει θέσει στη διάθεση των κρατών μελών η ΕΕ για τον σκοπό αυτό, ιδίως στο πλαίσιο της απόκρισής της στην πανδημία COVID-19.

24 Με τον έλεγχό μας, επιδιώκουμε να βοηθήσουμε την Επιτροπή και τις εθνικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις προκλήσεις της ψηφιοποίησης των σχολείων κατά την περίοδο 2021-2027.

Παρατηρήσεις

Περιορισμένη η αξιοποίηση, από πλευράς των κρατών μελών, της στήριξης της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους

Η πλειονότητα των κρατών μελών διαθέτε ειδικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων

25 Με το σχέδιο δράσης επιδιώκεται να υποστηριχθούν τα κράτη μέλη ώστε να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της ψηφιακής εκπαίδευσης, μέσω της παροχής εργαλείων που βοηθούν τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες να αξιοποιήσουν καλύτερα την τεχνολογία. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και η βελτίωση της συλλογής και της ανάλυσης των σχετικών δεδομένων. Οι φιλοδοξίες αυτές ενισχύθηκαν κατά την επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης το 2020 (βλέπε [γράφημα 2](#)). Εξετάσαμε αν τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη είχαν εγκρίνει ή επικαιροποιήσει στρατηγικές για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων τους και κατά πόσον είχαν ενσωματώσει στις στρατηγικές τους στοιχεία του σχεδίου δράσης που αφορούσαν τα σχολεία, μετά την έγκρισή του το 2018.

26 Κατά την περίοδο 2014-2020, η Ελλάδα και η Κροατία δεν διέθεταν ειδική στρατηγική για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Στην Ελλάδα, η ψηφιοποίηση των σχολείων αναφερόταν στην εθνική ψηφιακή στρατηγική του 2016 ως μία από τις προτεραιότητες. Η στρατηγική περιείχε επίσης αναφορά στον ρόλο της στήριξης της ΕΕ σε αυτή τη διαδικασία, χωρίς ωστόσο να ορίζει σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Η Κροατία διαθέτε διάφορες εθνικές στρατηγικές για τη συνδεσιμότητα και την εκπαίδευση, που κάλυπταν και τα σχολεία, καθώς και ένα ειδικό έργο για την ψηφιοποίηση των σχολείων, το οποίο βασιζόταν στη στρατηγική του 2014 για την εκπαίδευση, τις επιστήμες και την τεχνολογία (βλέπε σημείο [59](#)).

27 Για την περίοδο 2014-2020, η Ιταλία είχε ήδη καθορίσει τη στρατηγική της για την ψηφιοποίηση των σχολείων στο «Εθνικό σχέδιο για την ψηφιοποίηση των σχολείων», ενώ το 2020 ενέκρινε εθνική στρατηγική για τις ψηφιακές ικανότητες, η οποία κάλυπτε και τα σχολεία.

28 Η Πολωνία είχε αναπτύξει διάφορες γενικές στρατηγικές και γενικά έργα που αφορούσαν και την ψηφιοποίηση των σχολείων. Ωστόσο, έως το 2022, δεν είχε ακόμη αναπτυχθεί στοχευμένη στρατηγική για την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης (η οποία να καλύπτει και τα σχολεία), ούτε το σχέδιο για την εφαρμογή του ΣΑΑ.

29 Το 2019, η Γερμανία θέσπισε ειδικό εθνικό πρόγραμμα στήριξης για την ψηφιοποίηση των σχολείων με την ονομασία DigitalPakt Schule 2019-2024. Επιπλέον, σε περιφερειακό επίπεδο, η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία ενέκρινε το 2020 ειδική στρατηγική για τα σχολεία (Digitalstrategie Schule NRW – Lehren und Lernen in der digitalen Welt). Το ίδιο έτος, η Αυστρία ενέκρινε τη δική της στρατηγική (8 Punkte Plan).

Ελάχιστα μόνο κράτη μέλη είχαν ενσωματώσει στοιχεία του σχεδίου δράσης στις στρατηγικές τους

30 Μόνο στη σχετική στρατηγική της Ιταλίας γινόταν ρητή αναφορά στο σχέδιο δράσης. Το αρμόδιο υπουργείο είχε ήδη υποστηρίξει την υλοποίηση καθεμιάς από τις δράσεις του σχεδίου του 2018 με αντίστοιχες δικές του δράσεις, και το ίδιο είχε πρόθεση να πράξει κατά την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές ικανότητες.

31 Στη Γερμανία, οι περιφέρειες είχαν συμφωνήσει επί ενός πλαισίου καθοδήγησης για την ψηφιακή εκπαίδευση, το οποίο παρέπεμπε στο **DigComp**, ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες. Το εν λόγω ευρωπαϊκό πλαίσιο περιγράφει τις σημαντικότερες δεξιότητες που είναι αναγκαίες για τη συμμετοχή στον ψηφιακό κόσμο, ισχύει δε και για τα σχολεία. Ωστόσο, κανένα άλλο στοιχείο του σχεδίου δράσης δεν είχε ενσωματωθεί ρητά στη στρατηγική του ομόσπονδου κράτους που επισκεφθήκαμε.

32 Στην Ελλάδα, έως το τέλος του 2022, καμία από τις στρατηγικές δεν περιείχε αναφορά στο σχέδιο δράσης. Από την άλλη, στην Κροατία, οι αρχές χρησιμοποίησαν το επικαιροποιημένο σχέδιο ως σημείο εκκίνησης για την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης του εκπαιδευτικού συστήματος για την περίοδο 2022-2027, αλλά, έως το τέλος του 2022, δεν είχαν ακόμη καθορίσει συγκεκριμένες δράσεις.

33 Στην Αυστρία, το σχέδιο δράσης δεν ελήφθη ρητά υπόψη κατά την κατάρτιση της εθνικής στρατηγικής, κυρίως επειδή οι κύριοι πυλώνες της είχαν σχεδιαστεί πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου το 2018. Στην Πολωνία, καμία από τις στρατηγικές δεν περιείχε αναφορά στο σχέδιο δράσης και κανένα στοιχείο του δεν είχε ενσωματωθεί

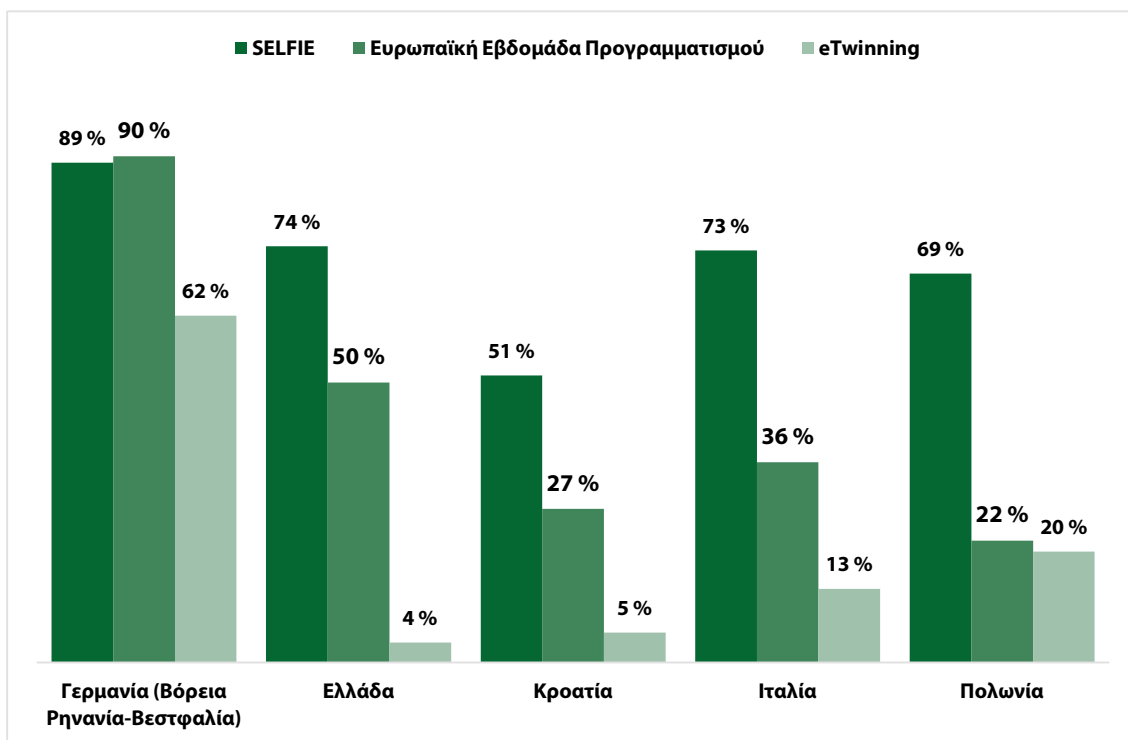
σαφώς σε κάποια από αυτές. Ωστόσο, κατά την επίσκεψη ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι ορισμένα έργα κάλυπταν μερικές από τις δράσεις προτεραιότητας του σχεδίου.

Πολλά σχολεία δεν ήταν ενήμερα για τις δράσεις της Επιτροπής σχετικά με την ψηφιοποίηση των σχολείων

34 Μέσω του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή στηρίζει άμεσα την ψηφιοποίηση του σχολικού περιβάλλοντος με δωρεάν διαδικτυακά εργαλεία και δράσεις που απευθύνονται σε όλα τα σχολεία. Μεταξύ αυτών, ξεχωρίζουν το SELFIE, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού και το eTwinning (βλέπε [πλαίσιο 2](#)). Ως εκ τούτου, εξετάσαμε σε ποιον βαθμό η Επιτροπή κατόρθωσε να προσεγγίσει τα σχολεία στα κράτη μέλη με τις δράσεις της.

35 Η Επιτροπή μάς ενημέρωσε ότι, συνολικά, αρκετά εκατομμύρια μαθητές και μαθήτριες, καθώς και άλλα άτομα σε πολλά κράτη μέλη, αλλά και σε χώρες εκτός της ΕΕ, είχαν κάνει χρήση των εργαλείων SELFIE και eTwinning ή είχαν συμμετάσχει στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού. Λόγου χάριν, στο τέλος του 2022, οι εγγεγραμμένοι χρήστες του SELFIE, μαθητές, μαθήτριες και εκπαιδευτικοί από περισσότερα από 20 000 σχολεία στην ΕΕ, υπερέβαιναν τα 3 εκατομμύρια. Ωστόσο, απαντώντας στις ερωτήσεις της ερευνάς μας σχετικά με τα εργαλεία αυτά, η πλειονότητα των σχολείων δήλωσε είτε άγνοια είτε ότι δεν τα είχε χρησιμοποιήσει. Με την έρευνά μας επιβεβαιώσαμε επίσης ότι το SELFIE, η νεότερη από τις σχετικές πρωτοβουλίες, ήταν μακράν το εργαλείο με το οποίο τα σχολεία ήταν λιγότερο εξοικειωμένα, με δεύτερη την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού. Αντιθέτως, ελάχιστα μόνο σχολεία στην Ελλάδα, την Κροατία και την Ιταλία δεν γνώριζαν το eTwinning (βλέπε [γράφημα 5](#)).

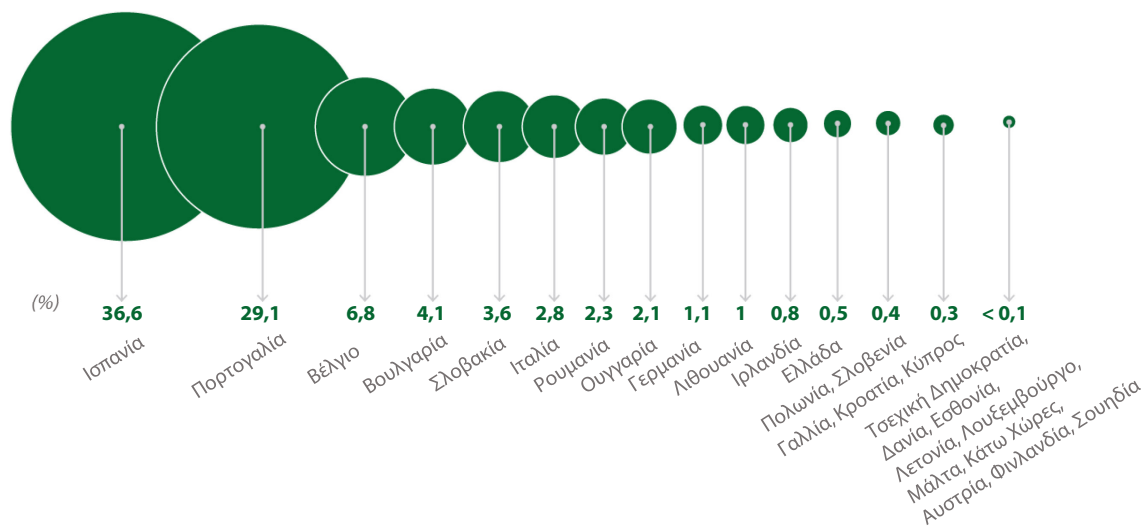
Γράφημα 5 – Ποσοστό των σχολείων που συμμετείχαν στην έρευνα και δεν γνώριζαν τις επιλεγμένες δράσεις της Επιτροπής για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

36 Από την ανάλυση των στοιχείων της Επιτροπής και των εκπαιδευτικών στατιστικών της Eurostat για το 2020, που καλύπτουν το σύνολο των κρατών μελών, προκύπτουν σημαντικές διαφορές μεταξύ τους όσον αφορά το ποσοστό των μαθητών/μαθητριών και των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν το εργαλείο SELFIE. Προηγούνται η Ισπανία και η Πορτογαλία, ενώ σε άλλα κράτη μέλη σχεδόν κανένα σχολείο δεν το χρησιμοποιούσε (βλέπε [γράφημα 6](#)).

Γράφημα 6 – Ποσοστό των μαθητών/μαθητριών και των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν το εργαλείο SELFIE στα κράτη μέλη

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής και της Eurostat.

37 Στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, διαπιστώσαμε ότι ο κύριος λόγος για τη μη χρήση του SELFIE ήταν η άγνοια σχετικά με το εργαλείο στο επίπεδο των επιμέρους σχολείων, καθώς και το γεγονός ότι αυτό δεν είχε συμπεριληφθεί σε εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές για την ψηφιακή εκπαίδευση. Στην Κροατία και την Αυστρία, τα σχολεία χρησιμοποιούσαν εθνικά εργαλεία με παρόμοια χαρακτηριστικά, τα οποία είχαν αναπτυχθεί πριν από το SELFIE. Σημειώνουμε ότι ο συνολικός στόχος του εργαλείου υπονομεύεται ενδεχομένως, εάν πρέπει να ανταγωνιστεί εργαλεία και διαδικασίες που ήδη χρησιμοποιούν τα σχολεία. Η Επιτροπή απέδωσε τον υψηλό αριθμό εγγεγραμμένων χρηστών στην Ισπανία και την Πορτογαλία (που δεν περιλαμβάνονταν μεταξύ των κρατών μελών που επιλέξαμε για τον έλεγχο) στο γεγονός ότι τα εθνικά υπουργεία παιδείας προώθησαν ενεργά τη χρήση του στα σχολεία.

38 Αντίστοιχα, ο βαθμός συμμετοχής στις δράσεις του eTwinning διέφερε σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών που επισκεφθήκαμε. Παραδείγματος χάριν, στην Ιταλία, το αρμόδιο υπουργείο είχε διοργανώσει ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στη χρήση του εργαλείου, με σκοπό την προώθηση της πρωτοβουλίας στα σχολεία. Σε άλλα πάλι κράτη μέλη, τα εθνικά ή περιφερειακά υπουργεία παιδείας δεν ενθάρρυναν συγκεκριμένα τα σχολεία να συμμετέχουν σε δραστηριότητες της ΕΕ ή δεν τις είχαν ενσωματώσει στο πρόγραμμα σπουδών.

Η ψηφιοποίηση δεν αποτελούσε προτεραιότητα στα έργα στρατηγικών συμπράξεων για τα σχολεία

39 Μέσω στρατηγικών συμπράξεων στις οποίες συμμετέχουν σχολεία και άλλοι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης, η Επιτροπή επιδιώκει να υποστηρίξει την ανάπτυξη, τη μεταφορά ή/και την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών τόσο σε επίπεδο οργανισμού όσο και σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρόλο που η ψηφιοποίηση δεν αποτελούσε ρητό στόχο του προγράμματος Erasmus+ κατά την περίοδο 2014-2020, οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής ενθάρρυναν τα σχολεία να υποβάλουν αιτήσεις συμμετοχής με έργα σχετικά με τη βασισμένη στις ΤΠΕ διδασκαλία, την ανοικτή εκπαίδευση και καινοτόμες πρακτικές της ψηφιακής εποχής. Από το 2020, οι κατευθυντήριες γραμμές δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη οικοσυστημάτων ψηφιακής εκπαίδευσης υψηλών επιδόσεων και στην καλύτερη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στις διαδικασίες της διδασκαλίας και της μάθησης. Ως εκ τούτου, εξετάσαμε σε ποιον βαθμό το πρόγραμμα Erasmus+ βοήθησε τα σχολεία στις προσπάθειές τους για ψηφιοποίηση.

40 Διαπιστώσαμε ότι, στο πλαίσιο του Erasmus+, η Επιτροπή δεν είχε ορίσει περαιτέρω την έννοια της «ψηφιοποίησης», ούτε είχε διευκρινίσει τι έπρεπε να επιτευχθεί με τη χρηματοδότηση. Τα κριτήρια επιλογής των έργων δεν έδιναν ιδιαίτερη έμφαση στα σχετικά με τις ΤΠΕ έργα ή στην ψηφιοποίηση των σχολείων. Πριν από την πανδημία COVID-19, αρχής γενομένης από το 2015, η Επιτροπή είχε εγκρίνει περισσότερα από 8 700 έργα που αφορούσαν σχολικές συμπράξεις και στρατηγικές συμπράξεις μεταξύ σχολείων και άλλων οργανισμών. Εκτιμούμε ότι, στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, το ποσοστό των έργων που αποσκοπούσε στην αύξηση των ψηφιακών ικανοτήτων ή στην εφαρμογή στα σχολεία νέων μεθόδων μάθησης που βασίζονται στις ΤΠΕ, ήταν αμελητέο. Τον Αύγουστο του 2020, στο πλαίσιο της απόκρισής της στην πανδημία COVID 19, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσθετη πρόσκληση, απευθυνόμενη σε σχολεία και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς, με την οποία διέθεσε επιπλέον κεφάλαια ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ για την προώθηση της ψηφιακής ετοιμότητας στον τομέα της εκπαίδευσης²⁴. Ωστόσο, τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη στο τέλος του 2022, και τα αποτελέσματά τους δεν ήταν διαθέσιμα.

41 Αναλύσαμε δείγμα 10 έργων στρατηγικών συμπράξεων που άπτονταν της ψηφιοποίησης και είχαν ξεκινήσει πριν από το 2020. Διαπιστώσαμε ότι, στις περιπτώσεις που δεν υπήρξαν καθυστερήσεις λόγω της πανδημίας COVID-19, τα εν

²⁴ [Coronavirus response: Extraordinary Erasmus+ calls to support digital education readiness and creative skills.](#)

λόγω έργα πέτυχαν τις επιδιωκόμενες εκροές και στήριξαν τους συμμετέχοντες με καινοτόμες λύσεις μάθησης και διδασκαλίας. Ωστόσο, ο αντίκτυπός τους περιοριζόταν ως επί το πλείστον στους συμμετέχοντες. Δεν ενσωματώθηκαν σε εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές ψηφιοποίησης, ούτε συνδέθηκαν με τέτοιες στρατηγικές, ενώ δεν προβλεπόταν υποχρέωση συντονισμού τους με άλλες, χρηματοδοτούμενες με ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, δράσεις. Δύο μόνον από τα έργα που ελέγξαμε προέβλεπαν την ενσωμάτωση νέων προσεγγίσεων μάθησης στο σχολικό πρόγραμμα. Ωστόσο, ούτε για αυτά υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες όσον αφορά τη διάδοση των νέων προσεγγίσεων σε σχολεία που δεν είχαν συμμετάσχει στο έργο.

Παρότι η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ συνέβαλε στην ψηφιοποίηση των σχολείων, παρατηρήθηκαν αδυναμίες στην κατανομή της χρηματοδότησης

Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις δεν ενσωματώνονταν πάντοτε επαρκώς στις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων

42 Μια στρατηγική και συντονισμένη προσέγγιση εντός των κρατών μελών ή των περιφερειών για επενδύσεις σε σχολικές υποδομές, στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και στη διαθεσιμότητα ηλεκτρονικού περιεχομένου και πολιτικών για την ψηφιακή διδασκαλία θα μπορούσε να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στη γενίκευση της ψηφιακής εκπαίδευσης στα σχολεία. Με αυτό το δεδομένο, εξετάσαμε κατά πόσον οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε είχαν τουλάχιστον ενσωματωθεί επαρκώς σε επικαιροποιημένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων.

43 Διαπιστώσαμε ότι οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις δεν ήταν πάντοτε επαρκώς ενσωματωμένες στις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων, κάτι που εξηγείται και από το γεγονός ότι τέτοια απαίτηση δεν προβλέπεται στην ενωσιακή (ούτε άλλωστε στην εθνική) νομοθεσία. Τούτου δοθέντος, σημειώνουμε ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, οι οποίες αποτελούσαν προϋπόθεση προκειμένου τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες να λάβουν χρηματοδότηση από κονδύλια της πολιτικής συνοχής για επενδύσεις στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, δεν απαιτούσαν ρητά την υλοποίηση δράσεων για την ψηφιοποίηση των σχολείων²⁵.

²⁵ Άρθρο 19, σε συνδυασμό με το παράρτημα XI, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

44 Στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία), η στρατηγική για τα σχολεία (Digitalstrategie Schule NRW) προέβλεπε την προμήθεια και τον δανεισμό συσκευών στο εκπαιδευτικό προσωπικό (που τελικά θα χρηματοδοτούνταν από τον ΜΑΑ) και τον μαθητικό πληθυσμό (που θα χρηματοδοτούνταν από το REACT-EU). Ωστόσο, ούτε η σχεδιαζόμενη εθνική εκπαιδευτική πλατφόρμα ούτε η στήριξη για τη δημιουργία κέντρων εκπαιδευτικής αριστείας (βλέπε [πλαίσιο 1](#)) ενσωματώθηκαν σε κάποια στρατηγική ψηφιοποίησης. Έως τα μέσα του 2022, εξακολουθούσαν να αποτελούν μεμονωμένα μέτρα για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων, διότι δεν υπήρχε ένα πλαίσιο που να διασφαλίζει ότι τα ομόσπονδα κράτη, τα οποία είναι κατεξοχήν αρμόδια για τα θέματα της παιδείας στη Γερμανία και αποκλειστικά αρμόδια για τη σχολική εκπαίδευση, θα χρησιμοποιούσαν τις σχετικές υπηρεσίες στα σχολεία τους. Κατά τη γνώμη μας, το γεγονός αυτό ενδέχεται να περιορίσει σημαντικά την προστιθέμενη αξία τους για τα σχολεία.

45 Στην Ελλάδα και την Πολωνία, κατά την περίοδο 2014-2020, έργα που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ, όπως η αγορά συσκευών, δεν ενσωματώθηκαν σε ειδική στρατηγική για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Στο πλαίσιο μιας γενικής στρατηγικής για την ανάπτυξη και την επέκταση της χρήσης σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας που βασίζονται στις ΤΠΕ για όλα τα επίπεδα και τα είδη της εκπαίδευσης, η Κροατία ενέταξε την ψηφιοποίηση των σχολείων σε ένα ενιαίο έργο που ξεκίνησε το 2015. Αυτό της έδωσε τη δυνατότητα να εφαρμόσει μία εν πολλοίς ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την ψηφιοποίηση των σχολείων της. Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο στο πλαίσιο της αυστριακής στρατηγικής για τη στήριξη της ψηφιοποίησης των σχολείων, δεδομένου ότι η σημαντικότερη από οικονομική άποψη συνιστώσα της ήταν ο εφοδιασμός του μαθητικού πληθυσμού με ψηφιακές συσκευές.

46 Στην Ιταλία, ορισμένες δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2014-2020 είχαν ενσωματωθεί κατάλληλα στο εθνικό σχέδιο για την ψηφιοποίηση των σχολείων (βλέπε σημείο [27](#)). Ωστόσο, το νέο σχέδιο δράσης για τη στήριξη της νέας γενικής στρατηγικής για τις ψηφιακές ικανότητες αναφερόταν μόνο σε δράσεις για την ψηφιοποίηση των σχολείων που επρόκειτο να χρηματοδοτηθούν από τον ΜΑΑ. Επίσης, παρόλο που, τον Ιούνιο του 2022, η Ιταλία ενέκρινε το σχέδιο Σχολείο 4.0 για τον εξοπλισμό των σχολείων με καινοτόμες αίθουσες διδασκαλίας, δεν επικαιροποίησε την ειδική στρατηγική της για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Ως εκ τούτου, δεν είναι ακόμη σαφές με ποιον τρόπο οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ θα συμπληρωθούν από άλλες, αναγκαίες για να διασφαλιστεί πλήρως η αποτελεσματικότητά τους, που θα χρηματοδοτηθούν είτε με πόρους των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2021-2027 είτε με εθνικούς πόρους.

47 Το 2021, η Ελλάδα, η οποία προγραμματίζει σημαντικές επενδύσεις για την ψηφιοποίηση των σχολείων που θα χρηματοδοτηθούν από τον ΜΑΑ έως το 2025 (βλέπε [παράρτημα Ι](#)), παρουσίασε την «Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025». Η συνολική αυτή στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και της οικονομίας καλύπτει επίσης την παιδεία και τα σχολεία. Ωστόσο, έως το 2022, δεν είχε γίνει παρά μία κατά προσέγγιση εκτίμηση του προϋπολογισμού που απαιτείται για τις δράσεις που θα αναληφθούν συμπληρωματικά προς τα μέτρα που θα χρηματοδοτηθούν από τον ΜΑΑ, ενώ το αρμόδιο υπουργείο δεν είχε μεταφράσει τις προτεραιότητες στον τομέα της εκπαίδευσης σε συγκεκριμένα σχέδια δράσης.

48 Στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, με την εξαίρεση της Κροατίας, οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις συνίσταντο συνήθως σε μεμονωμένες παρεμβάσεις, όπως η προμήθεια συσκευών για το εκπαιδευτικό προσωπικό ή τον μαθητικό πληθυσμό ή η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Η μη ενσωμάτωση των δράσεων αυτών στις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές αυξάνει τον κίνδυνο κατακερματισμένης χρήσης των ενωσιακών πόρων, με αρνητική επίδραση στον αντίκτυπό τους.

Η χρηματοδότηση της ΕΕ έδωσε μεν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να στηρίξουν την ψηφιοποίηση των σχολείων, σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, απλώς υποκατέστησε εθνικούς πόρους που είχαν ήδη διατεθεί

49 Τόσο για τα ταμεία της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2014-2020 όσο και για τη στήριξη από τον ΜΑΑ ισχύει η προϋπόθεση ότι η χρηματοδότηση δεν πρέπει να αντικαθιστά δημόσιες ή ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες κράτους μέλους ή να υποκαθιστά τακτικές δαπάνες των εθνικών προϋπολογισμών, ενώ πρέπει να παρέχεται επιπρόσθετα στη στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ (αρχή της προσθετικότητας)²⁶. Ως εκ τούτου, εξετάσαμε κατά πόσον η αρχή αυτή γινόταν σεβαστή στο πλαίσιο των δράσεων για την ψηφιοποίηση των σχολείων που χρηματοδοτήθηκαν με ενωσιακούς πόρους.

50 Μεταξύ των δράσεων του δείγματός μας, εντοπίσαμε στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία) δράσεις που εντάχθηκαν αναδρομικά στο γερμανικό ΣΑΑ. Ειδικότερα, στις αρχές του 2020, οι περιφερειακές αρχές είχαν ήδη αποφασίσει να

²⁶ Άρθρο 95, παράγραφος 2, του [κανονισμού αριθ. 1303/2013](#), και άρθρα 5, παράγραφος 1, και 9 του [κανονισμού 2021/241](#). Βλέπε επίσης την [επισκόπηση 01/2023](#) του ΕΕΣ, με τίτλο «Η χρηματοδότηση της ΕΕ μέσω της πολιτικής συνοχής και του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: συγκριτική ανάλυση», σημείο 44.

χρηματοδοτήσουν την προμήθεια συσκευών για το εκπαιδευτικό προσωπικό από τον προϋπολογισμό του ομόσπονδου κράτους. Το μέτρο αυτό θα αναχρηματοδοτηθεί τώρα από τον ΜΑΑ. Η προσέγγιση αυτή ήταν σύμφωνη με τους εφαρμοστέους κανόνες και, ως εκ τούτου, έγινε δεκτή από την Επιτροπή κατά τις διαπραγματεύσεις για το γερμανικό ΣΑΑ. Ωστόσο, μολοντί τυπικά συμμορφώνεται με την αρχή της προσθετικότητας και με τη δυνατότητα αναδρομικότητας, όπως προβλέπει η νομοθεσία²⁷, θεωρούμε ότι σε αυτή την περίπτωση η χρηματοδότηση μέσω του ΜΑΑ δεν έχει εγγενή προστιθέμενη αξία.

Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις συνέβαλαν στην ψηφιοποίηση των σχολείων, αλλά τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μέτρων που θα χρηματοδοτηθούν από τον ΜΑΑ δεν έχουν προσδιοριστεί σαφώς

51 Στα κράτη μέλη που χρησιμοποίησαν κεφάλαια των ταμείων της πολιτικής συνοχής για την ψηφιοποίηση των σχολείων, εξετάσαμε κατά πόσον τα έργα ανταποκρίνονταν στις πραγματικές ανάγκες των σχολείων και αν πέτυχαν τις επιδιωκόμενες εκροές. Το 2022, στα κράτη μέλη τα οποία επισκεφθήκαμε, τα περισσότερα από τα μέτρα που θα χρηματοδοτούνταν από τον ΜΑΑ βρίσκονταν στο στάδιο λίγο πριν από την έναρξη εφαρμογής τους. Ως εκ τούτου, αξιολογήσαμε κατά πόσον τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος είχαν οριστεί με σαφήνεια, κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της προόδου. Αξιολογήσαμε επίσης ποια ήταν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των επενδύσεων. Επιπλέον, αξιολογήσαμε μεμονωμένα μέτρα στη Γερμανία (συσκευές για το εκπαιδευτικό προσωπικό) και στην Αυστρία (συσκευές για τον μαθητικό πληθυσμό), στα σχολεία που είχαν ήδη επωφεληθεί από αυτά.

52 Στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα τα οποία εξετάσαμε κάλυπταν κατά κανόνα επιμέρους πτυχές της ψηφιοποίησης, όπως η αγορά εξοπλισμού ΤΠΕ, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ή η παροχή ψηφιακού διδακτικού υλικού στα σχολεία μέσω ειδικών πλατφορμών. Από την ανάλυσή μας διαπιστώσαμε ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, τα έργα πέτυχαν τις επιδιωκόμενες εκροές. Ωστόσο, εντοπίσαμε μια σειρά παραγόντων που εμπόδισαν τα σχολεία που επισκεφθήκαμε να αξιοποιήσουν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τη στήριξη της ΕΕ (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

²⁷ Άρθρα 9 και 17, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Πλαίσιο 3

Παραδείγματα παραγόντων που εμποδίζουν τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα να επιτύχουν τα βέλτιστα αποτελέσματα

Στην Ελλάδα και την Ιταλία, οι χαμηλές ταχύτητες συνδεσιμότητας και τα ανεπαρκή δίκτυα στα σχολικά κτίρια εμπόδισαν πολλά σχολεία να αξιοποιήσουν με τον βέλτιστο τρόπο τον εξοπλισμό που έχει αγοραστεί με χρηματοδότηση της ΕΕ, ιδίως για εφαρμογές υπολογιστικού νέφους ή εκπαιδευτικές πλατφόρμες. Και τα δύο κράτη μέλη οργάνωσαν, με στήριξη της ΕΕ, ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, τα οποία, όμως, κάλυψαν μικρό συγκριτικά ποσοστό του σχετικού συνολικού πληθυσμού. Ως αποτέλεσμα, τα περισσότερα σχολεία που απάντησαν στην έρευνά μας εξακολουθούσαν να διαπιστώνουν σημαντική ανάγκη ανάπτυξης των ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και εξοικείωσής τους με τον ψηφιακό κόσμο.

Στην Πολωνία, όπως και στην Ελλάδα, τα περισσότερα σχολεία χρησιμοποιούσαν τακτικά ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που είχε αναπτυχθεί με ενωσιακή χρηματοδότηση. Ωστόσο, λόγω των περιορισμών του προϋπολογισμού, οι μαθητές δεν διέθεταν κατάλληλες συσκευές ώστε να αξιοποιούν αποτελεσματικά στη σχολική τάξη αυτό το υλικό, ιδίως εκτός των ειδικών μαθημάτων πληροφορικής. Και στα δύο κράτη μέλη, τα περισσότερα σχολεία δεν επέτρεπαν επίσης στους μαθητές και τις μαθήτριες να φέρουν δικές τους συσκευές στην τάξη, μολοντί η πρακτική αυτή είναι γνωστό ότι αυξάνει τη χρήση τους για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Αντίθετα, στο πλαίσιο της στρατηγικής ψηφιοποίησης της Ιταλίας, το αρμόδιο υπουργείο ενθάρρυνε τους μαθητές να πηγαίνουν στο σχολείο με τις δικές τους συσκευές.

53 Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τον ΜΑΑ για την ψηφιοποίηση των σχολείων, τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος που πρέπει να εκπληρώσουν ικανοποιητικά, προκειμένου να εκταμιευθεί η στήριξη, συνήθως αναφέρονται σε εισροές ή εκροές, όπως τα ποσά των επενδύσεων, οι συσκευές που αγοράστηκαν ή ο αριθμός των εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν μαθήματα επιμόρφωσης. Στο πλαίσιο παλαιότερου ελέγχου μας, είχαμε διαπιστώσει ότι ορισμένα ορόσημα και τιμές-στόχος στερούνταν σαφήνειας και δεν κάλυπταν όλα τα βασικά στάδια, καθώς και ότι μετρούν μάλλον τις εκροές παρά τον αντίκτυπο²⁸. Οι δείκτες αντικτύπου έχουν εξ ορισμού μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα, ο οποίος ενδέχεται να μην

²⁸ [Ειδική έκθεση 21/2022](#), με τίτλο «Η αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από την Επιτροπή – συνολικά επαρκής, ωστόσο υπάρχουν ακόμη κίνδυνοι κατά την υλοποίηση», σημεία 82-84 και 89.

είναι κατάλληλος για το περιορισμένο χρονικό πλαίσιο εφαρμογής του ΜΑΑ. Ωστόσο, ο μη καθορισμός δεικτών αντικτύπου περιορίζει σημαντικά τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιδόσεων των μέτρων. Επίσης, στο πλαίσιο του ελέγχου μας, εντοπίσαμε παραδείγματα αδυναμιών στον καθορισμό των ορόσημων και των τιμών-στόχου, που δεν αναφέρονταν στα προσδοκώμενα αποτελέσματα όσον αφορά την ψηφιοποίηση των σχολείων. Κατά συνέπεια, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο της πλήρους εκταμίευσης της χρηματοδότησης στα κράτη μέλη, ακόμη και αν στο στάδιο εκείνο τα αποτελέσματα σε επίπεδο σχολείων είναι ανεπαρκή ή και ανύπαρκτα (βλέπε [πλαίσιο 4](#)).

Πλαίσιο 4

Ασάφεια ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μέτρων που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ στο επίπεδο των σχολείων

Στην Ιταλία και την Αυστρία, τα μέτρα που περιλαμβάνονταν στα εθνικά ΣΑΑ κάλυπταν και τη μεταρρύθμιση του τομέα της εκπαίδευσης, με στόχο την «ενίσχυση της προσφοράς εκπαιδευτικών υπηρεσιών, από το νηπιαγωγείο έως το πανεπιστήμιο» (Ιταλία) ή τη «δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση όλων των μαθητών και μαθητριών της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες» (Αυστρία). Ωστόσο, η πρόοδος που αναμένεται να επιτύχουν πράγματι τα σχολεία όσον αφορά την ψηφιακή εκπαίδευση παραμένει ασαφής στο επίπεδο των ορόσημων και των τιμών-στόχου που έχουν οριστεί για αυτά τα μέτρα.

Στη Γερμανία, προϋπόθεση για την πλήρη εκταμίευση της χρηματοδότησης για το μέτρο που αφορούσε την προμήθεια συσκευών για το εκπαιδευτικό προσωπικό ήταν να διαπιστώσουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί βελτίωση της διαθέσιμης ψηφιακής υποδομής και αύξηση της χρήσης ψηφιακών μέσων στα σχολεία (βλέπε [παράρτημα IV](#)). Ωστόσο, εξακολουθούν να μην είναι σαφή τα αποτελέσματα που επιδιωκόταν να επιτευχθούν με την επένδυση όσον αφορά την ψηφιακή εκπαίδευση.

Στην Ελλάδα, το επενδυτικό μέτρο για την ψηφιοποίηση των σχολείων περιλαμβάνει 11 επιμέρους έργα (δράσεις) σε εθνικό επίπεδο, με αντικείμενο που ποικίλλει από τον εξοπλισμό των σχολείων με διαδραστικά συστήματα και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών ή την αγορά συσκευών για μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικούς έως την ανάπτυξη κέντρων καινοτομίας και ψηφιακών υπηρεσιών για σχολεία και πανεπιστήμια. Το μέτρο θα έπρεπε να συνοδεύεται από μια ολοκληρωμένη στρατηγική μεταρρυθμίσεων για την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών, τον εξορθολογισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, προϋπόθεση για την

πλήρη εκταμίευση της στήριξης (τιμή-στόχος ολοκλήρωσης) στην Ελλάδα ήταν η εγκατάσταση, έως το τέλος του 2024, τουλάχιστον 36 000 διαδραστικών συστημάτων μάθησης (συμπεριλαμβανομένων λευκών πινάκων, φορητών υπολογιστών και διαδραστικών προβολέων) σε αίθουσες διδασκαλίας σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Βεβαίως, αυτό είναι ένα μόνο από τα πολλά επιμέρους έργα που χρηματοδοτούνται με κεφάλαια του ΜΑΑ για τη βελτίωση της ψηφιακής εκπαίδευσης.

54 Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, η στήριξη της ΕΕ εκταμιεύεται αφότου ένα κράτος μέλος εκπληρώσει ικανοποιητικά τις τιμές-στόχο και τα ορόσημα που ορίζονται στην εκτελεστική απόφαση για το εθνικό ΣΑΑ, όπως έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο. Όσον αφορά τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ για την ψηφιοποίηση των σχολείων, λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του μέσου, οι υπολογισμοί των ποσών που συμπεριέλαβαν τα κράτη μέλη στα ΣΑΑ τους βασίστηκαν σε δεδομένα σχετικά με παλαιότερες παρεμφερείς δράσεις, εφόσον τέτοια στοιχεία ήταν διαθέσιμα, χωρίς να διενεργηθούν αναλύσεις κόστους-οφέλους. Στη συνέχεια, οι εκτιμήσεις αυτές ελέγχθηκαν κατά τις διαπραγματεύσεις για τα εθνικά ΣΑΑ και επικυρώθηκαν από την Επιτροπή²⁹.

55 Σε αντίθεση με άλλες μορφές στήριξης της ΕΕ, στο πλαίσιο του ΜΑΑ, το πραγματικό κόστος των μέτρων για τα κράτη μέλη μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που προβλέπονται στο εθνικό ΣΑΑ ή να υπολείπεται αυτών³⁰. Στις περιπτώσεις δύο κρατών μελών, διαπιστώσαμε ότι οι εκτιμήσεις σχετικά με το κόστος δύο μέτρων που τελούσαν υπό υλοποίηση ήταν σημαντικά υψηλότερες από το πραγματικό κόστος της υλοποίησής τους (βλέπε [πλαίσιο 5](#)). Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις εν λόγω εκτιμήσεις κόστους για τον υπολογισμό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς το κράτος μέλος³¹.

²⁹ Ειδική έκθεση 21/2022, σημεία 66-72.

³⁰ Επισκόπηση 01/2023, σημείο 43.

³¹ Άρθρο 20, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Πλαίσιο 5

Παραδείγματα σημαντικά χαμηλότερου κόστους των επενδύσεων για χρηματοδοτούμενα από τον ΜΑΑ μέτρα που αποσκοπούν στην ψηφιοποίηση των σχολείων

Στη Γερμανία, η δημιουργία μιας εθνικής πλατφόρμας ψηφιακής εκπαίδευσης χρηματοδοτείται από τον ΜΑΑ. Κατά την αξιολόγηση του εθνικού ΣΑΑ από την Επιτροπή, με την πλατφόρμα επιδιωκόταν να δημιουργηθεί ένα «οικοσύστημα εκπαίδευσης». Δεδομένου ότι η σχεδιαζόμενη επένδυση δεν βασιζόταν σε κάποιο προηγούμενο, οι ύψους 630 εκατομμυρίων ευρώ δαπάνες βασίστηκαν σε αδρομερείς εκτιμήσεις, και το αρμόδιο υπουργείο δεν ήταν σε θέση να ποσοτικοποιήσει τα οφέλη της δημιουργίας μιας τέτοιας πλατφόρμας. Κατά τον χρόνο της επίσκεψής μας, τον Απρίλιο του 2022, το υπουργείο υπολόγισε το κόστος της δράσης σε λιγότερα από 500 εκατομμύρια ευρώ, χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ). Το ποσό αυτό υπολείπεται σημαντικά της εκτίμησης των γερμανικών αρχών (529 εκατομμύρια ευρώ χωρίς ΦΠΑ) κατά τις διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή για το κόστος του μέτρου αυτού.

Στην Ιταλία, στο πλαίσιο επένδυσης ύψους 261 εκατομμυρίων ευρώ, το αρμόδιο υπουργείο κίνησε διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων για τη σύνδεση περισσότερων από 9 900 σχολείων στο διαδίκτυο σε ταχύτητες gigabit, και ανέθεσε συμβάσεις-πλαίσιο συνολικού ύψους 166 εκατομμυρίων ευρώ σε τέσσερις αναδόχους. Το ποσό αυτό υπολείπεται κατά 18 εκατομμύρια ευρώ των εκτιμήσεων του αρμόδιου υπουργείου για τις δαπάνες στο συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας. Επιπλέον, το κόστος της συνολικής σχεδιαζόμενης επένδυσης περιλαμβάνει ΦΠΑ ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ, ο οποίος όμως αποτελεί εθνικό έσοδο και όχι έξοδο που βαρύνει το κράτος μέλος. Κατά τις εκ των προτέρων εξακριβώσεις των εκτιμήσεων των κρατών μελών για το μέτρο αυτό στο στάδιο της διαπραγμάτευσης του εθνικού ΣΑΑ, η Επιτροπή δεν αντιλήφθηκε ότι είχε συμπεριληφθεί ο ΦΠΑ.

Εκ του σχεδιασμού του ΜΑΑ, τα πλεονάζοντα ποσά που δεν δαπανώνται για ένα μέτρο συνιστούν de facto δημοσιονομική στήριξη προς το οικείο κράτος μέλος.

Τα σχολεία δεν ενεπλάκησαν επαρκώς στον καθορισμό των αναγκών, με αποτέλεσμα να περιοριστεί ο αντίκτυπος της χρηματοδότησης της ΕΕ

56 Οι εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων μπορούν να χρησιμεύσουν μόνο ως αφετηρία για τον καθορισμό των επιδιωκόμενων

αποτελεσμάτων και των συγκεκριμένων αναγκών των σχολείων. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ανάγκες των σχολείων να καθορίζονται στο κατάλληλο επίπεδο και να αποσκοπούν στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων όσον αφορά τους μαθητές. Για τον σκοπό αυτό, εξετάσαμε σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επισκέψεις είχαν λάβει υπόψη τις ανάγκες των σχολείων κατά τον σχεδιασμό των έργων που θα χρηματοδοτούνταν από την ΕΕ.

57 Ο τρόπος με τον οποίο τα σχολεία μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους στον τομέα της ψηφιοποίησης ποικίλλει σημαντικά στα διάφορα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε. Λόγου χάριν, στη Γερμανία, οι τοπικές σχολικές αρχές είναι υπεύθυνες για τη σύνδεση στο διαδίκτυο των σχολείων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους και για τον εφοδιασμό τους με συσκευές, ενώ το αντίστοιχο ομόσπονδο κράτος είναι αρμόδιο για τον καθορισμό της πολιτικής στον τομέα της παιδείας, πληρώνει τους μισθούς των εκπαιδευτικών και μεριμνά για την επιμόρφωσή τους. Στην Κροατία, ένας δημόσιος φορέας είναι υπεύθυνος τόσο για τις υποδομές όσο και για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και για την παροχή λογισμικού για ψηφιακό διδακτικό υλικό στα δημόσια σχολεία. Στην Ιταλία, τα σχολεία διαθέτουν έναν ορισμένο βαθμό αυτονομίας όσον αφορά την προμήθεια εξοπλισμού και υπηρεσιών, ενώ το υπουργείο παιδείας είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και για την παροχή στήριξης άλλης μορφής.

58 Διαπιστώσαμε ότι τα σχολεία δεν συμμετείχαν σε όλες τις περιπτώσεις επαρκώς στη διαδικασία προμηθειών ώστε να εκφράσουν τις ανάγκες τους ή δεν ήταν σε θέση να σχεδιάσουν μια στρατηγική προσέγγιση για την ψηφιακή εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα, ακόμη και αν επιτυγχάνουν τις τιμές-στόχο τους και συμβάλλουν στην ψηφιακή ανάπτυξη των σχολείων, μπορεί να παραμένουν αποσπασματικά και να μην έχουν τελικά σημαντικό αντίκτυπο στην ψηφιοποίηση των σχολείων συνολικά (βλέπε [πλαίσιο 6](#)).

Πλαίσιο 6

Αδυναμίες στον προσδιορισμό των αναγκών των σχολείων

Στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία), η κατανομή στα ομόσπονδα κράτη των διαθέσιμων κεφαλαίων για την προμήθεια νέων συσκευών προς δανεισμό στο εκπαιδευτικό προσωπικό βασίστηκε σε μια εθνική κλείδα κατανομής με βάση τα φορολογικά έσοδα και τον πληθυσμό τους, όχι όμως και τον αριθμό των εκπαιδευτικών που χρειάζονταν συσκευές. Ακόμη, κατά την προμήθεια των συσκευών, οι σχολικές αρχές δεν έλαβαν πάντοτε επαρκώς υπόψη τις ανάγκες των εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, σε δύο από τα τέσσερα σχολεία που επισκεφθήκαμε, οι νέες συσκευές δεν ήταν συμβατές με τον υπάρχοντα εξοπλισμό, οι εκπαιδευτικοί δεν επιτρεπόταν να εγκαταστήσουν το λογισμικό που χρειάζονταν για τους σκοπούς της διδασκαλίας ή οι συσκευές ήταν ακατάλληλες για την εκτέλεση διοικητικών καθηκόντων. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί συνέχισαν να χρησιμοποιούν ιδιωτικές συσκευές.

Στην Ελλάδα, η προμήθεια εξοπλισμού ΤΠΕ τελούσε υπό κεντρική διαχείριση από το αρμόδιο υπουργείο. Το 2016 και το 2017, ζητήθηκε από τα σχολεία να δηλώσουν τις ανάγκες τους σε εξοπλισμό ΤΠ. Ωστόσο, το υπουργείο δεν είχε δώσει σχετικές οδηγίες, ούτε είχε δημιουργήσει ένα επίσημο πλαίσιο για τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην τάξη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα σχολεία να αντιμετωπίσουν δυσχέρειες στον προσδιορισμό του είδους του εξοπλισμού που θα κάλυπτε καλύτερα τις ανάγκες τους. Λόγω σημαντικών καθυστερήσεων στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, τα σχολεία είτε παρέλαβαν τον εξοπλισμό μόλις στα τέλη του 2021 είτε ανέμεναν ακόμη να τον παραλάβουν το 2022, ενώ οι ανάγκες τους είχαν ήδη αλλάξει και η τεχνολογία είχε εξελιχθεί.

Στην Ιταλία, το αρμόδιο υπουργείο διοργάνωσε σταδιακά επιμέρους ανταγωνιστικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, παρέχοντας στα σχολεία τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου έργου, λόγου χάριν για τη δημιουργία νέου εργαστηρίου πληροφορικής. Πρωταρχικός σκοπός ήταν η διοχέτευση των περιορισμένων πόρων σε σχολεία που πληρούσαν συγκεκριμένα κριτήρια, όπως η γεωγραφική θέση ή το κοινωνικό υπόβαθρο των μαθητών τους. Παρόλο που η προσέγγιση αυτή ήταν σύμφωνη με τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος, τα σχολεία ήταν υποχρεωμένα να προσδιορίσουν μια ανάγκη και ένα «έργο» για κάθε πρόσκληση, αντί να έχουν τη δυνατότητα να το αναπτύξουν στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης όσον αφορά την ψηφιοποίηση του σχολείου τους.

Στην Πολωνία, η απουσία γενικής στρατηγικής για την ψηφιοποίηση των σχολείων είχε ως αποτέλεσμα τα σχολεία να πρέπει να ζητούν στήριξη από διάφορες πηγές, σε ενωσιακό ή σε εθνικό επίπεδο.

59 Όσον αφορά τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, από τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε μόνο η Κροατία είχε υιοθετήσει την προσέγγιση της χρήσης της ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο μιας ενιαίας δράσης. Η δράση αυτή αποσκοπούσε στον συντονισμό των επενδύσεων σε εξοπλισμό ΤΠΕ, στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και σε ηλεκτρονικό περιεχόμενο, προκειμένου να δοθεί σε όλα τα σχολεία η δυνατότητα να χρησιμοποιούν σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας και να εφαρμόζουν συστηματικά καινοτόμες πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης. Τα άλλα κράτη μέλη κατά κανόνα αποδίδουν την ανάγκη στήριξης στις κάτω του μέσου όρου επιδόσεις των σχολείων στους τομείς της συνδεσιμότητας και των ψηφιακών δεξιοτήτων, όπως προκύπτει από εθνικές ή διεθνείς μελέτες ή αξιολογήσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα επιχειρησιακά προγράμματα αναφέρονταν επίσης σε στόχους υψηλότερου επιπέδου, όπως η μείωση του αριθμού των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση ή η βελτίωση γενικά των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών και του μαθητικού πληθυσμού. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δράσεις για την ψηφιοποίηση συχνά συμπληρώνονταν από δράσεις που δεν σχετίζονταν με αυτήν και δεν ήταν σαφές ποια συγκεκριμένα αποτελέσματα αναμενόταν να επιτύχουν τα σχολεία με τις προσπάθειές τους για ψηφιοποίηση.

Πολλά σχολεία δεν αξιοποιούν ακόμη τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιοποίηση

60 Ένας βασικός παράγοντας που ωθεί προς την ένταξη των ψηφιακών τεχνολογιών στη σχολική πραγματικότητα είναι η ύπαρξη κατάλληλων προγραμμάτων σπουδών και σχεδίων κατάρτισης που ενθαρρύνουν τόσο το εκπαιδευτικό προσωπικό όσο και τους μαθητές και τις μαθήτριες να αρχίσουν να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στο πλαίσιο όλων των σχολικών μαθημάτων. Η διαθεσιμότητα και η ποιότητα του σχετικού εκπαιδευτικού υλικού αποτελούν επίσης προϋπόθεση για την ψηφιοποίηση των σχολείων, χωρίς να διασφαλίζουν βελτίωση της μαθησιακής εμπειρίας. Ως εκ τούτου, τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αυτούς τους πόρους για τον εμπλουτισμό των διαδικασιών μάθησης και διδασκαλίας, ιδίως όσον αφορά τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση³².

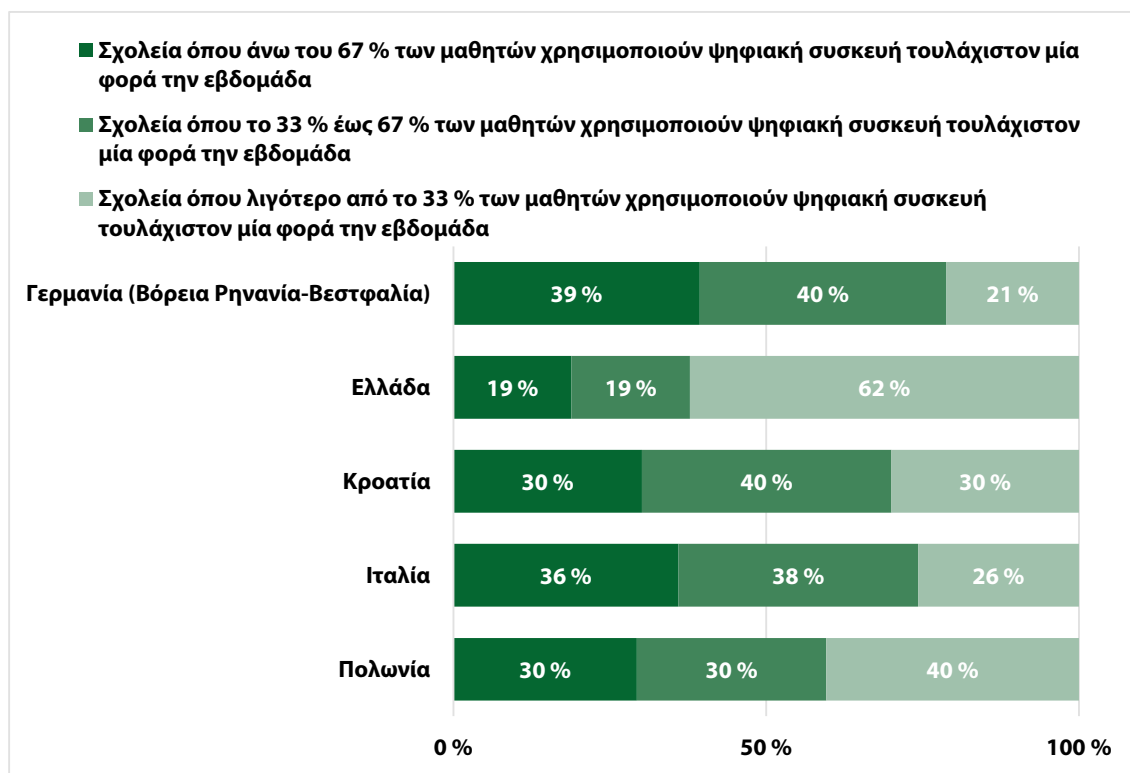
³² (2020), *PISA 2018 Results (Volume V): Effective Policies, Successful Schools*, σ. 112, PISA, OECD Publishing, Παρίσι.

61 Προκειμένου οι ΤΠΕ να ενσωματωθούν στη σχολική καθημερινότητα στον ευρύτερο δυνατό βαθμό, τα σχολεία πρέπει επίσης να υιοθετήσουν μια προσέγγιση η οποία να υποστηρίζει τη χρήση της ψηφιακής εκπαίδευσης στην τάξη. Η στήριξη αυτή μπορεί να είναι άτυπη, παραδείγματος χάριν να συνίσταται στην παροχή συμβουλών στους/στις εκπαιδευτικούς σχετικά με τα οφέλη της ψηφιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης εν γένει, ή σε επίσημες στρατηγικές ή γραπτές δηλώσεις, όπως η έγκριση μιας «ηλεκτρονικής πολιτικής» σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Αυτό θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει τα σχολεία να προσδιορίσουν καλύτερα τις ανάγκες τους.

62 Στην έρευνά μας, ζητήσαμε από τα σχολεία πληροφορίες σχετικά με τον εξοπλισμό που έχουν στη διάθεσή τους, καθώς και την άποψή τους για τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στις διαδικασίες μάθησης και διδασκαλίας και ρωτήσαμε πού εντοπίζουν τις μεγαλύτερες ανάγκες ανάληψης δράσης. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που λάβαμε, σε όλα σχεδόν τα σχολεία που απάντησαν γίνεται χρήση ψηφιακών συσκευών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Ωστόσο, από τις απαντήσεις προκύπτει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά την ποσότητα και την ποιότητα του εξοπλισμού που διαθέτουν τα σχολεία, τις αντιλήψεις σχετικά με τον βαθμό ετοιμότητας των εκπαιδευτικών για την ψηφιακή διδασκαλία και τη συχνότητα και τις μορφές εφαρμογής της ψηφιακής διδασκαλίας στην πράξη (βλέπε [παράρτημα III](#)).

63 Παρότι τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε είχαν καταστήσει υποχρεωτικά τα μαθήματα πληροφορικής για ορισμένες τάξεις, ή τουλάχιστον σχεδίαζαν να το πράξουν, πολλά από τα σχολεία που απάντησαν στην έρευνά μας δήλωσαν ότι, εκτός των ειδικών μαθημάτων πληροφορικής, λιγότερο από το ένα τρίτο των μαθητών χρησιμοποιεί ψηφιακή συσκευή για μαθησιακούς σκοπούς στο σχολείο τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Αυτό σημαίνει ότι σε πολλά σχολεία η χρήση των ΤΠΕ δεν είναι ακόμη γενικευμένη σε όλα τα μαθήματα (βλέπε [γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7 – Ποσοστό των μαθητών που χρησιμοποιούν ψηφιακή συσκευή εκτός των ειδικών μαθημάτων πληροφορικής

Πηγή: Έρευνα του ΕΕΣ.

64 Ούτε τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2014-2020 ούτε τα εθνικά ΣΑΑ που εξετάσαμε απαιτούσαν από τα σχολεία που λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ να διαθέτουν στρατηγικές ή άλλα επίσημα έγγραφα, τα οποία να διασφαλίζουν την γενικευμένη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για διδακτικούς σκοπούς.

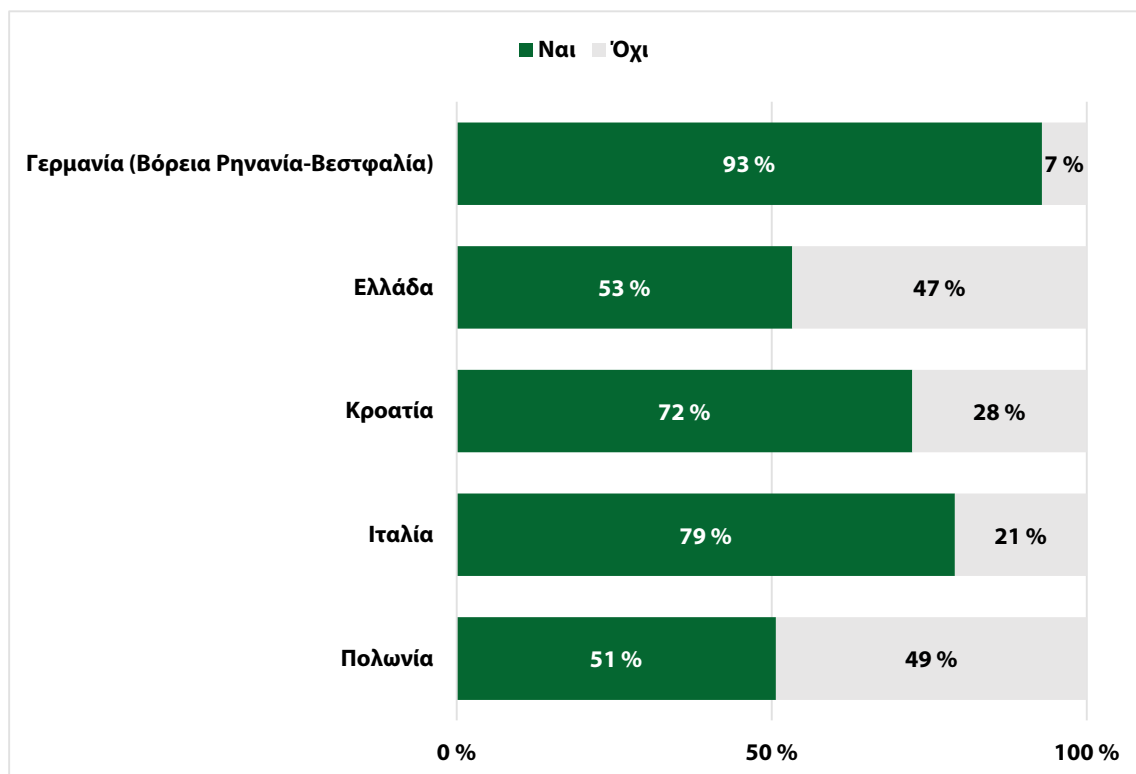
65 Μεταξύ των κρατών μελών στα οποία πραγματοποιήσαμε επισκέψεις, μόνον η αυστριακή νομοθεσία υποχρέωνε τα σχολεία που είχαν συμμετάσχει στο χρηματοδοτούμενο από τον ΜΑΑ μέτρο για τον εφοδιασμό του μαθητικού πληθυσμού με ψηφιακές συσκευές να καταρτίσουν σχέδιο ανάπτυξης και υλοποίησης για τη στήριξη της εκπαίδευσης με τη χρήση ΤΠΕ και ψηφιακών μέσων, στο οποίο θα καθορίζονταν βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι και δράσεις³³. Ωστόσο, το αρμόδιο υπουργείο δεν διέθετε ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των σχολείων που είχαν πράγματι συμμορφωθεί με αυτή την απαίτηση.

³³ Άρθρο 2, παράγραφος 1, του ομοσπονδιακού νόμου για τη χρηματοδότηση της ψηφιοποίησης του σχολικού συστήματος της Αυστρίας (*Schuldigitalisierungsgesetz*).

66 Στη Γερμανία, το περιφερειακό υπουργείο παιδείας της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας παρείχε στα σχολεία ένα πλαίσιο αναφοράς για την ποιότητα στη σχολική εκπαίδευση και το 2018 κατέστησε υποχρεωτική την κατάρτιση από τα σχολεία σχεδίων για τη χρήση ψηφιακών μέσων, με σκοπό την ενσωμάτωση ψηφιακών μεθόδων διδασκαλίας στη σχολική καθημερινότητα. Στην Ιταλία, κυρίως λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στη σχολική εκπαίδευση, το 2020 το Υπουργείο Παιδείας ζήτησε από τα σχολεία να εγκρίνουν σχέδια για την ολοκληρωμένη ψηφιακή διδασκαλία. Στην Ελλάδα, τα σχολεία μπορούσαν να επιλέξουν να ενσωματώσουν τις ψηφιακές δεξιότητες στα σχέδια ανάπτυξής τους.

67 Ως εκ τούτου, ρωτήσαμε τα σχολεία αν διαθέτουν επίσημη στρατηγική ή πολιτική για τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για διδακτικούς σκοπούς. Τα έγγραφα αυτά μπορεί να καλύπτουν την υπάρχουσα υποδομή ΤΠ του σχολείου και τον εξοπλισμό που το σχολείο προτίθεται να αποκτήσει, τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε ψηφιακές δεξιότητες, την υπεύθυνη χρήση ψηφιακών συσκευών, τη χρήση πλατφορμών και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για διδακτικούς σκοπούς ή ζητήματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Τουλάχιστον το ήμισυ των σχολικών μονάδων που απάντησαν στην έρευνά μας δεν διέθεταν τέτοιου είδους έγγραφα (βλέπε [γράφημα 8](#)).

Γράφημα 8 – Ποσοστό των σχολείων που διαθέτουν επίσημη στρατηγική ή πολιτική για τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για διδακτικούς σκοπούς

Πηγή: Έρευνα του ΕΕΣ.

68 Από την ανάλυση των απαντήσεων στην έρευνά μας προκύπτει επίσης ότι τα σχολεία που δεν διαθέτουν ψηφιακή πολιτική χρησιμοποιούν λιγότερο τις ΤΠΕ στο πλαίσιο της διδασκαλίας. Κατά τη γνώμη μας, το γεγονός αυτό αναδεικνύει τη σημασία της υιοθέτησης επίσημων προσεγγίσεων από τα σχολεία για την αποτελεσματικότερη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ψηφιοποίηση.

Ελάχιστα είναι τα κράτη μέλη που αξιολογούν τα αποτελέσματα που έχουν επιτύχει με τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για την ψηφιοποίηση των σχολείων

69 Η ψηφιοποίηση των σχολείων δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά ανοικτή διαδικασία για την υποστήριξη της ανάπτυξης των δεξιοτήτων του μαθητικού πληθυσμού και τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συνεπώς, η απόκτηση συσκευών ή η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών αποτελούν προαπαιτούμενα για την αποτελεσματική ψηφιοποίηση των σχολείων, χωρίς όμως οι δράσεις αυτές να είναι από μόνες τους ενδεικτικές της ποιότητας της ψηφιακής εκπαίδευσης. Η παρακολούθηση της διαδικασίας ψηφιοποίησης καθιστά ευχερέστερη την εξακρίβωση του βαθμού

αποτελεσματικότητας των πόρων για την επίτευξη αποτελεσμάτων για τον μαθητικό πληθυσμό. Οι διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης είναι επίσης σημαντικές για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και του αντικτύπου της στήριξης της ΕΕ³⁴. Για τον λόγο αυτό, εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε διέθεταν διαδικασίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της προόδου που σημείωναν τα σχολεία στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης με τη στήριξη της ΕΕ.

70 Από το 2013, η Επιτροπή στηρίζει τη διεθνή μελέτη για τον γραμματισμό σε θέματα υπολογιστών και πληροφοριών, η οποία αξιολογεί ανά πενταετία τις γνώσεις μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ σε επιλεγμένες χώρες σε όλο τον κόσμο. Τα κράτη μέλη της ΕΕ που συμμετείχαν στην τελευταία διαθέσιμη μελέτη (του 2018) ήταν η Δανία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία και η Φινλανδία. Η επόμενη μελέτη θα πραγματοποιηθεί το 2023.

71 Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία σχετικά με τα ποσά που έχουν δαπανηθεί συνολικά για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Η ψηφιακή εκπαίδευση και η ψηφιοποίηση των σχολείων δεν αποτελούσαν ρητό θεματικό στόχο των ταμείων της πολιτικής συνοχής κατά την περίοδο 2014-2020, με αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να μην υποχρεούνται να συλλέγουν σχετικά στοιχεία και να τα αναφέρουν στην Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν παρακολουθεί ειδικά τη συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην ψηφιακή εκπαίδευση.

72 Επίσης, τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν ενωσιακή χρηματοδότηση για την ψηφιοποίηση των σχολείων δεν ήταν υποχρεωμένα να διενεργούν ειδικές αξιολογήσεις της προόδου των σχολείων στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης χάρη στη στήριξη της ΕΕ. Οι δείκτες τους οποίους όφειλαν να ορίσουν τα κράτη μέλη για τους σκοπούς της παρακολούθησης των εκρών και των αποτελεσμάτων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής³⁵ επικεντρώνονταν στην επενδυτική προτεραιότητα συνολικά. Οι δείκτες αυτοί άλλοτε ορίζονταν σε τόσο υψηλό επίπεδο που ήταν αδύνατον να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που είχαν σημειώσει τα σχολεία ως προς την ψηφιοποίηση και άλλοτε αφορούσαν μεμονωμένες πτυχές, όπως το ποσοστό των εκπαιδευτικών που

³⁴ Άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 και άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

³⁵ Άρθρο 27, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

είχαν ολοκληρώσει προγράμματα επιμόρφωσης για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους.

73 Αντίστοιχα, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα του ΜΑΑ, η Επιτροπή δεν ζήτησε από τα κράτη μέλη που έλαβαν χρηματοδότηση να συμπεριλάβουν ορόσημα παρακολούθησης και αξιολόγησης στα ΣΑΑ τους ή να αξιολογήσουν τα μέτρα στήριξης της ψηφιοποίησης των σχολείων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη γενικώς δεν υποχρεούνται να αξιολογούν κατά πόσον τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ έχουν οδηγήσει σε πραγματικές βελτιώσεις όσον αφορά την ψηφιακή εκπαίδευση.

74 Διαπιστώσαμε ότι, μεταξύ των κρατών μελών που επισκεφθήκαμε, μόνον η Κροατία και η Ιταλία είχαν θεσπίσει ρυθμίσεις για τη συστηματική παρακολούθηση της προόδου των σχολείων που είχαν λάβει στήριξη από την ΕΕ προς την κατεύθυνση της ψηφιοποίησης (βλέπε [πλαίσιο 7](#)).

Πλαίσιο 7

Παραδείγματα παρακολούθησης της προόδου των σχολείων προς την κατεύθυνση της ψηφιοποίησης

Στην Ιταλία, το Υπουργείο Παιδείας θέσπισε σύστημα παρακολούθησης (το «παρατηρητήριο για το ψηφιακό σχολείο»), στο πλαίσιο του οποίου χρησιμοποιεί σε ετήσια βάση μια ψηφιακή πλατφόρμα αναφοράς στοιχείων για τη συλλογή ποσοτικών δεδομένων σχετικά με τη συνδεσιμότητα των σχολικών κτιρίων, τη χρήση συσκευών και τεχνολογικού εξοπλισμού και τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών.

Στην Κροατία, ως μία από τις βασικές εκροές του έργου για την ψηφιοποίηση των σχολείων που χρηματοδοτείται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, οι εθνικές αρχές παρακολουθούν την ηλεκτρονική ωριμότητα των σχολείων, κατατάσσοντάς τα σε πέντε επίπεδα. Ψηφιακά ώριμα θεωρούνται τα σχολεία με υψηλό επίπεδο ενσωμάτωσης των ΤΠΕ, όπου η χρήση τους δεν εναπόκειται πλέον στον ενθουσιασμό συγκεκριμένων ατόμων, αλλά αποτελεί προσέγγιση που εφαρμόζεται συστηματικά. Για την παρακολούθηση χρησιμοποιούνται δεδομένα από αυτοαξιολογήσεις των σχολείων, καθώς και από εξωτερικές αξιολογήσεις 151 σχολείων που συμμετείχαν στην πρώτη φάση του έργου.

75 Στα άλλα κράτη μέλη, η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων περιοριζόταν σε μεμονωμένα έργα και δεν είχαν θεσπιστεί μηχανισμοί για την συστηματική αξιολόγηση του αντικτύπου των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ μέτρων στην ψηφιακή εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να αξιολογηθεί σε ποιον βαθμό η στήριξη της ΕΕ συνετέλεσε στην ενίσχυση της ψηφιοποίησης των σχολείων.

Μικρός μόνον αριθμός σχολείων έχει πρόσβαση σε συνδεσιμότητα gigabit

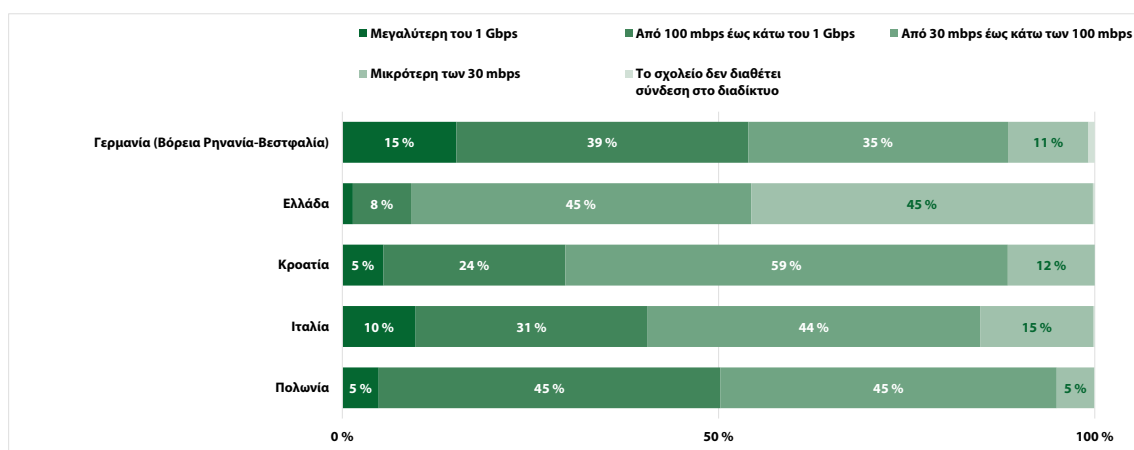
Η πραγματική συνδεσιμότητα πολλών σχολείων παραμένει χαμηλή

76 Εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για τη χρήση εξοπλισμού ΤΠ τελευταίας τεχνολογίας στα σχολεία αποτελεί η διαθεσιμότητα γρήγορων διαδικτυακών συνδέσεων και δικτύων. Ως εκ τούτου, εξετάσαμε αν τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επισκέψεις είχαν μεταφράσει τη στρατηγική τιμή-στόχο της Επιτροπής για συνδεσιμότητα με ταχύτητες gigabit με ορίζοντα το 2025 σε εθνικές στρατηγικές ή προσεγγίσεις για τη σύνδεση όλων των σχολείων τους έως το 2025, και κατά πόσον η πραγματική συνδεσιμότητα των σχολείων τους επιτρέπει να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ.

77 Η Επιτροπή παρακολουθεί σε επίπεδο ΕΕ τη συνολική πρόοδο προς την επίτευξη των τιμών-στόχου για τη συνδεσιμότητα των νοικοκυριών μέσω του δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας. Ωστόσο, δεν διαθέτει παρά περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με την πραγματική συνδεσιμότητα των σχολείων, την οποία δεν παρακολουθεί ειδικά. Όλα τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε παρακολουθούσαν τη συνολική πρόοδο όσον αφορά τη συνδεσιμότητα των σχολείων τους, αλλά διαπιστώσαμε ορισμένες δυσκολίες στην αξιολόγηση της πραγματικής συνδεσιμότητας στη Γερμανία, την Αυστρία και την Πολωνία. Στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία), οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πραγματική συνδεσιμότητα ήταν αντιφατικές. Το περιφερειακό υπουργείο συνέλεγε συστηματικά πληροφορίες από τα σχολεία, αλλά τα στοιχεία του αποκλίνουν σημαντικά από τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν σε ομοσπονδιακό επίπεδο από τους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Στην Αυστρία, οι πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους οι αρχές σε σχέση με τα σχολεία ήταν παρωχημένες, επειδή οι πλέον πρόσφατες αφορούσαν την περίοδο πριν από την πανδημία COVID-19. Υπήρχαν επίσης τεχνικές δυσκολίες στην αντιστοίχιση των διευθύνσεων των σχολείων με τα δεδομένα στον εθνικό ευρυζωνικό χάρτη, ο οποίος αποτελεί τη βασική πηγή πληροφοριών για τη διαθεσιμότητα συνδέσεων gigabit. Στην Πολωνία, η παρακολούθηση είχε ήδη καλύψει άνω του 85 % των σχολείων και αυξανόταν παράλληλα με την πρόοδο στη σύνδεση των σχολείων.

78 Οι τιμές-στόχος της Επιτροπής για το 2025 αφορούν αποκλειστικά τη διαθεσιμότητα συνδέσεων gigabit και όχι την αξιοποίηση στην πράξη των σχετικών υπηρεσιών από τα σχολεία. Στα κράτη μέλη που κάλυψε ο έλεγχός μας, από τις συμβάσεις με παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προέκυψε ότι μικρό μόνο ποσοστό των σχολείων που συμμετείχαν στην έρευνα χρησιμοποιούν πράγματι ευρυζωνικές συνδέσεις με ταχύτητες gigabit και, ως εκ τούτου, είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ στην ψηφιακή εκπαίδευση (βλέπε [γράφημα 9](#)).

Γράφημα 9 – Ταχύτητα καταφόρτωσης στα σχολεία βάσει των συμβάσεων με παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

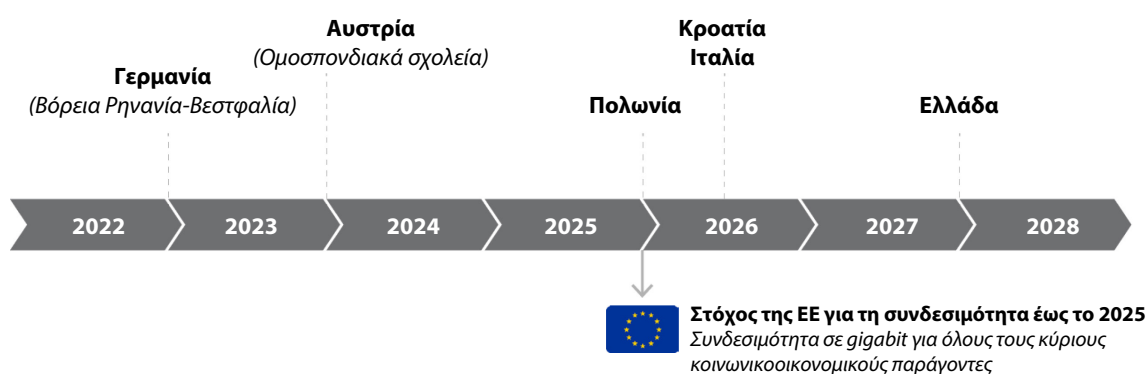
79 Στο σύνολο των κρατών μελών που επισκεφθήκαμε, παρατηρήσαμε επίσης ότι πολλά σχολεία δεν μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις διαθέσιμες συνδέσεις για τους σκοπούς της διδασκαλίας, λόγω της ανεπάρκειας των διαθέσιμων υποδομών. Πολλά σχολικά κτίρια είναι παλαιά και πρέπει να εκσυγχρονιστούν με την εγκατάσταση κατάλληλης καλωδίωσης δικτύου και ασύρματου τοπικού δικτύου στις αίθουσες διδασκαλίας.

Ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να μην επιτύχουν την τιμή-στόχο για τη συνδεσιμότητα σε gigabit έως το 2025

80 Διαπιστώσαμε ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζαν διαφορετικές προσεγγίσεις για την προώθηση της συνδεσιμότητας των σχολείων τους. Στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία), επιδίωξη της περιφερειακής κυβέρνησης ήταν η σύνδεση όλων των σχολείων μέχρι το τέλος του 2022. Η Αυστρία σχεδίαζε να συνδέσει μόνο τα σχολεία που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ομοσπονδιακών αρχών μέχρι το τέλος του 2023, δηλαδή μόλις το 10 % του συνόλου. Αρμόδιες για τη σύνδεση των υπόλοιπων

σχολείων είναι οι τοπικές σχολικές αρχές, οι οποίες αποφασίζουν οι ίδιες αν θα επιδιώξουν να εξασφαλίσουν γρήγορες συνδέσεις για τα σχολεία που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους. Η Κροατία και η Ιταλία έχουν θέσει ως στόχο τη σύνδεση των σχολικών κτιρίων έως το 2025, αλλά οι διαδικασίες προμηθειών τους προβλέπουν την ολοκλήρωση των εργασιών έως τα μέσα του 2026. Η Ελλάδα σχεδιάζει να ολοκληρώσει τη σύνδεση των δημόσιων διοικήσεων, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των σχολείων, έως το 2027 (βλέπε [γράφημα 10](#)).

Γράφημα 10 – Τιμές-στόχος των κρατών μελών για τη συνδεσιμότητα των σχολείων σε gigabit

Πηγή: ΕΕΣ.

81 Σύμφωνα με την τελευταία επικαιροποίηση μελέτης της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια ευρυζωνικότητας στην ΕΕ των 27, ελάχιστα μόνο κράτη μέλη προσεγγίζουν, ή έχουν ήδη επιτύχει, έστω τις τιμές-στόχο του ψηφιακού θεματολογίου της ΕΕ για την Ευρώπη για το 2020, οι οποίοι ήταν λιγότερο φιλόδοξοι από την τιμή-στόχο για την κοινωνία των Gigabit³⁶. Η μελέτη δεν εστίασε ειδικά στα σχολεία, αλλά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να επιτύχουν – ή έστω να προσεγγίσουν– έως το 2025 τις τιμές-στόχο για την κοινωνία των Gigabit. Κατά τη γνώμη μας, η απουσία αυστηρού στρατηγικού σχεδιασμού στα κράτη μέλη και ειδικών προγραμμάτων για τη σύνδεση των σχολείων, σε συνδυασμό με καθυστερήσεις στην υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων, περιορίζουν σημαντικά την πιθανότητα σύνδεσης όλων των σχολείων της ΕΕ στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit έως το 2025.

³⁶ Επικαιροποιημένη μελέτη για τα εθνικά σχέδια ευρυζωνικότητας στην ΕΕ των 27.

82 Τέσσερα μόνον από τα έξι κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε (Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία και Πολωνία) είχαν εγκρίνει ειδικά προγράμματα στήριξης για την επιτάχυνση της σύνδεσης των σχολείων. Η Πολωνία μάλιστα είχε ήδη χρησιμοποιήσει ενωσιακή χρηματοδότηση σε σχέση με τα προγράμματα αυτά πριν από το 2021. Ωστόσο, στην Ιταλία, παρά τη σημαντική αύξηση του αριθμού των συνδεδεμένων σχολικών κτιρίων από την έναρξη του προγράμματος το 2020, έχουν ήδη σημειωθεί σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίησή του σε ορισμένες περιφέρειες, γεγονός που υπονομεύει την επίτευξη της τιμής-στόχου έως το 2025.

Συμπεράσματα και συστάσεις

83 Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ συνέβαλαν στις προσπάθειες ψηφιοποίησης των σχολείων, αλλά ότι τα κράτη μέλη στερούνταν στρατηγικού οράματος όσον αφορά τη χρήση της ενωσιακής χρηματοδότησης.

84 Με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση επιδιώκεται να υποστηριχθούν τα κράτη μέλη ώστε να ανταποκριθούν στις προκλήσεις στον τομέα αυτό, μέσω της παροχής στους/στις εκπαιδευτικούς και τους/τις εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες εργαλείων για την καλύτερη αξιοποίηση της τεχνολογίας. Αυτό επιτυγχάνεται, λόγω χάριν, μέσω της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων και της βελτίωσης της συλλογής και της ανάλυσης των σχετικών δεδομένων. Το 2022, ωστόσο, δεν διέθεταν όλα τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε ειδικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους, ενώ τα περισσότερα δεν είχαν ενσωματώσει στις στρατηγικές τους τους στόχους του σχεδίου δράσης (βλέπε σημεία [25-29](#)).

85 Μολονότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, τα σχολεία πέτυχαν να υιοθετήσουν μερικά σημαντικά στοιχεία του σχεδίου δράσης, αυτά παραμένουν σε μεγάλο βαθμό άγνωστα σε πολλά σχολεία σε άλλα κράτη μέλη. Μέχρι την έξαρση της πανδημίας COVID-19, η ψηφιοποίηση δεν αποτελούσε προτεραιότητα στα έργα στρατηγικών συμπράξεων μεταξύ σχολείων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Ελάχιστα ήταν τα έργα που αφορούσαν τη στήριξη της ψηφιοποίησης και τα αποτελέσματά τους περιορίζονταν, ως επί το πλείστον, στους άμεσους συμμετέχοντες (βλέπε σημεία [30-41](#)).

Σύσταση 1 – Ενεργητικότερη προώθηση των δράσεων της ΕΕ στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, προκειμένου να ισχυροποιηθεί ο αντίκτυπός τους

Η Επιτροπή πρέπει να προωθήσει περισσότερο ενεργά τις δράσεις της, όπως το SELFIE και η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, λόγω χάριν μέσω στενότερης συνεργασίας με τα σχολεία, και να ενισχύσει τον αντίκτυπο των δράσεων στρατηγικής σύμπραξης στην ψηφιοποίηση των σχολείων.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: έως το τέλος του 2024

86 Τα κράτη μέλη δεν πέτυχαν σε όλες τις περιπτώσεις να ενσωματώσουν στις εθνικές ή στις περιφερειακές στρατηγικές τους για την ψηφιοποίηση των σχολείων δράσεις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ. Μια τέτοια ενσωμάτωση θα είχε ενδεχομένως περιορίσει τον κίνδυνο κατακερματισμού των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και θα είχε συμβάλει στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου. Ακόμη, ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν επικαιροποιήσει τις στρατηγικές τους για την περίοδο 2021-2027 και δεν ήταν σαφές με ποιον τρόπο θα χρηματοδοτούνταν οι δράσεις που συμπληρώνουν τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα (βλέπε σημεία [42-48](#)).

87 Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις που εξετάσαμε στο πλαίσιο του ελέγχου τυπικά ήταν σύμφωνες με την αρχή της προσθετικότητας. Εντούτοις, εντοπίσαμε επίσης περιπτώσεις στις οποίες κράτος μέλος συμπεριέλαβε αναδρομικά στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας κάποιο μέτρο, το οποίο αντικατέστησε εθνική χρηματοδότηση που είχε ήδη διατεθεί πριν από τη δημιουργία του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Παρότι αυτό δεν παραβιάζει τη νομοθεσία, στην περίπτωση αυτή η χρηματοδότηση δεν έχει εγγενή προστιθέμενη αξία (βλέπε σημεία [49](#) και [50](#)).

88 Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα που εξετάσαμε στο πλαίσιο του ελέγχου παρήγαγαν τις επιδιωκόμενες εκροές τους, μολονότι διάφοροι παράγοντες εμπόδιζαν τα σχολεία που επισκεφθήκαμε να αξιοποιήσουν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο την ενωσιακή χρηματοδότηση. Όσον αφορά τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εντοπίσαμε αδυναμίες στον τρόπο καθορισμού των ορόσημων και των τιμών-στόχου. Ειδικότερα, καμία από τις τιμές-στόχο και κανένα από τα ορόσημα δεν αναφέρονταν στα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μέτρων όσον αφορά τη βελτίωση της ψηφιακής εκπαίδευσης. Επιπλέον, στις περιπτώσεις δύο μέτρων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, οι εκτιμήσεις κόστους που έκανε δεκτές η Επιτροπή κατά τις διαπραγματεύσεις των εθνικών σχεδίων απέκλιναν σημαντικά από τα έξοδα που όντως πραγματοποιήθηκαν κατά την υλοποίηση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να προκύψουν πλεονάζοντα ποσά που συνιστούν de facto δημοσιονομική στήριξη προς τα οικεία κράτη μέλη. Τέλος, τα σχολεία συχνά δεν συμμετείχαν επαρκώς στη διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών τους, γεγονός που μπορεί να μειώσει τον αντίκτυπο της στήριξης της ΕΕ (βλέπε σημεία [51-59](#)).

89 Σχεδόν όλα τα σχολεία χρησιμοποιούν σήμερα ψηφιακές συσκευές, αλλά η διαθεσιμότητα εξοπλισμού ΤΠΕ ή ειδικής επιμόρφωσης για τους/τις εκπαιδευτικούς

δεν διασφαλίζουν τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας συνολικά, εάν τα σχολεία δεν εφαρμόζουν μια προσέγγιση για τη στήριξη της ψηφιακής εκπαίδευσης στην τάξη. Πολλά σχολεία εξακολουθούν να αναφέρουν ελλείψεις σε εξοπλισμό ή πρόσθετες ανάγκες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ενώ πολλά δεν έχουν ακόμη υιοθετήσει επίσημη προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση των ΤΠΕ στην τάξη. Οι ελλείψεις και οι αδυναμίες αυτές ενδέχεται να αποτελέσουν πρόσκομμα για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ψηφιοποίηση (βλέπε σημεία 60-68).

90 Η Επιτροπή εξακολουθεί να μην διαθέτει πλήρη στοιχεία σχετικά με τα ποσά που έχουν δαπανηθεί συνολικά για την ψηφιοποίηση των σχολείων. Ελάχιστα είναι τα κράτη μέλη που αξιολογούν τα αποτελέσματα που έχουν επιτύχει με τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για τη βελτίωση της ψηφιακής εκπαίδευσης στο σχολικό περιβάλλον, καθώς δεν προβλεπόταν τέτοια υποχρέωση. Οι ειδικοί για κάθε πρόγραμμα δείκτες δεν ήταν κατατοπιστικοί και δύο μόνον από τα έξι κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε διέθεταν μηχανισμούς για τη συστηματική παρακολούθηση της προόδου των σχολείων προς την ψηφιοποίηση ως αποτέλεσμα της ενωσιακής χρηματοδοτικής στήριξης (βλέπε σημεία 69-75).

Σύσταση 2 – Στενότερη σύνδεση της χρηματοδότησης της ΕΕ με τους στόχους, τις ανάγκες και τα προσδοκώμενα επακόλουθα για τα σχολεία

Η Επιτροπή πρέπει να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες, ενδεχομένως σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να ισχυροποιήσει τη σχέση:

- α) αφενός, μεταξύ των στόχων του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, της ενωσιακής στήριξης και των εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών για την ψηφιοποίηση των σχολείων και,
- β) αφετέρου, μεταξύ της ενωσιακής στήριξης για την ψηφιοποίηση των σχολείων και σαφώς καθορισμένων στόχων, αναγκών και κλιμακώσιμων αποτελεσμάτων για τα σχολεία.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: έως το τέλος του 2027

91 Το 2016, η Επιτροπή όρισε τιμές-στόχο που τα κράτη μέλη έπρεπε να επιτύχουν έως το 2025 όσον αφορά τη σύνδεση των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit, τον εφοδιασμό τους με εξοπλισμό ΤΠ τεχνολογίας αιχμής και την εισαγωγή καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης. Η Επιτροπή διαθέτει περιορισμένες μόνο πληροφορίες σχετικά με την πραγματική συνδεσιμότητα των σχολείων και δεν

παρακολουθεί ειδικά την πτυχή αυτή. Ελάχιστα είναι τα σχολεία που έχουν πράγματι πρόσβαση σε συνδέσεις gigabit και, ως εκ τούτου, μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ για την ψηφιακή εκπαίδευση (βλέπε σημεία [76-79](#)).

92 Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν διαφορετικές προσεγγίσεις για την προώθηση της σύνδεσης των σχολείων: ορισμένα είχαν αναπτύξει ειδικά εθνικά προγράμματα, ενώ άλλα δεν είχαν συγκεκριμένη στρατηγική. Η απουσία αυστηρού στρατηγικού σχεδιασμού, σε συνδυασμό με καθυστερήσεις στην υλοποίηση των ειδικών προγραμμάτων, περιορίζουν σημαντικά την πιθανότητα σύνδεσης όλων των σχολείων της ΕΕ στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit έως το 2025 (βλέπε σημεία [80-82](#)).

Σύσταση 3 – Παρακολούθηση και ενθάρρυνση της επίτευξης των τιμών-στόχου για τη συνδεσιμότητα για όλα τα σχολεία

Η Επιτροπή, συνεργαζόμενη στενά με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, πρέπει:

- α) να δημιουργήσει μηχανισμό για την περιοδική συλλογή επικαιροποιημένων δεδομένων για την παρακολούθηση της πραγματικής συνδεσιμότητας των σχολείων και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τα αποτελέσματα και
- β) να προτρέψει τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη σύνδεση όλων των σχολείων με ταχύτητες gigabit έως το 2025.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέχρι το τέλος του 2025

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα II, του οποίου προεδρεύει η Annettie Turtelboom, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 15ης Μαρτίου 2023.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παράρτημα Ι

Παράρτημα Ι – Χρηματοδοτούμενα από τον ΜΑΑ μέτρα για την ψηφιοποίηση των σχολείων

Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
Βέλγιο	ΣΤ.2.3 – Οπτικές ίνες, 5G και νέες τεχνολογίες	Βελτίωση της συνδεσιμότητας των σχολείων (εσωτερικά), αλλά και των 35 επιχειρηματικών πάρκων στη Βαλονία — Περιφέρεια Βαλονίας	70
	I.4.1 – Εκπαίδευση 2.0	«Digisprong» της Φλαμανδικής Κοινότητας	318
		«Ψηφιακή μεταστροφή σχολείων Βρυξελλών» της Περιφέρειας Βρυξελλών	5
		«Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης» της γερμανόφωνης κοινότητας	5
Βουλγαρία	A.1 – Εκπαίδευση και δεξιότητες	Κέντρα STEM και καινοτομία στην εκπαίδευση - ψηφιοποίηση	122
Τσεχική Δημοκρατία	3.1 – Καινοτομία στην εκπαίδευση στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης	Εφαρμογή του αναθεωρημένου προγράμματος σπουδών και των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών	22
		Ψηφιακός εξοπλισμός για σχολεία	169
Γερμανία	3.1 – Ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης	Συσκευές προς δανεισμό σε εκπαιδευτικούς	420

Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
		Εθνική εκπαιδευτική πλατφόρμα	529
		Εκπαιδευτικά κέντρα αριστείας	172
Εσθονία	3 – Ψηφιακό κράτος	Κατασκευή ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, μεταξύ άλλων και για τα σχολεία	24
Ιρλανδία	2 – Επιτάχυνση και επέκταση των ψηφιακών μεταρρυθμίσεων και του μετασχηματισμού	Πρόγραμμα για την παροχή ψηφιακής υποδομής και χρηματοδότησης στα σχολεία	64
Ελλάδα	3.2 – Εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και δεξιότητες	Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης	365
Ισπανία	3.1 – Καινοτομία στην εκπαίδευση στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης	Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης	1 412
Γαλλία	C.7 – Ψηφιοποίηση του κράτους, των εδαφών, των επιχειρήσεων, του πολιτισμού	Ψηφιακή αναβάθμιση της διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος	35
		Εκπαιδευτική συνέχεια: ψηφιακός μετασχηματισμός του σχολείου	131
Ιταλία	1.2 – Ταχείες συνδέσεις διαδικτύου (Ultra Broadband και 5G)	Συνδεδεμένα σχολεία	261
		Ολοκληρωμένη ψηφιακή διδασκαλία και κατάρτιση σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό για το σχολικό προσωπικό	800

Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
	4.1 – Ενίσχυση της παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών: από βρεφονηπιακούς σταθμούς σε πανεπιστήμια	Νέες δεξιότητες και νέες γλώσσες	1 100
		Σχολείο 4.0: καινοτόμα σχολεία, προσλήψεις, νέες αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια	2 100
Κύπρος	Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση	Μεταρρύθμιση 2: Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων - ψηφιακό	0,3
		Μεταρρύθμιση 4: Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	13,8
Λετονία	2 – Ψηφιακός μετασχηματισμός	Γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος για κοινωνικά ευάλωτους εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτικά ιδρύματα	15
	3 – Μείωση των ανισοτήτων	Ανάπτυξη υποδομών και εξοπλισμού εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	31
Λιθουανία	3 – Ψηφιακός μετασχηματισμός για την ανάπτυξη	Παραγωγή ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου και πόρων	20
	4 – Ποιοτική και προσβάσιμη εκπαίδευση για ολόκληρο τον κύκλο ζωής	Επιμέρους μέτρο 6: Ψηφιακός μετασχηματισμός εκπαίδευσης	10
Ουγγαρία	C.1 – Δημογραφία και δημόσια εκπαίδευση	Ανάπτυξη ανταγωνιστικής δημόσιας εκπαίδευσης με χρήση της τεχνολογίας του 21ου αιώνα	391

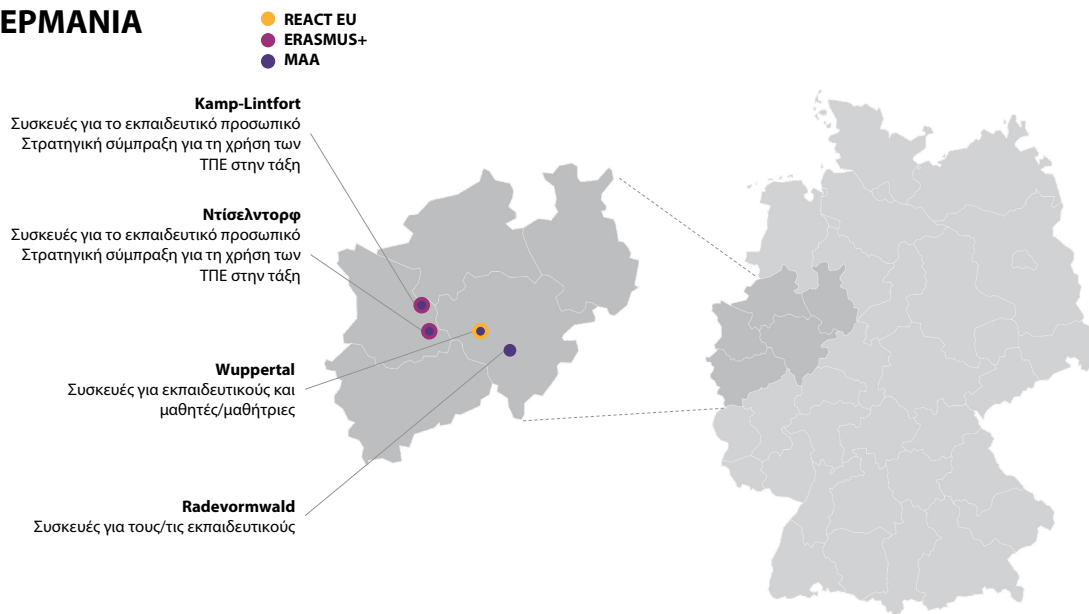
Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
Κάτω Χώρες	P.4 – Ενίσχυση της αγοράς εργασίας, των συντάξεων και της μελλοντοστραφούς εκπαίδευσης	Εθνικό εκπαιδευτικό εργαστήριο τεχνητής νοημοσύνης	36
		Φορητοί υπολογιστές και ταμπλέτες για διαδικτυακή και υβριδική εκπαίδευση για την καταπολέμηση και τον μετριασμό των απωλειών μάθησης	24
Αυστρία	2 – Ψηφιακή ανάκαμψη	Παροχή ψηφιακών συσκευών τελικού χρήστη στους μαθητές και σύνδεση σχολείων που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ομοσπονδιακών αρχών	172
Πολωνία	C – Ψηφιακός μετασχηματισμός	Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για σχολεία με κινητές συσκευές πολυμέσων — επενδύσεις που σχετίζονται με την εκπλήρωση των ελάχιστων προτύπων εξοπλισμού	550
		Ηλεκτρονικές ικανότητες	184
		Εξοπλισμός σχολείων/ιδρυμάτων με κατάλληλες συσκευές και υποδομές ΤΠΕ για τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων του εκπαιδευτικού συστήματος	621
Πορτογαλία	C.20 – Ψηφιακό Σχολείο	Ψηφιακή μετάβαση στον τομέα της εκπαίδευσης	500
		Ψηφιακή εκπαίδευση (Αζόρες)	38
		Πρόγραμμα για την επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της εκπαίδευσης (Μαδέρα)	21

Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
Ρουμανία	C.15 – Εκπαίδευση	Πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης για το διδακτικό προσωπικό	80
		Παροχή ψηφιακού τεχνολογικού εξοπλισμού και ψηφιακών πόρων για τα σχολεία	479
		Διαδικτυακό σχολείο: Πλατφόρμα αξιολόγησης και ανάπτυξη περιεχομένου	79
Σλοβενία	7 – Ψηφιακός μετασχηματισμός του δημόσιου τομέα και της δημόσιας διοίκησης	Ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης, των επιστημών και του αθλητισμού	67
	12 – Ενίσχυση των ικανοτήτων, ιδίως των ψηφιακών και εκείνων που απαιτούνται για τα νέα επαγγέλματα και την πράσινη μετάβαση	Ανακαίνιση του εκπαιδευτικού συστήματος για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση - ψηφιακές δεξιότητες	1
		Ο συνολικός μετασχηματισμός (βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα) της πράσινης και ψηφιακής εκπαίδευσης - ψηφιακές δεξιότητες	28
Σλοβακία	C.7 – Εκπαίδευση για τον 21ο αιώνα	Μεταρρύθμιση του περιεχομένου και της μορφής της εκπαίδευσης – Μεταρρύθμιση σχολικών προγραμμάτων και εγχειριδίων – Ψηφιακές δοκιμές και ψηφιακά εργαλεία	20
		Προετοιμασία και ανάπτυξη εκπαιδευτικών για νέο περιεχόμενο και μορφή διδασκαλίας – Ψηφιακή εκπαίδευση των εκπαιδευτικών	17
		Ψηφιακές υποδομές στα σχολεία	187

Κράτος μέλος	Συνιστώσα	Τίτλος	Προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
		Ψηφιακές υποδομές στα σχολεία - διοικητική ικανότητα	5
		Σύνολο	11 714

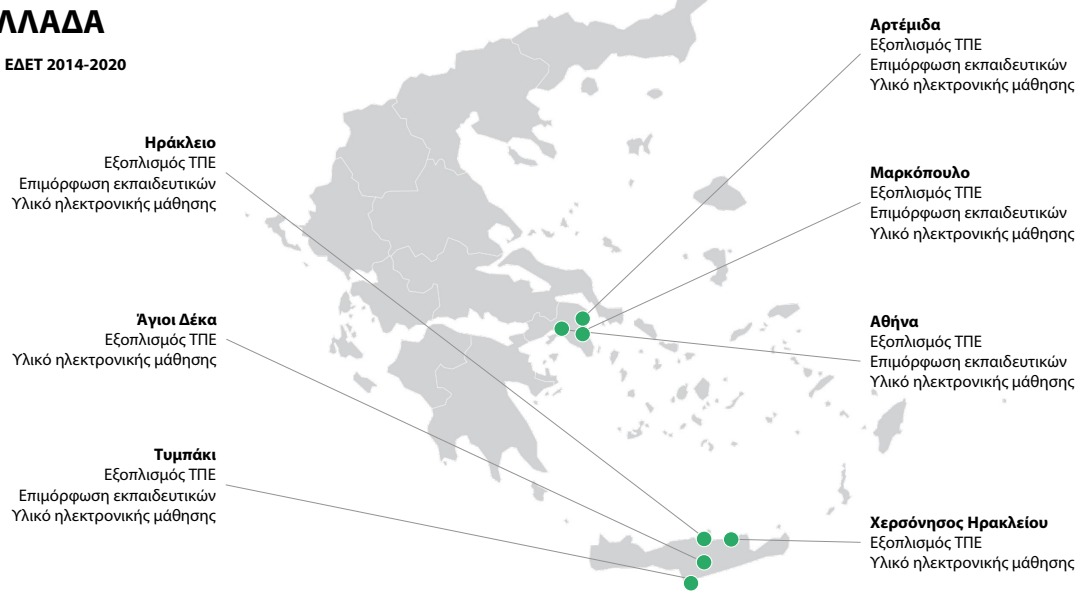
Παράρτημα II – Σχολεία και έργα που επισκεφθήκαμε στο πλαίσιο του ελέγχου

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

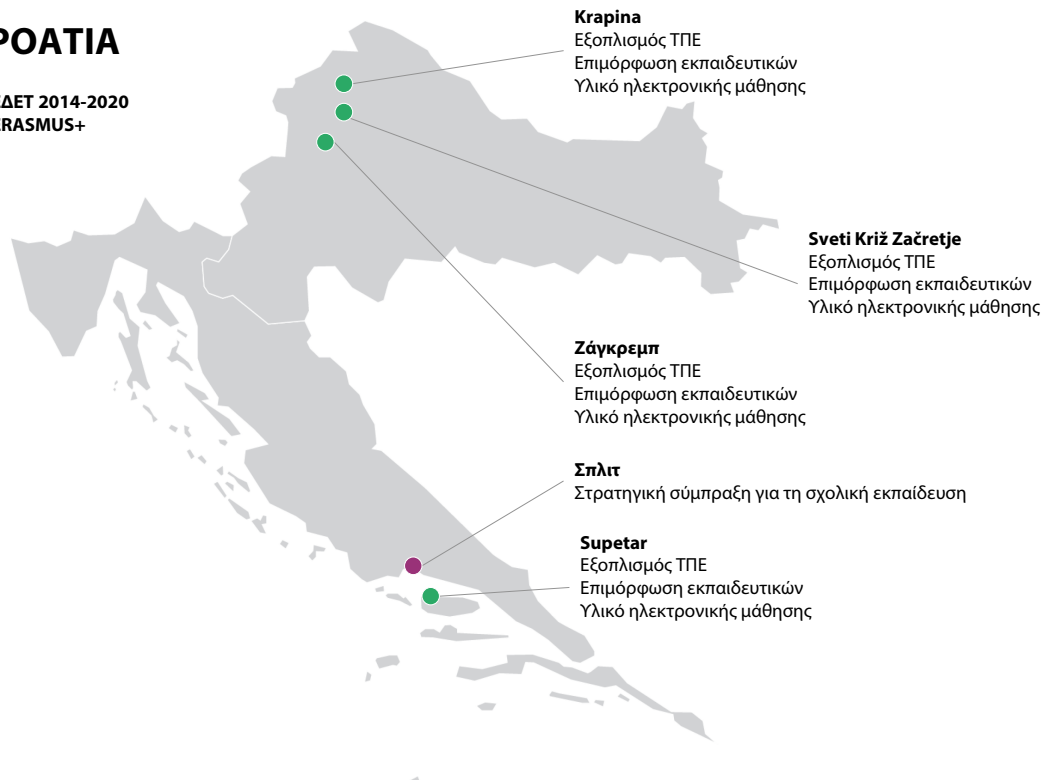
ΕΛΛΑΔΑ

● ΕΔΕΤ 2014-2020

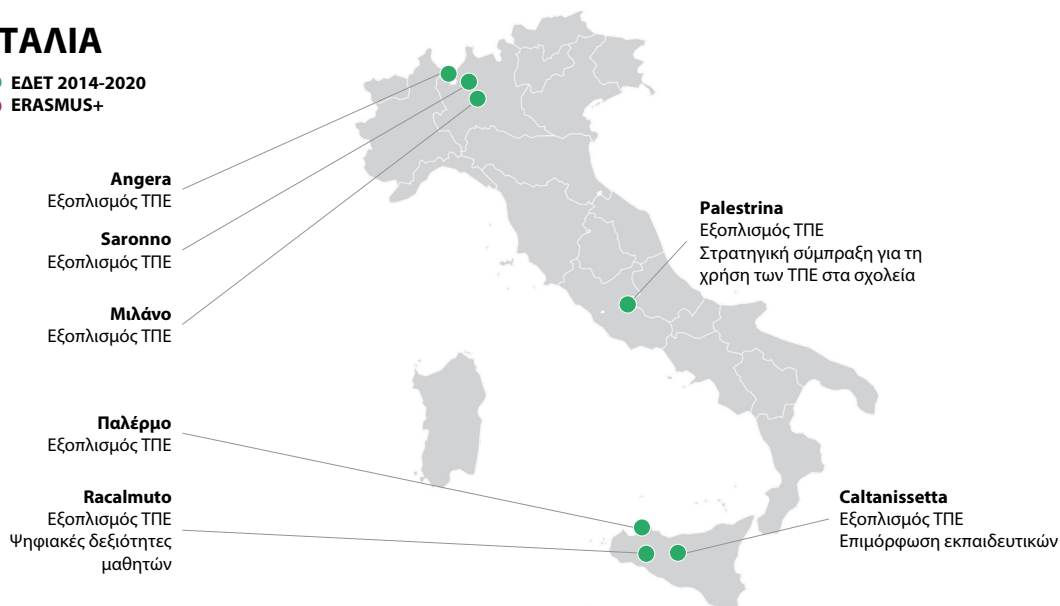
ΚΡΟΑΤΙΑ

- ΕΔΕΤ 2014-2020
- ERASMUS+

ΙΤΑΛΙΑ

- ΕΔΕΤ 2014-2020
- ERASMUS+

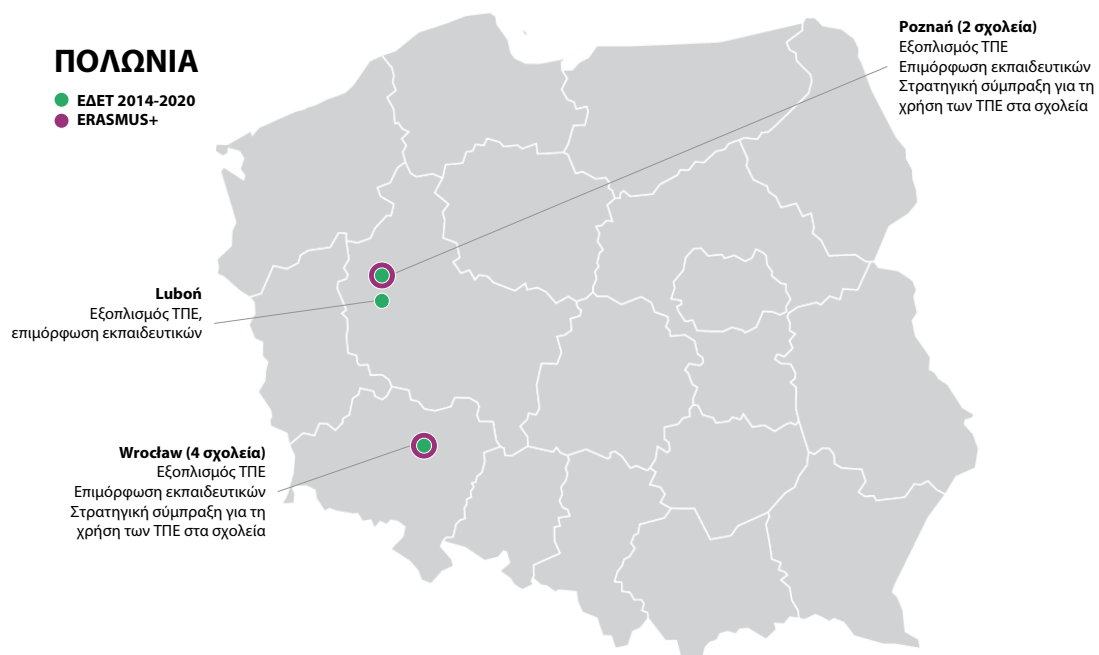
ΑΥΣΤΡΙΑ

- MAA
- ERASMUS+

ΠΟΛΩΝΙΑ

- ΕΔΕΤ 2014-2020
- ERASMUS+

Πηγή: Eurostat Maps.

Παράρτημα III – Έρευνα του ΕΕΣ μεταξύ σχολικών μονάδων

Σκοπός

Σκοπός της έρευνάς μας ήταν να συγκεντρωθούν αντιπροσωπευτικές, ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με την πραγματική συνδεσιμότητα των σχολείων, τον ρόλο της ψηφιακής εκπαίδευσης, καθώς και τη χρήση των εργαλείων και των δράσεων της ΕΕ στον τομέα αυτό, οι οποίες δεν ήταν διαθέσιμες με άλλο τρόπο.

Διεξαγωγή της έρευνας

Η ηλεκτρονική έρευνα διενεργήθηκε μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαΐου 2022, μέσω του εργαλείου EUSurvey, το οποίο παρέχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διαχείριση τέτοιων ερευνών. Το ερωτηματολόγιο εστάλη στους διευθυντές 49 512 σχολείων σε πέντε κράτη μέλη, των βαθμίδων 1 έως 3 της διεθνούς πρότυπης ταξινόμησης της εκπαίδευσης (ISCED), ήτοι σχολείων της πρωτοβάθμιας και της κατώτερης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η ISCED είναι η διεθνής ταξινόμηση αναφοράς για την οργάνωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των συναφών προσόντων ανά επίπεδο και πεδίο. Αναπτύχθηκε από την Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Επιμορφωτική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO).

Με την έρευνα, η συμμετοχή στην οποία ήταν εθελοντική, δεν συλλέχθηκαν ούτε αξιολογήθηκαν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Ζητήσαμε από τα υπουργεία των κρατών μελών που κάλυψε ο έλεγχός μας να ενημερώσουν τα σχολεία σχετικά με την επικείμενη έρευνα. Στη Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία), την Ελλάδα, την Κροατία, την Ιταλία και την Πολωνία, οι αρχές είχαν ενημερώσει εκ των προτέρων τα σχολεία σχετικά με την έρευνα και ενθάρρυναν τη συμμετοχή τους σε αυτή.

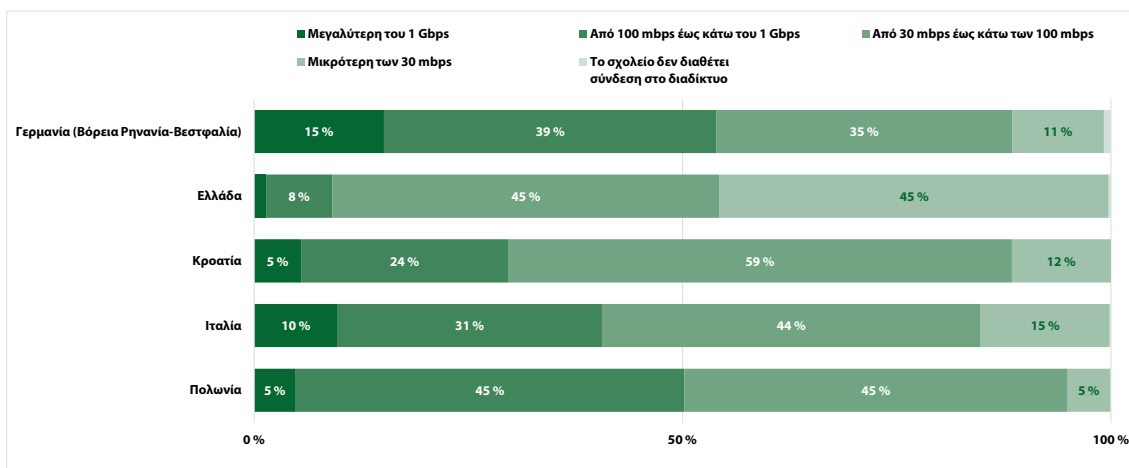
Η έρευνά μας δεν περιέλαβε τα σχολεία της Αυστρίας, διότι οι εθνικές αρχές αποφάσισαν να μην μας συνδράμουν διαβιβάζοντάς τους τα ερωτηματολόγια μας.

Ποσοστό απόκρισης

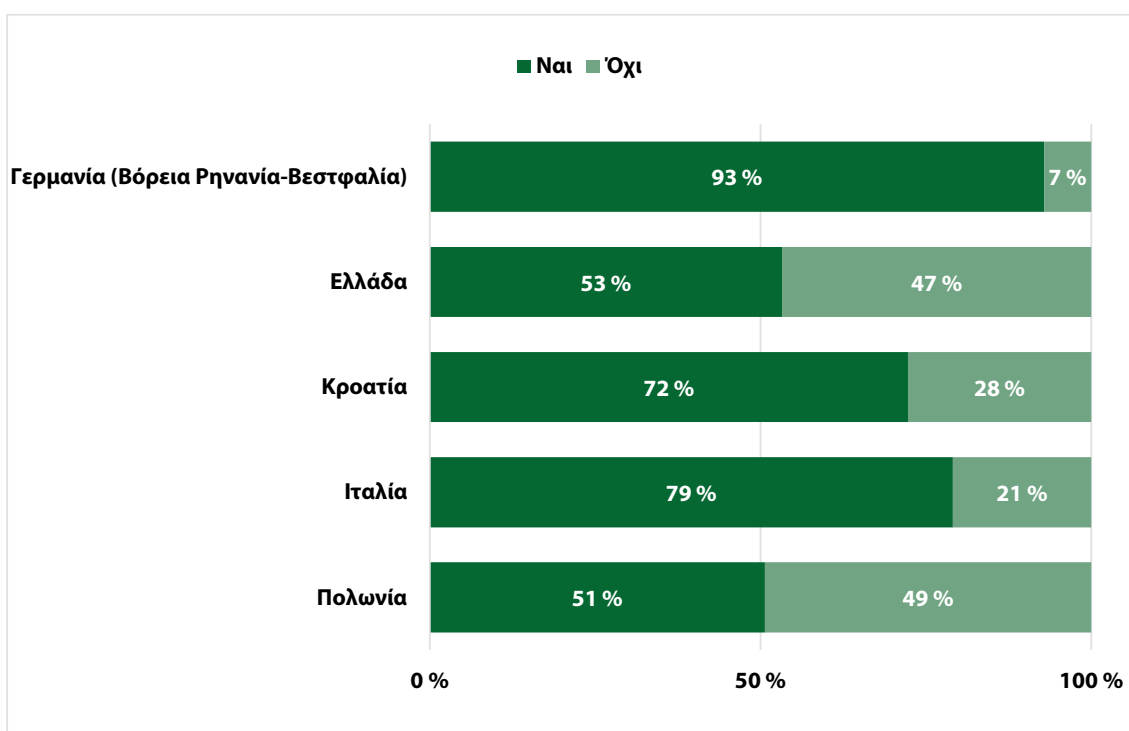
Συνολικά, λάβαμε έγκυρες απαντήσεις από 16 142 σχολεία. Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής ανήλθε συνεπώς σε 33 % περίπου. Η χώρα με το υψηλότερο ποσοστό απόκρισης (περίπου 49 %) ήταν η Κροατία και η χώρα με το χαμηλότερο (περίπου 26 %) η Ιταλία.

Κύριες ερωτήσεις της έρευνας

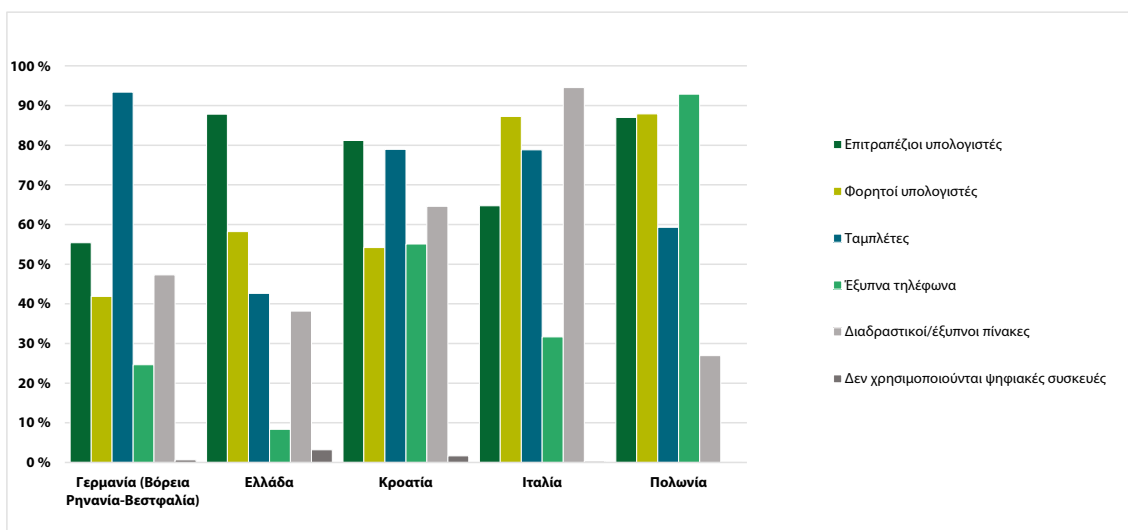
1. Ποια είναι η ταχύτητα καταφόρτωσης στο σχολείο σας βάσει της σύμβασης με τον πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών;

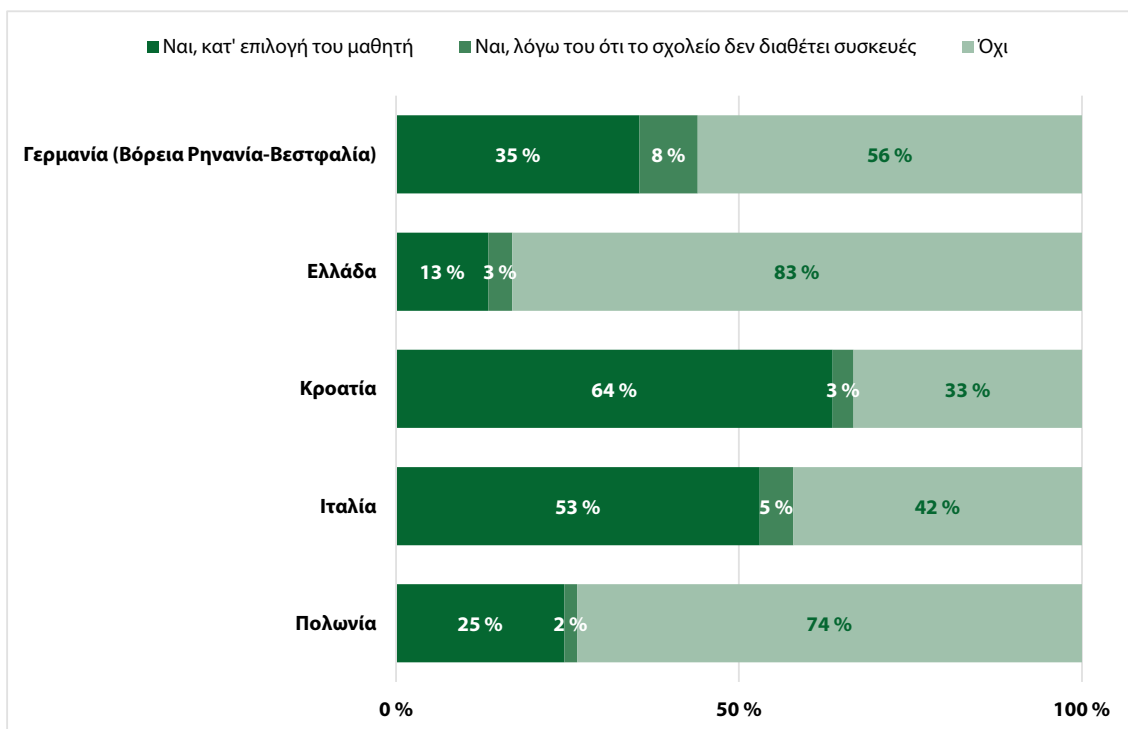
2. Διαθέτει το σχολείο σας ειδική στρατηγική (με τη μορφή γραπτής δήλωσης ή πολιτικής) σχετικά με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στο πλαίσιο της διδασκαλίας;

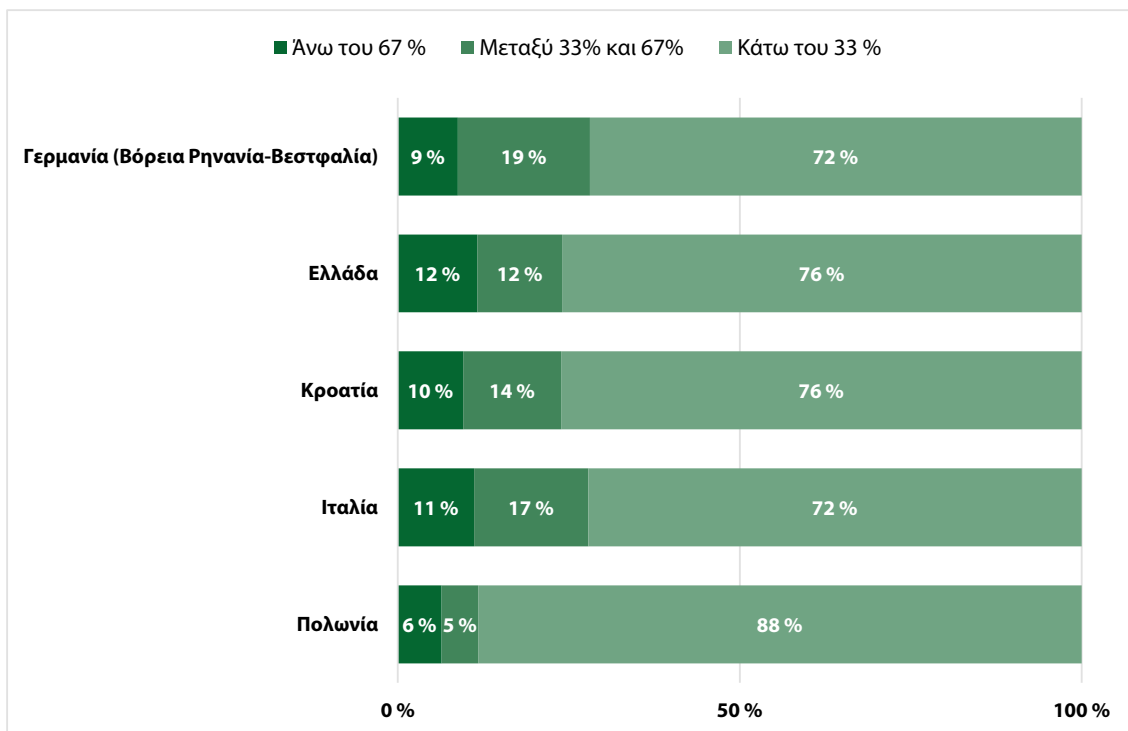
3. Ποιες από αυτές τις ψηφιακές συσκευές χρησιμοποιούνται από τους μαθητές για εκπαιδευτικούς σκοπούς στο σχολείο;

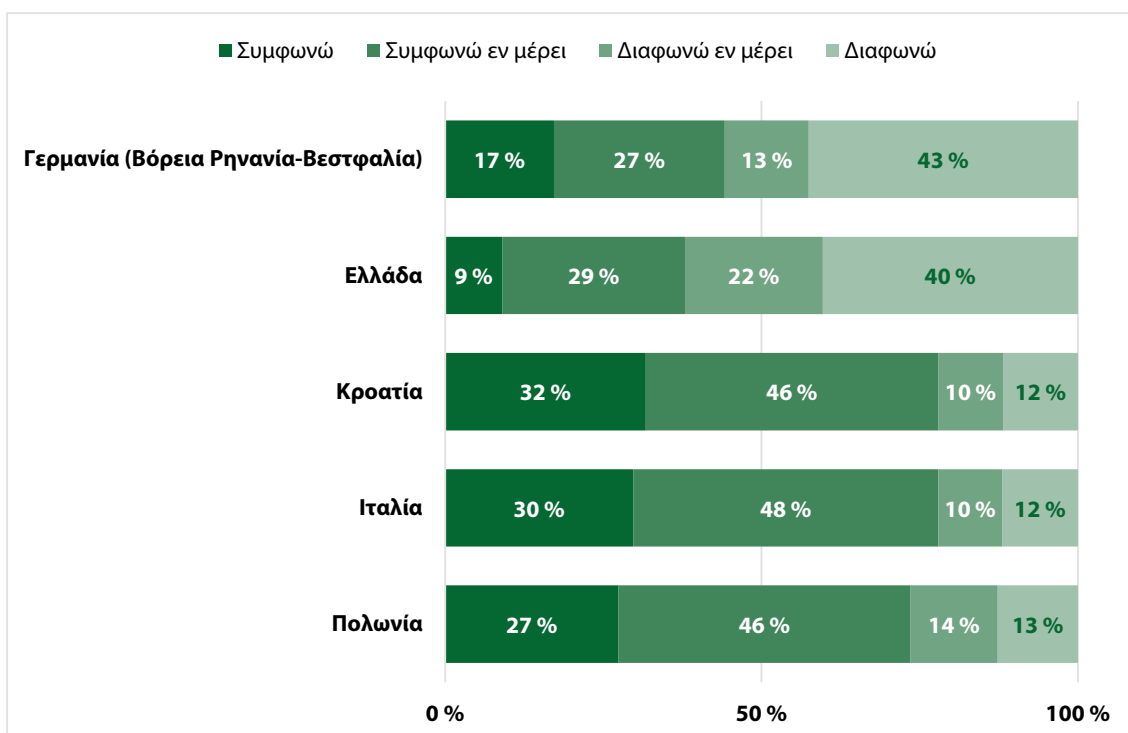
4. Μπορούν οι μαθητές να φέρουν στο σχολείο φορητούς υπολογιστές ή ταμπλέτες που έχουν χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από ιδιωτικούς πόρους;

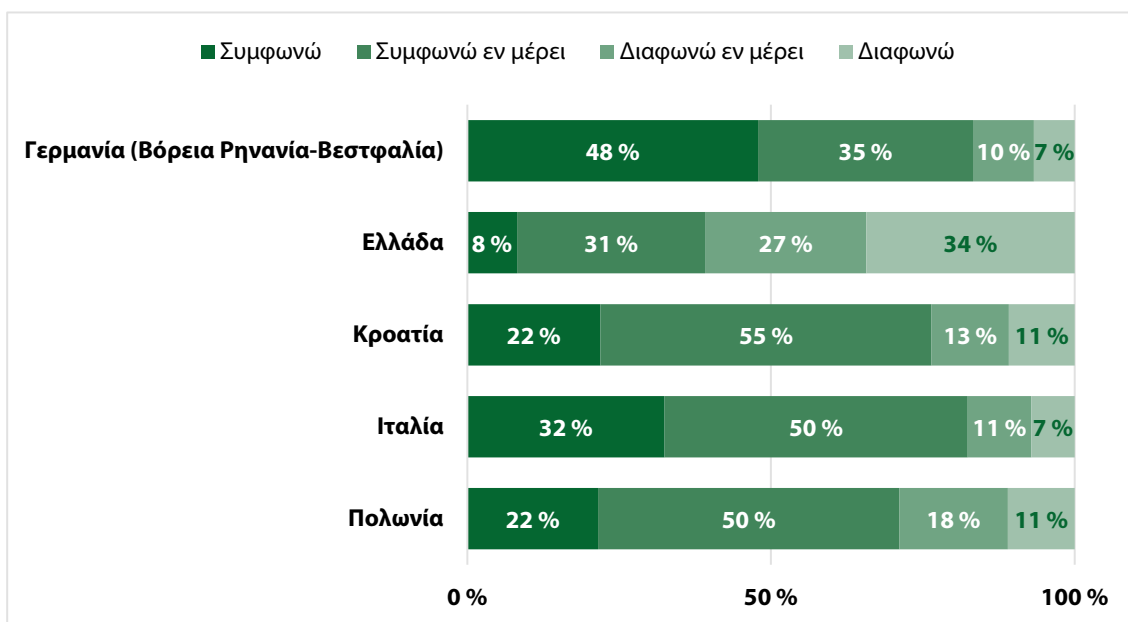
5. Πόσοι από τους μαθητές σας χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα φορητούς υπολογιστές ή ταμπλέτες που έχουν χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από ιδιωτικούς πόρους στη διάρκεια του μαθήματος στο σχολείο;

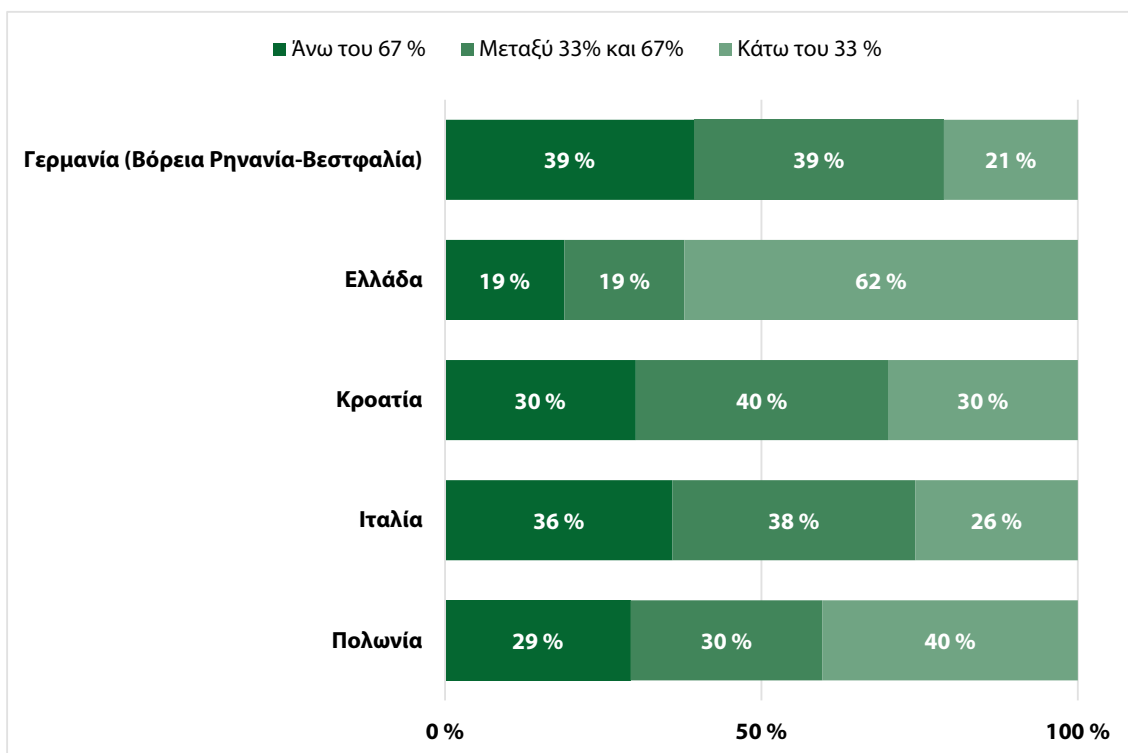
6. Σε ποιον βαθμό συμφωνείτε ότι ο αριθμός των διαθέσιμων στους μαθητές για εκπαιδευτικούς σκοπούς ψηφιακών συσκευών είναι επαρκής;

7. Σε ποιον βαθμό συμφωνείτε ότι η ποιότητα των διαθέσιμων για εκπαιδευτικούς σκοπούς ψηφιακών συσκευών στο σχολείο σας είναι επαρκής;

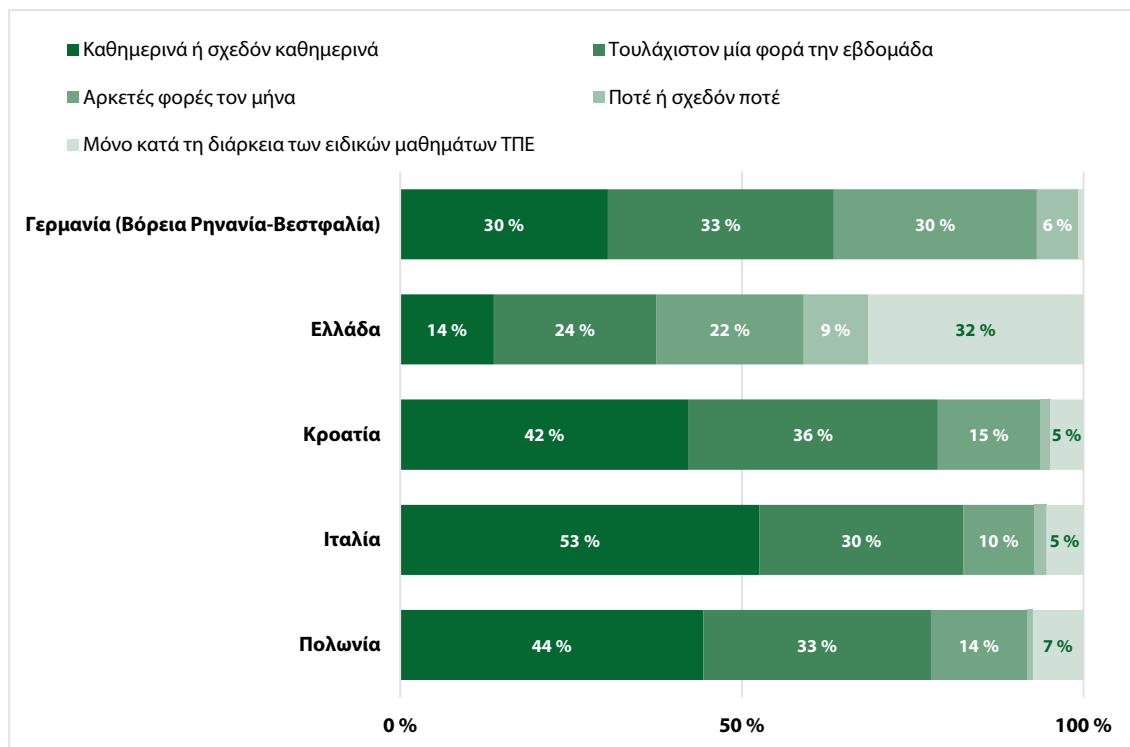

8. Πόσοι από τους μαθητές σας χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα μια ψηφιακή συσκευή (επιτραπέζιο υπολογιστή, φορητό υπολογιστή, ταμπλέτα κ.λπ.) στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας στο σχολείο, εκτός από τη χρήση τους κατά τη διάρκεια ειδικών μαθημάτων ΤΠΕ;

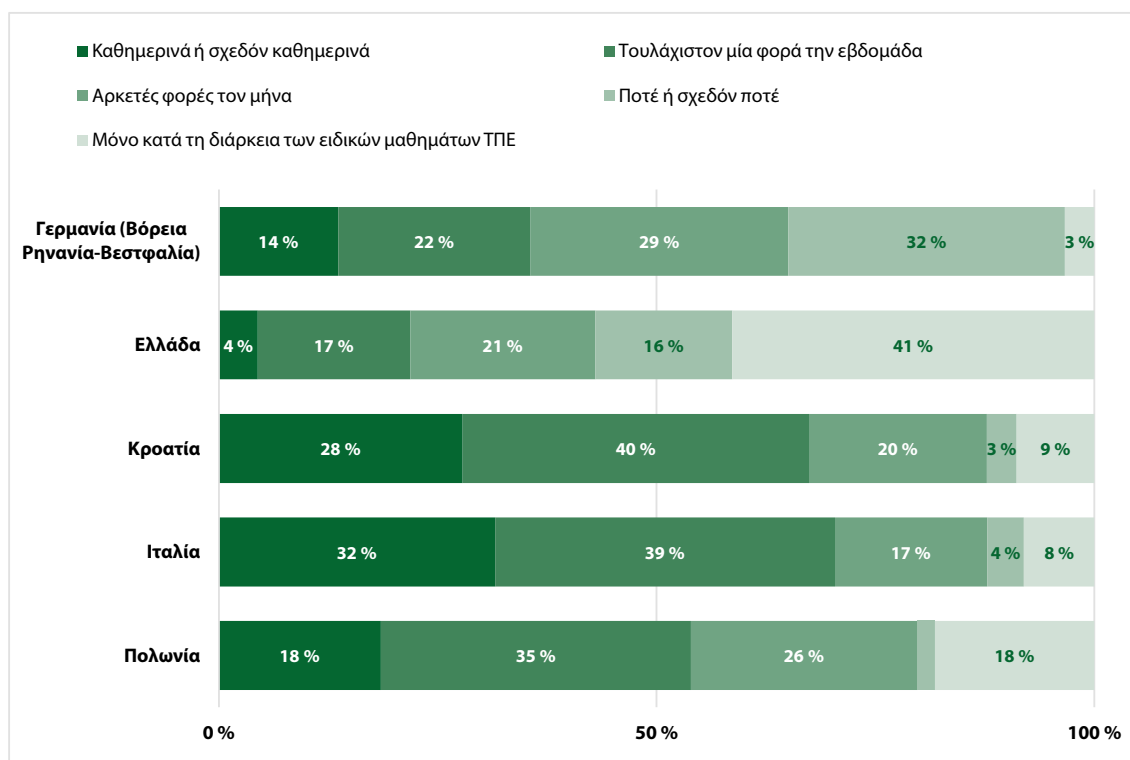

9. Πόσο συχνά λαμβάνουν χώρα οι ακόλουθες ψηφιακές μαθησιακές δραστηριότητες στη διάρκεια των μαθημάτων;

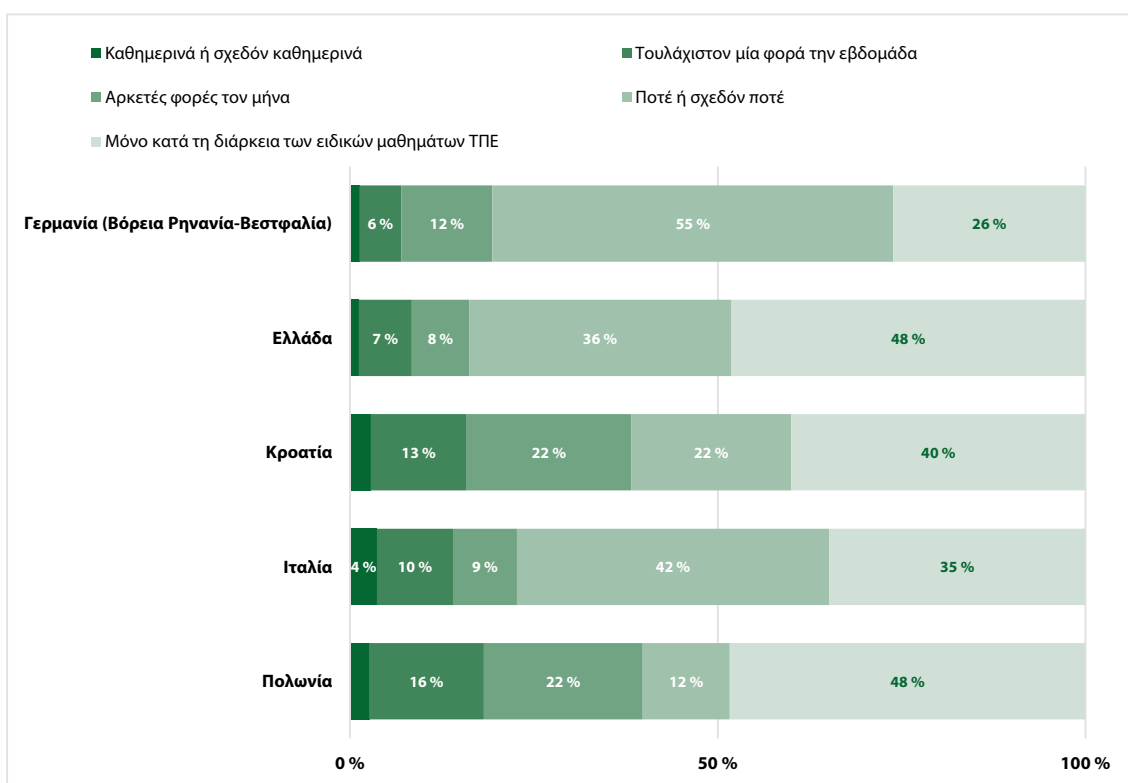
α) Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο

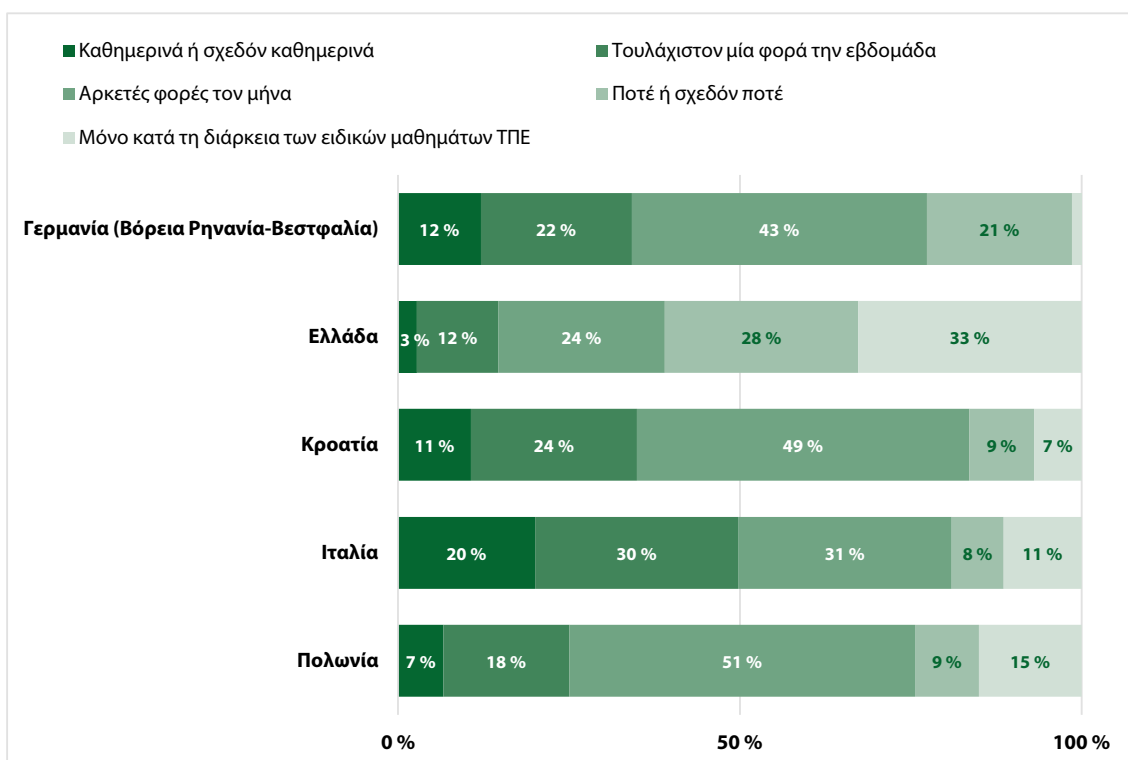
β) Χρήση προγράμματος επεξεργασίας κειμένου, υπολογιστικών φύλλων ή παρουσιάσεων (π.χ. Word, Excel, PowerPoint)

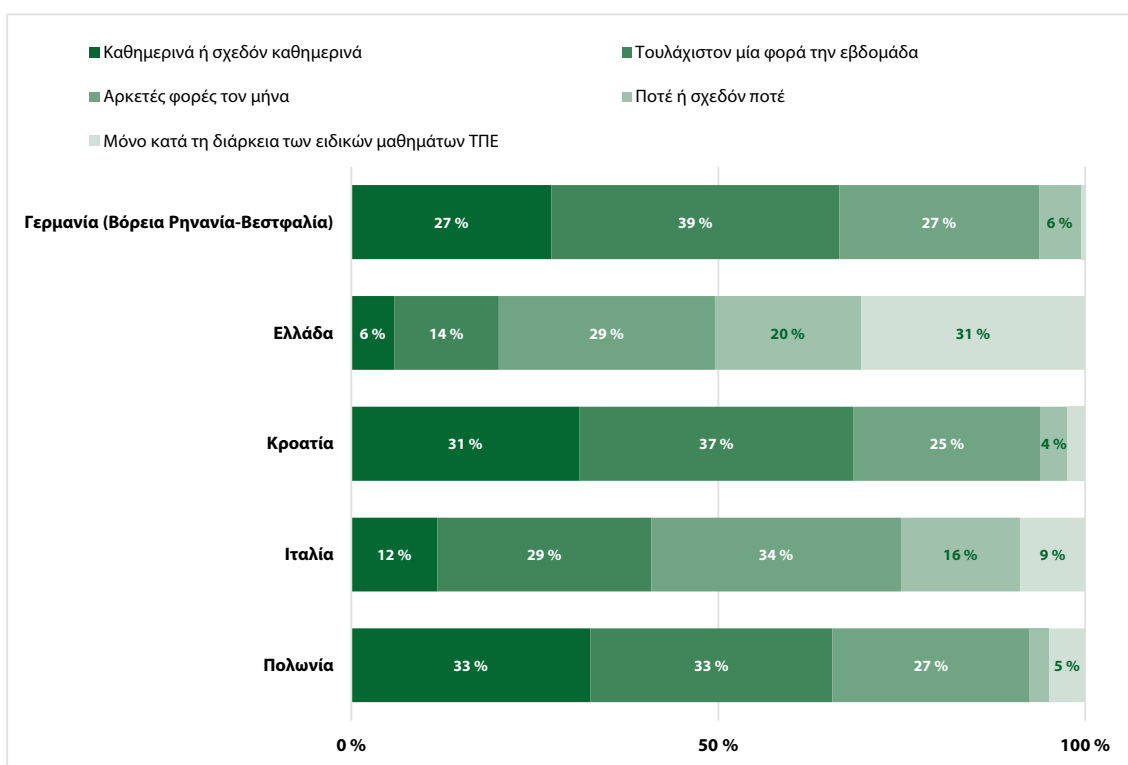
γ) Χρήση εφαρμογών, προγραμμάτων ή/και ρομπότ συγγραφής κώδικα / προγραμματισμού;

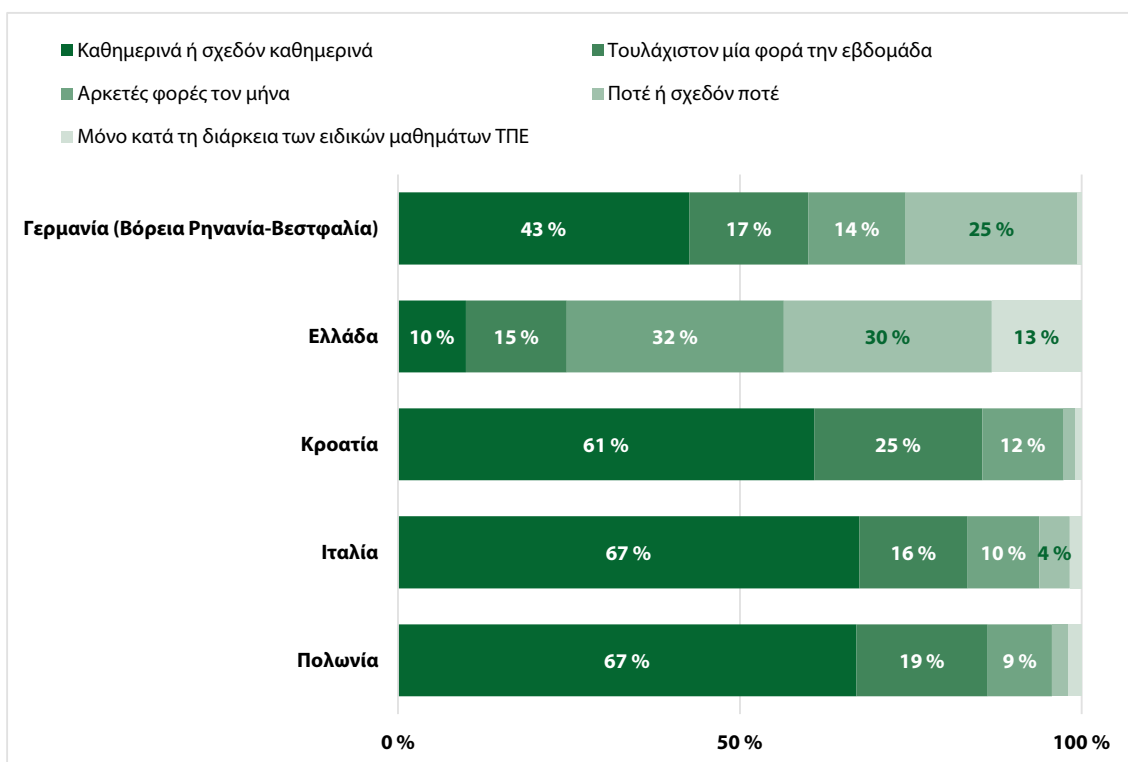
δ) Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και συσκευών στο πλαίσιο της εκπόνησης εργασιών;

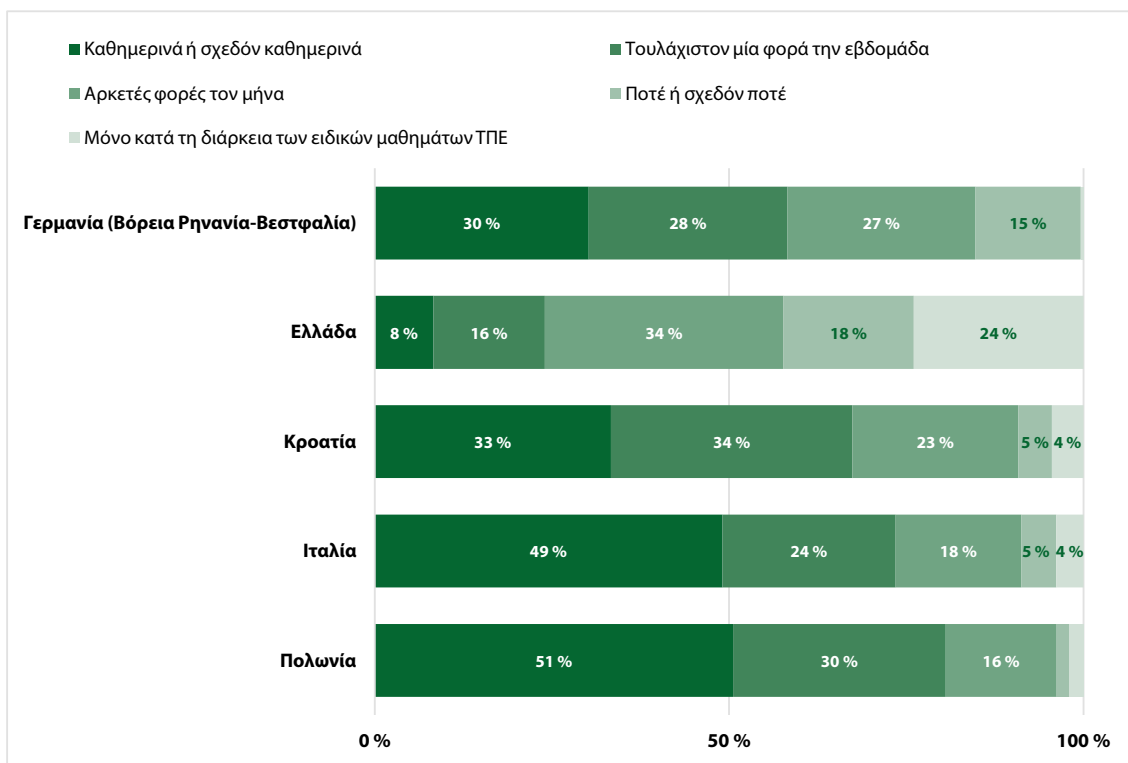
ε) Μάθηση με τη χρήση διαδικτυακών επιμορφωτικών προγραμμάτων, εκπαιδευτικού λογισμικού, παιχνιδιών, εφαρμογών και κουίζ

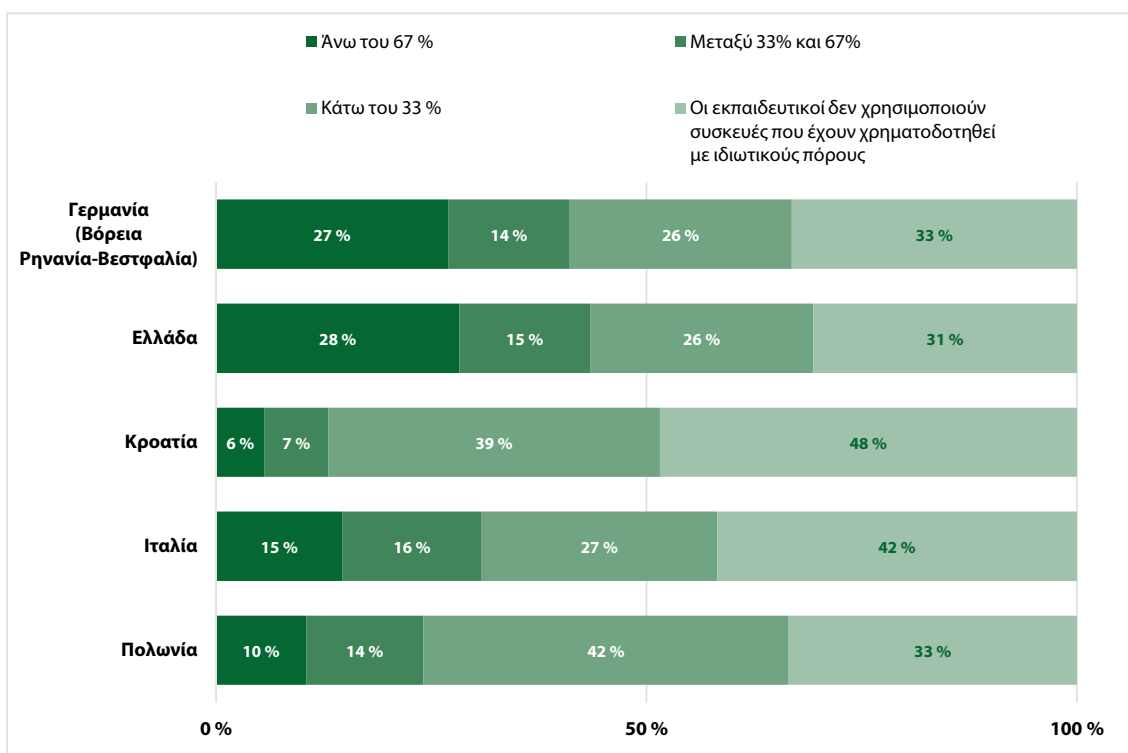
στ) Επικοινωνία τόσο μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών όσο και μεταξύ μαθητών

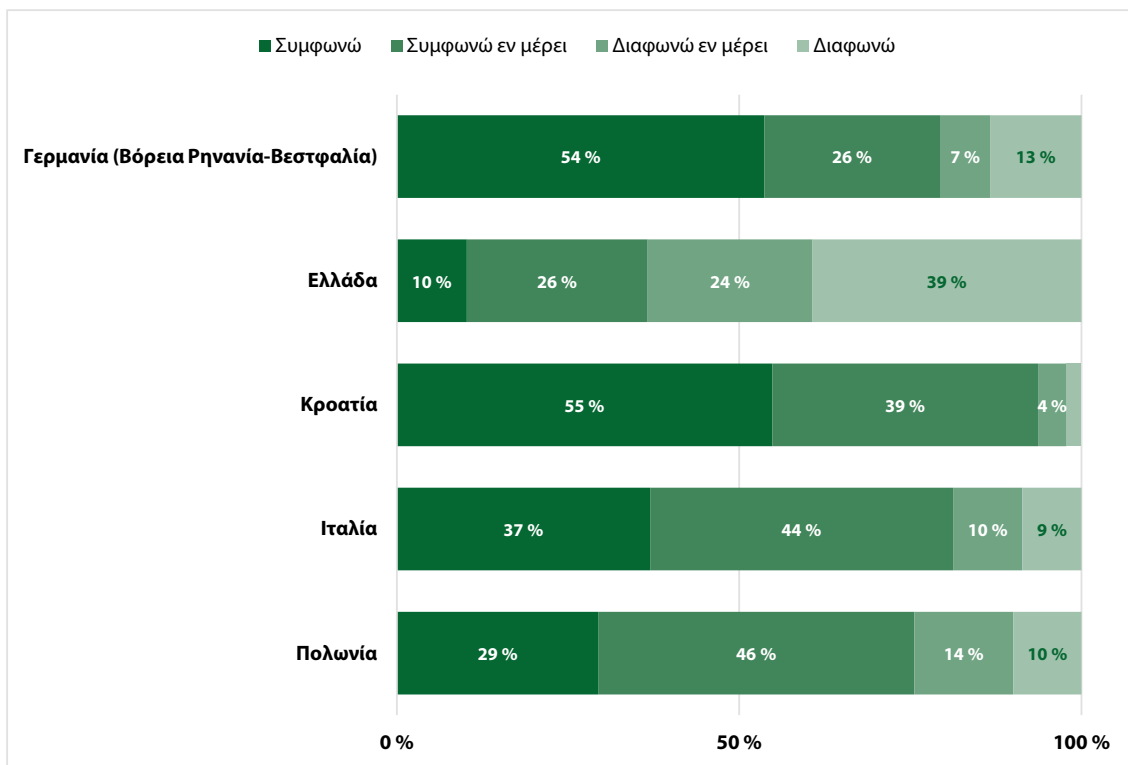
ζ) Χρήση διαδικτυακού εκπαιδευτικού λογισμικού και πλατφορμών

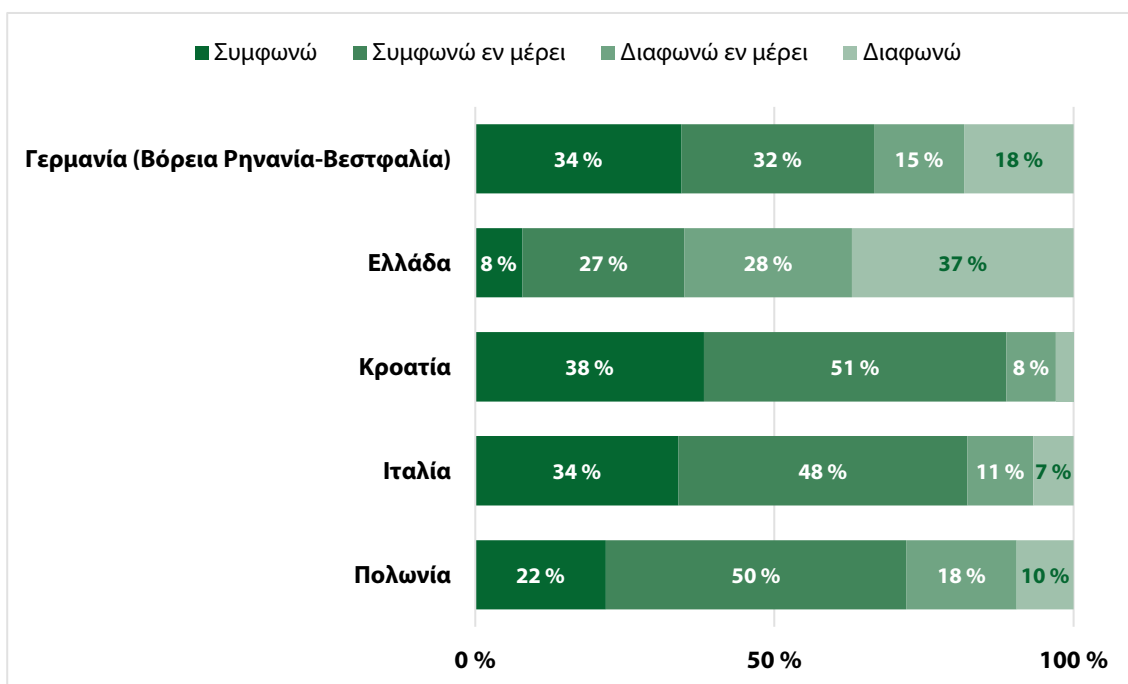
10. Ποιο είναι το ποσοστό των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν συσκευές που έχουν χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από ιδιωτικούς πόρους για εκπαιδευτικούς σκοπούς στο σχολείο σας;

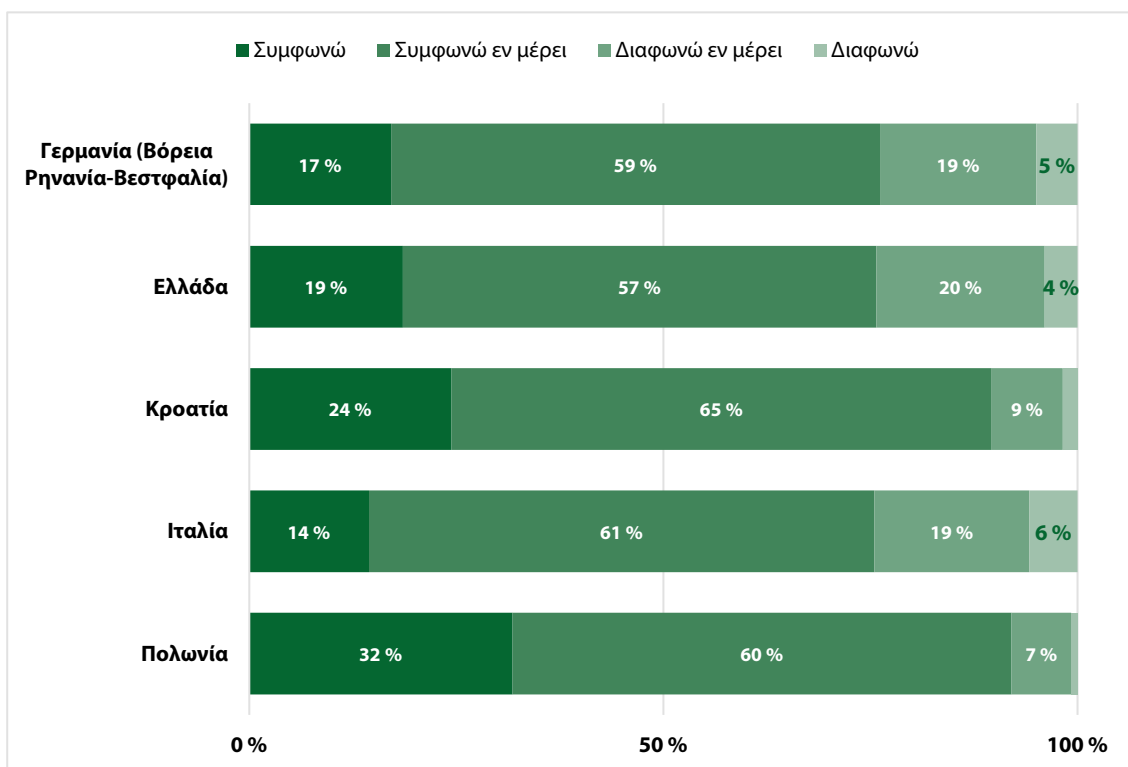
11. Σε ποιον βαθμό συμφωνείτε ότι ο αριθμός των ψηφιακών συσκευών που έχουν στη διάθεσή τους στο σχολείο σας οι εκπαιδευτικοί για παιδαγωγικούς σκοπούς είναι επαρκής;

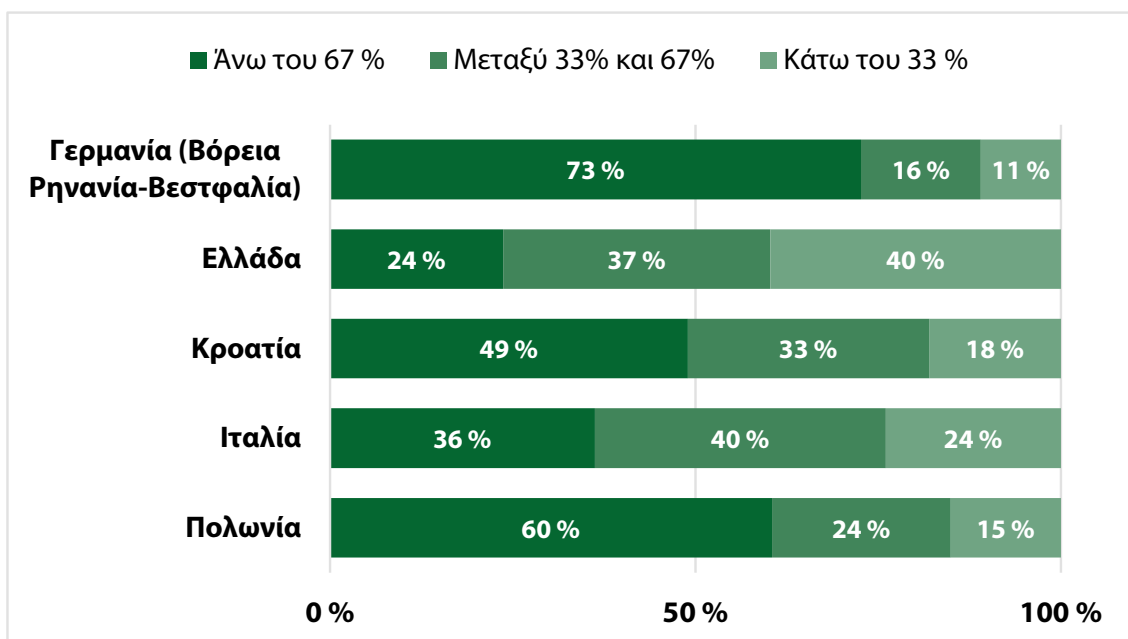
12. Σε ποιον βαθμό συμφωνείτε ότι η ποιότητα των ψηφιακών συσκευών που έχουν στη διάθεσή τους στο σχολείο σας οι εκπαιδευτικοί για παιδαγωγικούς σκοπούς είναι επαρκής;

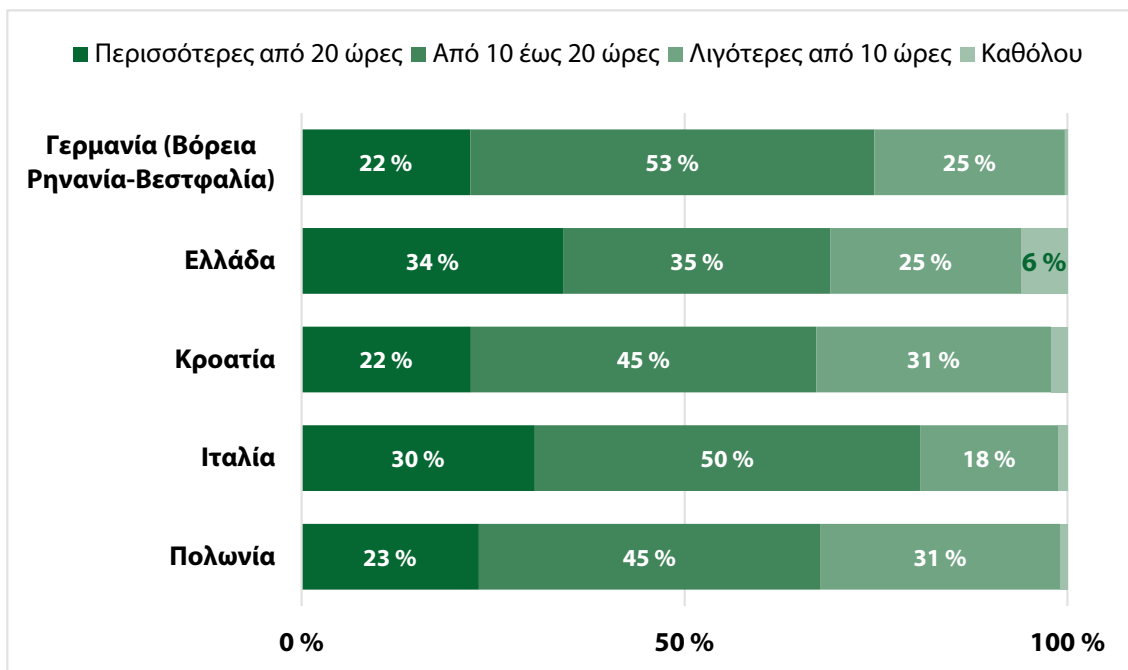
13. Σε ποιον βαθμό συμφωνείτε ότι στην πλειονότητά τους οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο σας διαθέτουν τις δεξιότητες και την αναγκαία εξοικείωση προκειμένου να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις ψηφιακές τεχνολογίες για τους σκοπούς της μάθησης και της διδασκαλίας;

14. Πόσοι από τους εκπαιδευτικούς του σχολείου σας παρακολούθησαν τα τελευταία δύο σχολικά έτη (2019/20 και 2020/21) προγράμματα επιμόρφωσης σχετικά με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην τάξη;

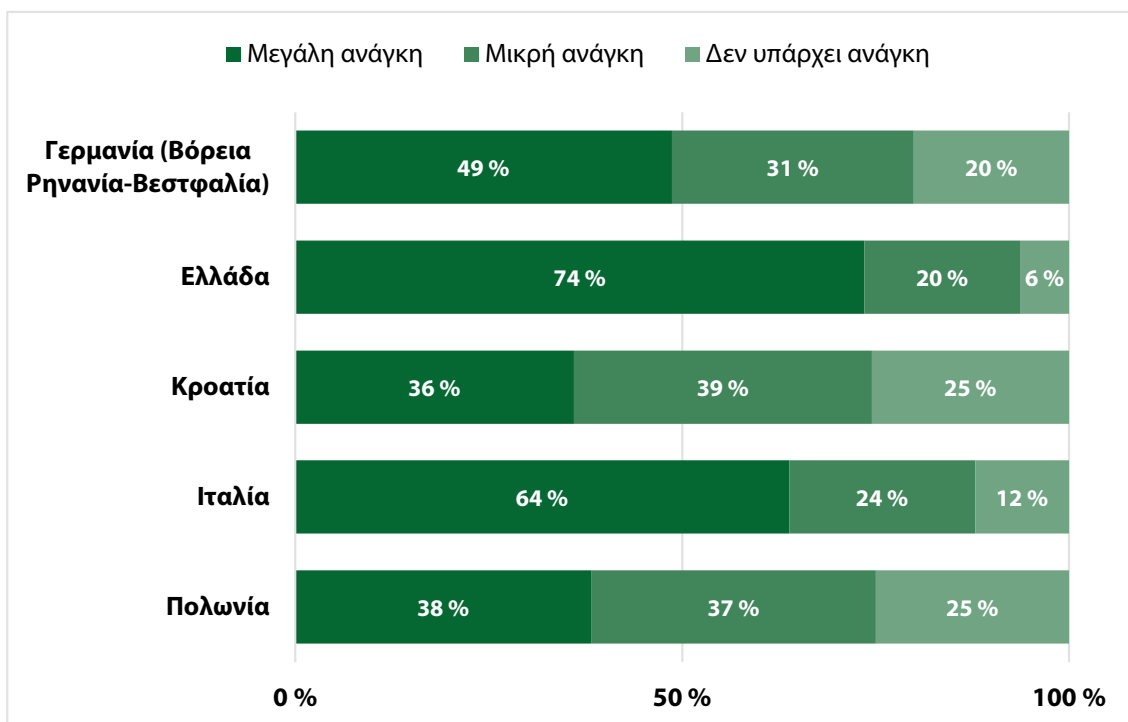

15. Πόσες, κατά μέσο όρο, ώρες επιμόρφωσης παρακολούθησαν τα τελευταία δύο σχολικά έτη (2019/20 και 2020/21) οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας σχετικά με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην τάξη;

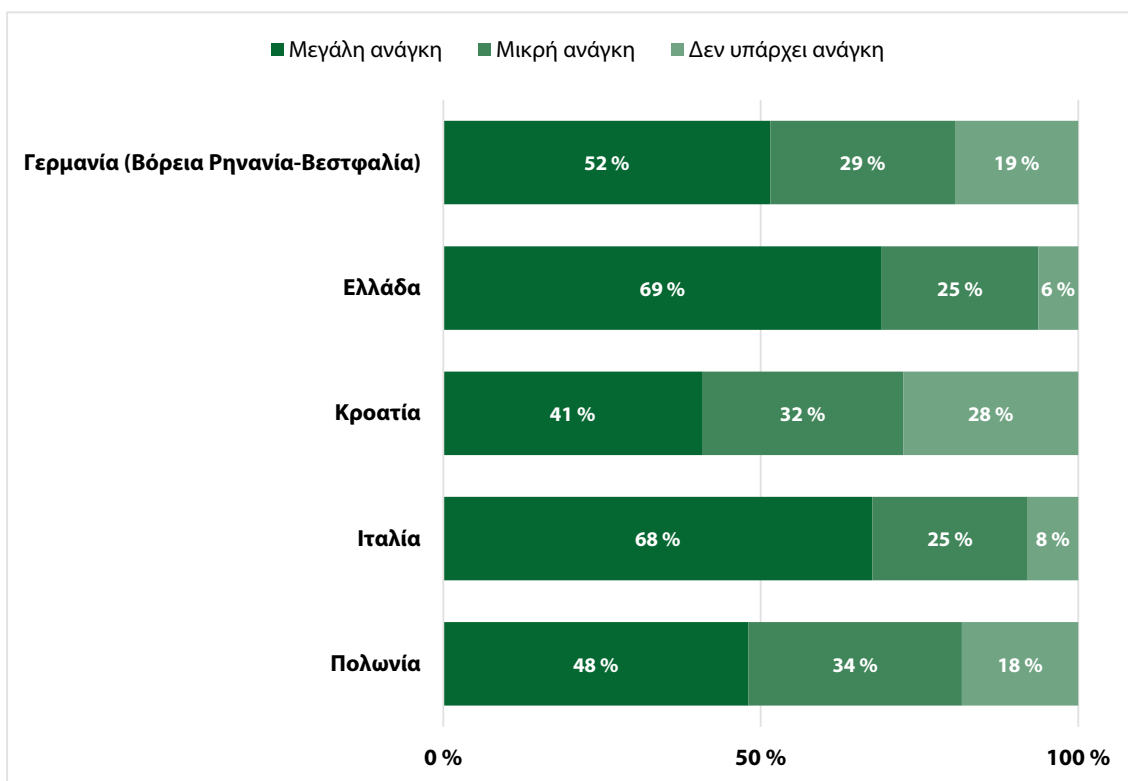

16. Πού εντοπίζετε τη μεγαλύτερη ανάγκη ανάληψης δράσης;

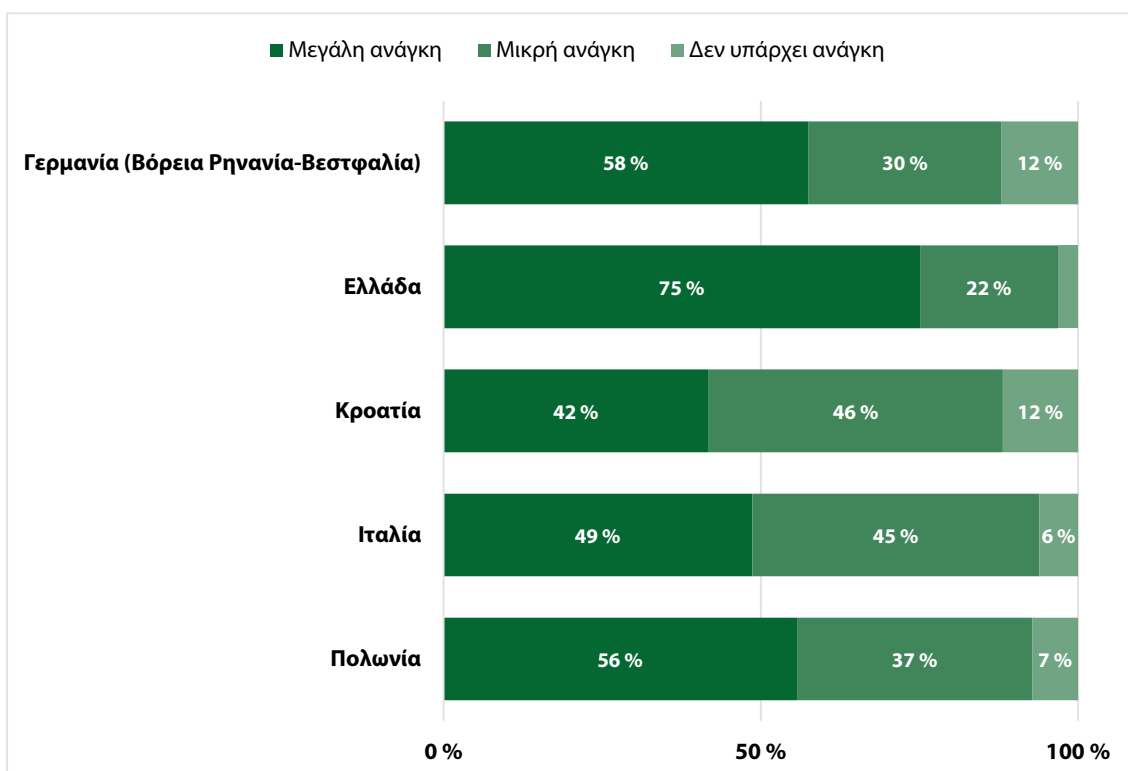
α) Βελτίωση της ταχύτητας σύνδεσης του σχολείου στο διαδίκτυο

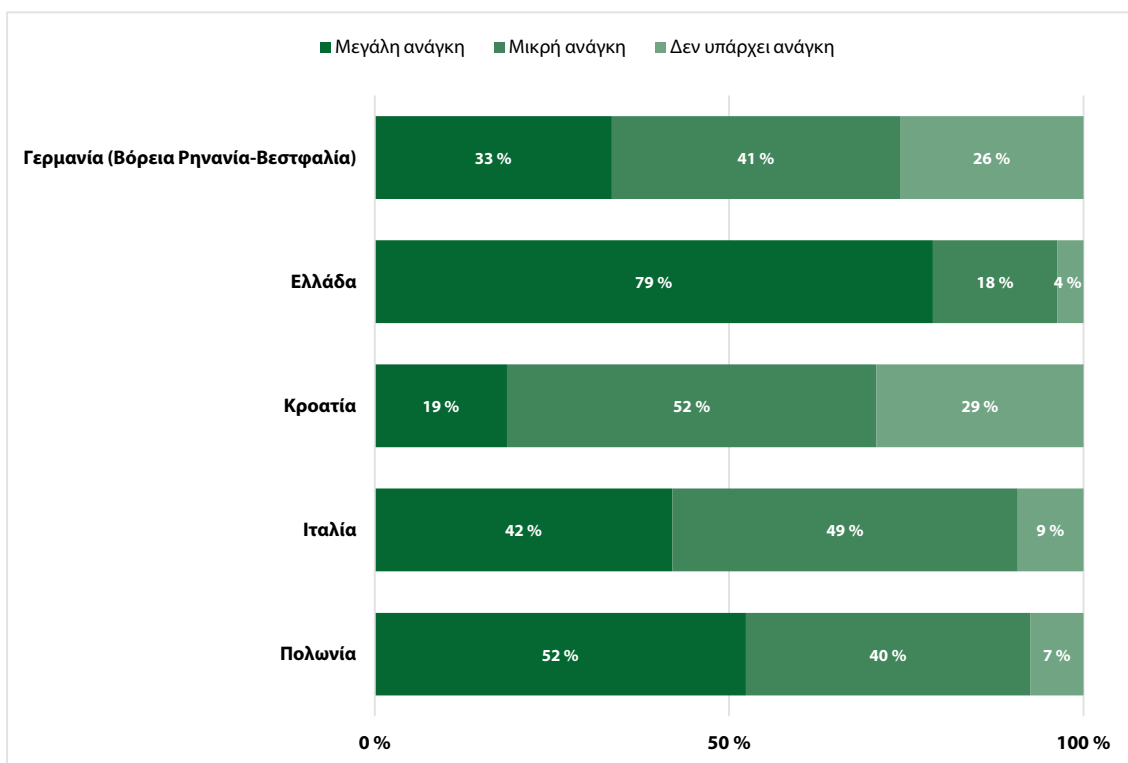
β) Βελτίωση της ασύρματης σύνδεσης LAN/WiFi (μη ενσύρματη / ασύρματη σύνδεση)

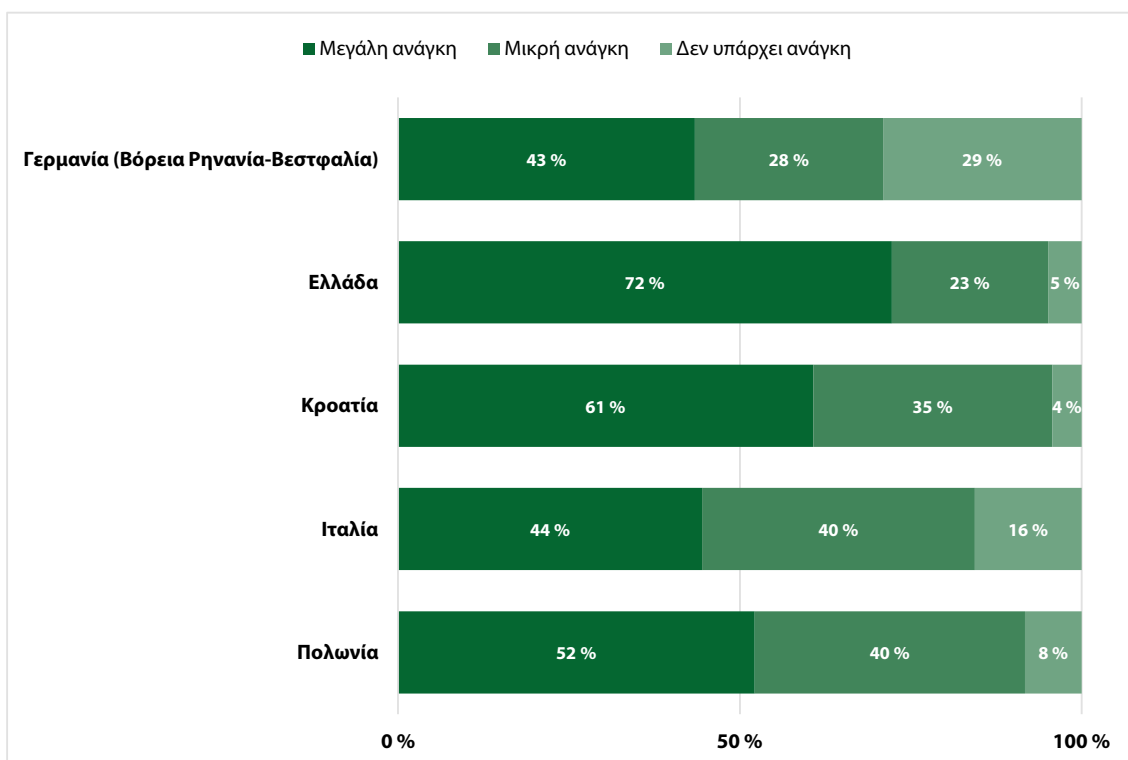
γ) Προμήθεια ψηφιακών συσκευών για τους μαθητές (επιτραπέζιων ή φορητών υπολογιστών, ταμπλετών)

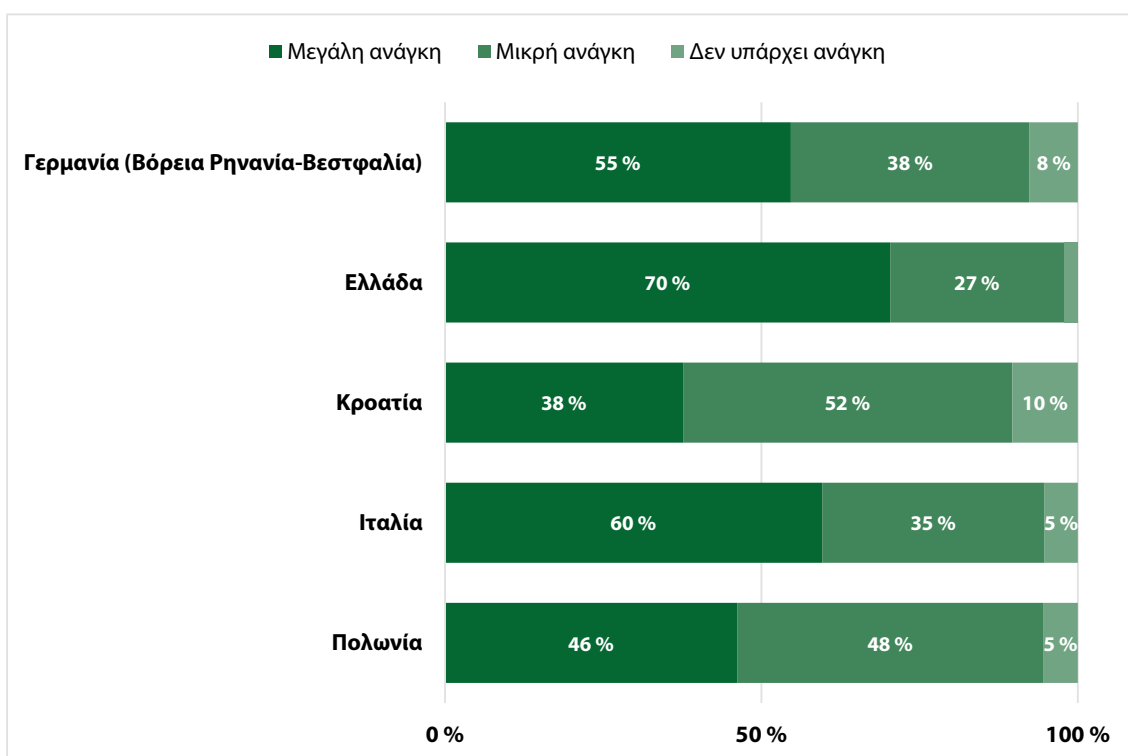
δ) Προμήθεια ψηφιακών συσκευών για τους εκπαιδευτικούς (επιτραπέζιων ή φορητών υπολογιστών, ταμπλετών)

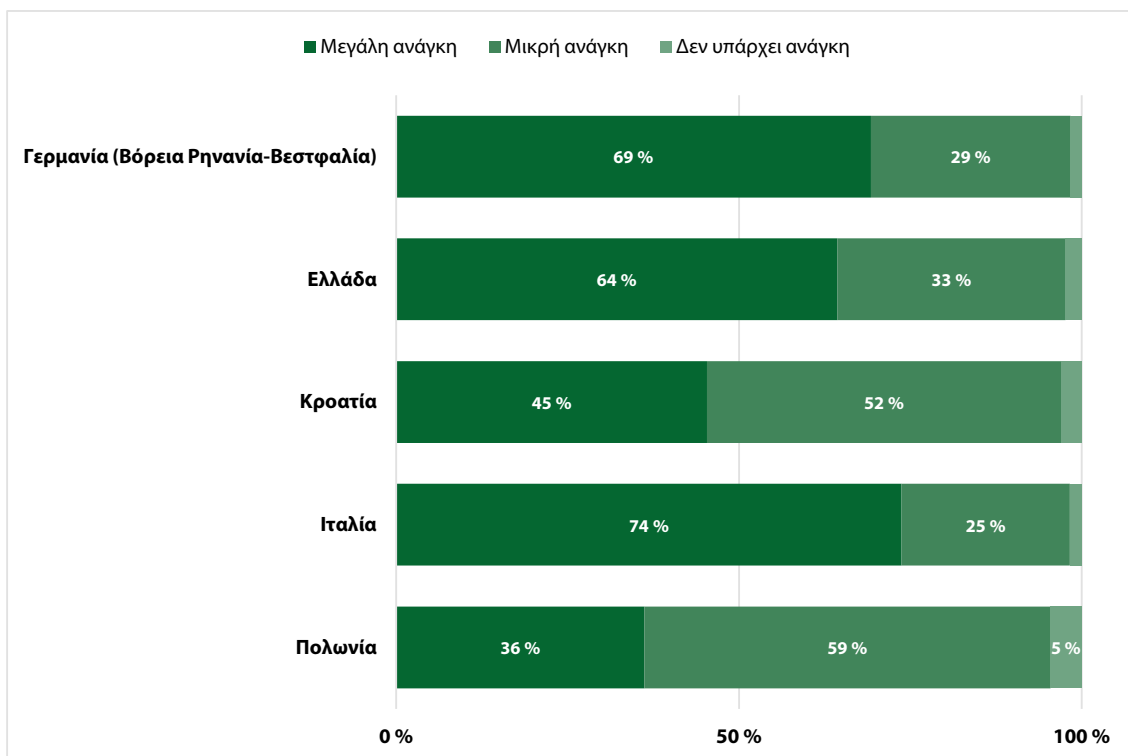
ε) Προμήθεια διαδραστικών πινάκων ή/και άλλου εξοπλισμού για την αίθουσα διδασκαλίας

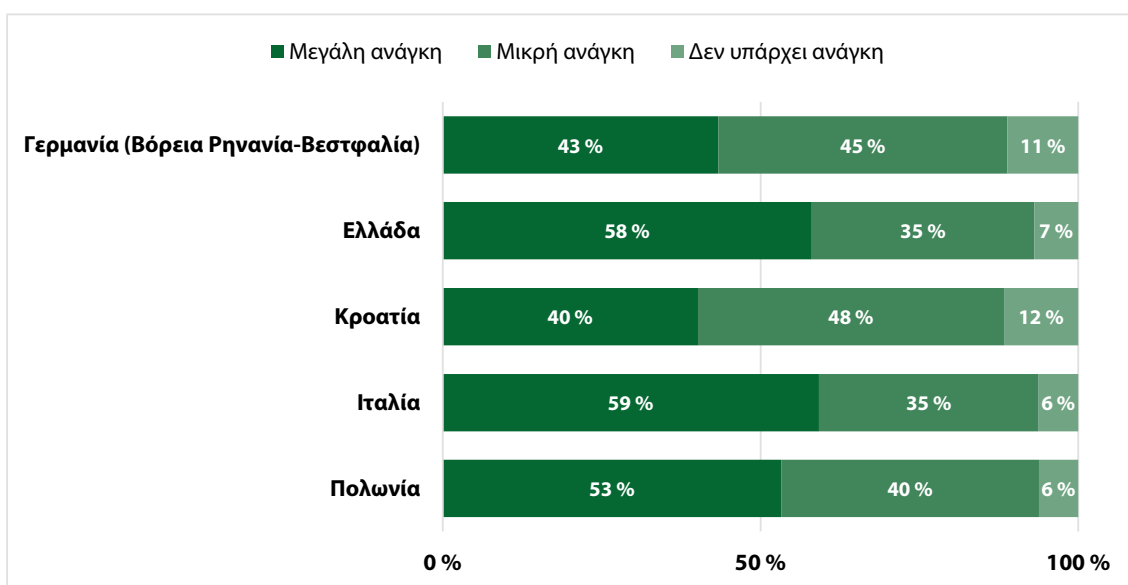
στ) Ανάπτυξη ψηφιακού μαθησιακού περιεχομένου, εύχρηστων εργαλείων και ασφαλών πλατφορμών

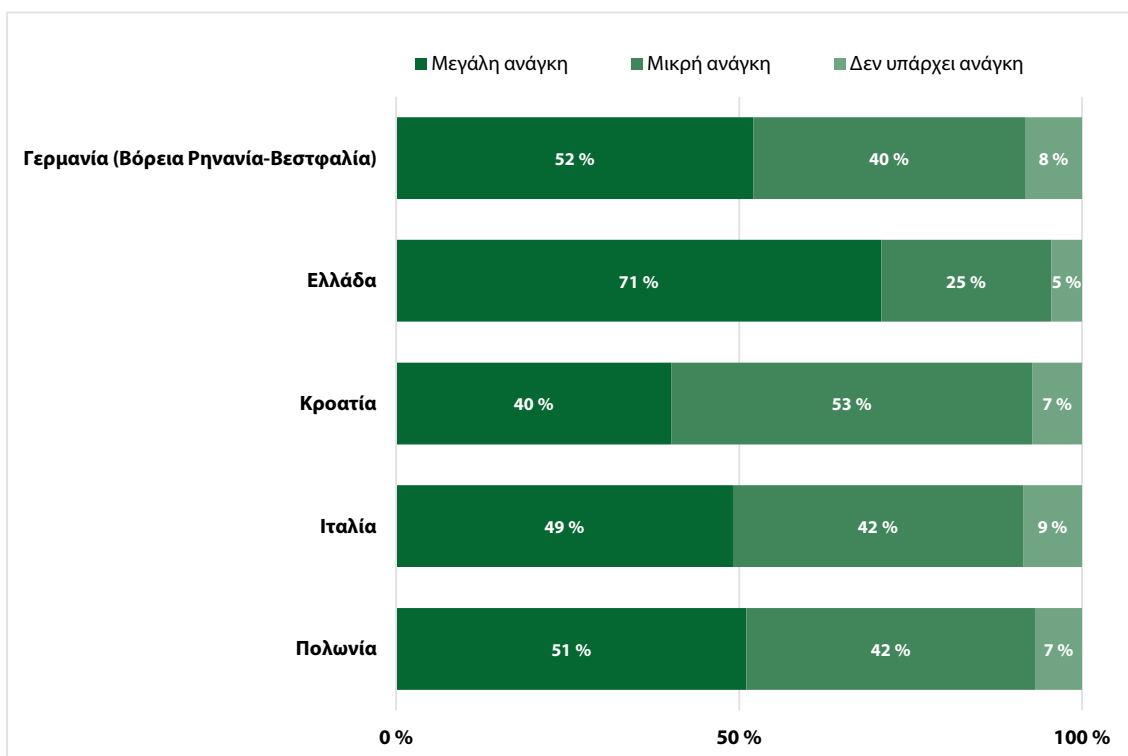
ζ) Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την ενίσχυση των ψηφιακών ικανοτήτων τους και τη μεγαλύτερη εξοικείωσή τους στη χρήση ψηφιακών εργαλείων

η) Πρόσθετα μαθήματα για την εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (π.χ. μαθήματα συγγραφής κώδικα)

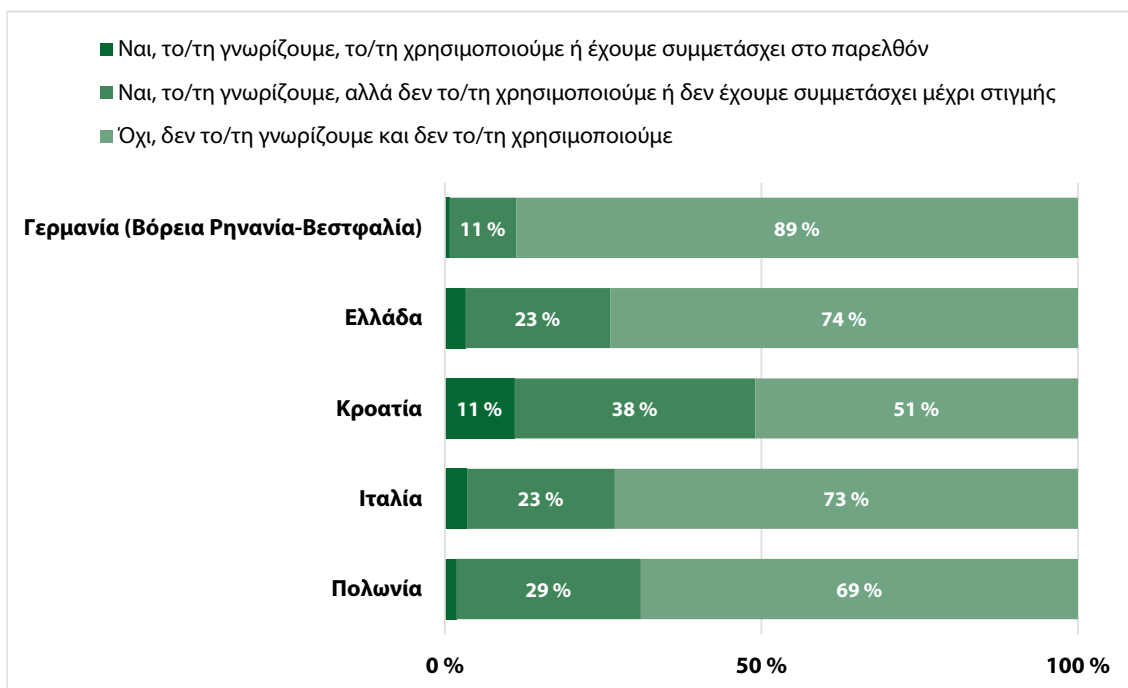

θ) Στήριξη του εκπαιδευτικού συστήματος, μέσω της βελτίωσης των συνθηκών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ιδίως σε σχέση με την πανδημία COVID-19

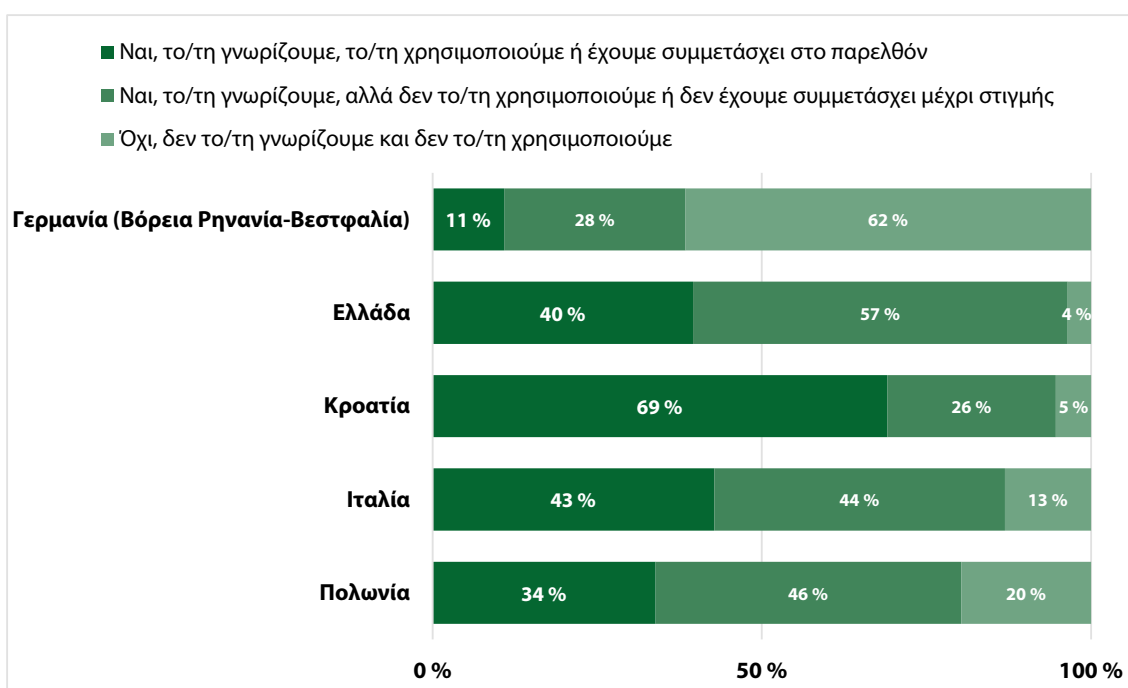

17. Ποια από τα εργαλεία ή ποιες από τις πλατφόρμες/δράσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ γνωρίζετε, χρησιμοποιείτε ή σε ποιες έχετε συμμετάσχει;

α) SELFIE (Εργαλείο αυτοαξιολόγησης για σχολεία με ψηφιακές ικανότητες)

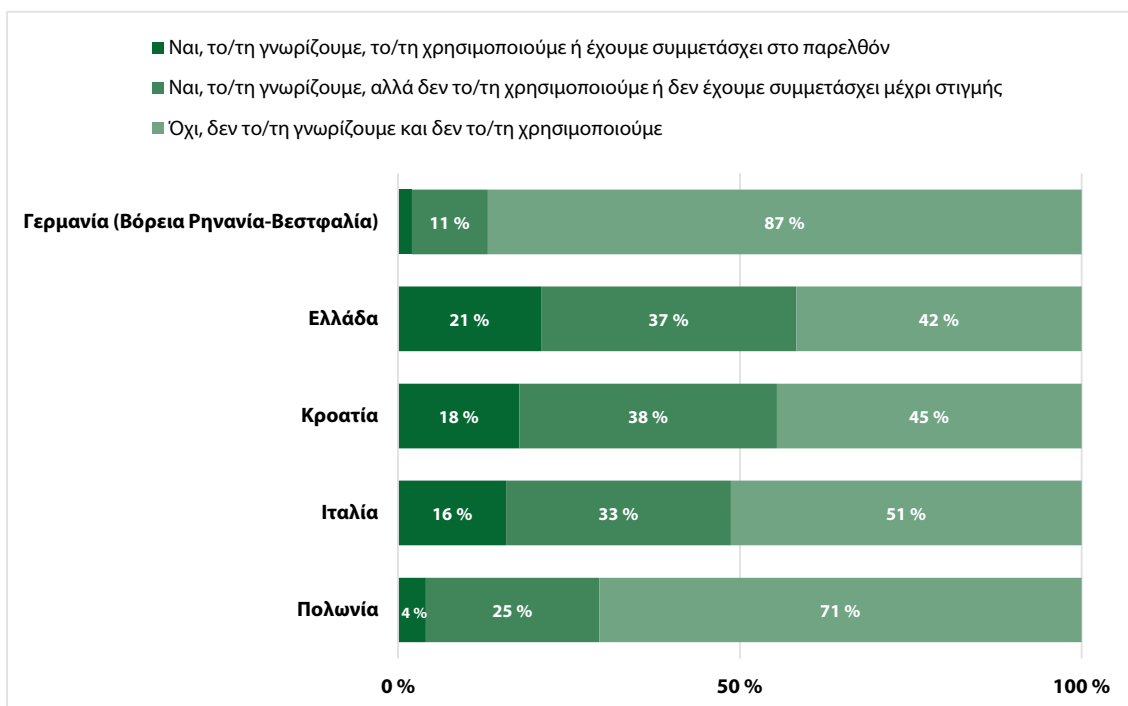
β) E-Twinning (Ηλεκτρονική αδελφοποίηση) (Εκπαιδευτικό δίκτυο)

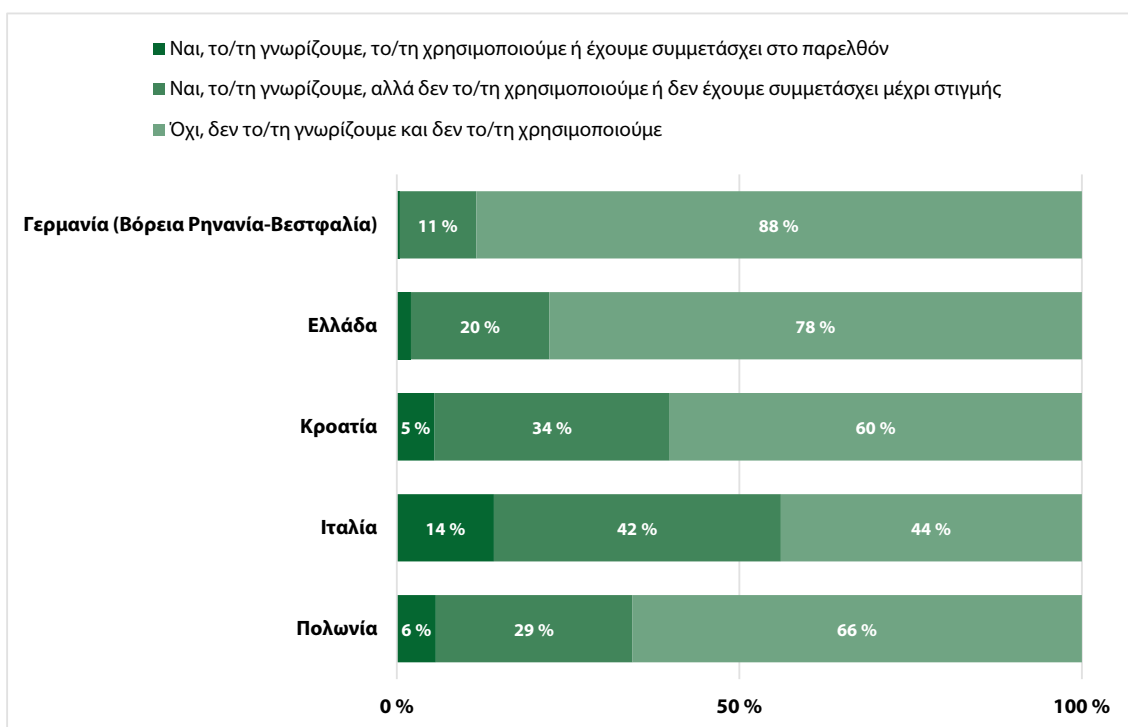
γ) DigComp (Ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων)

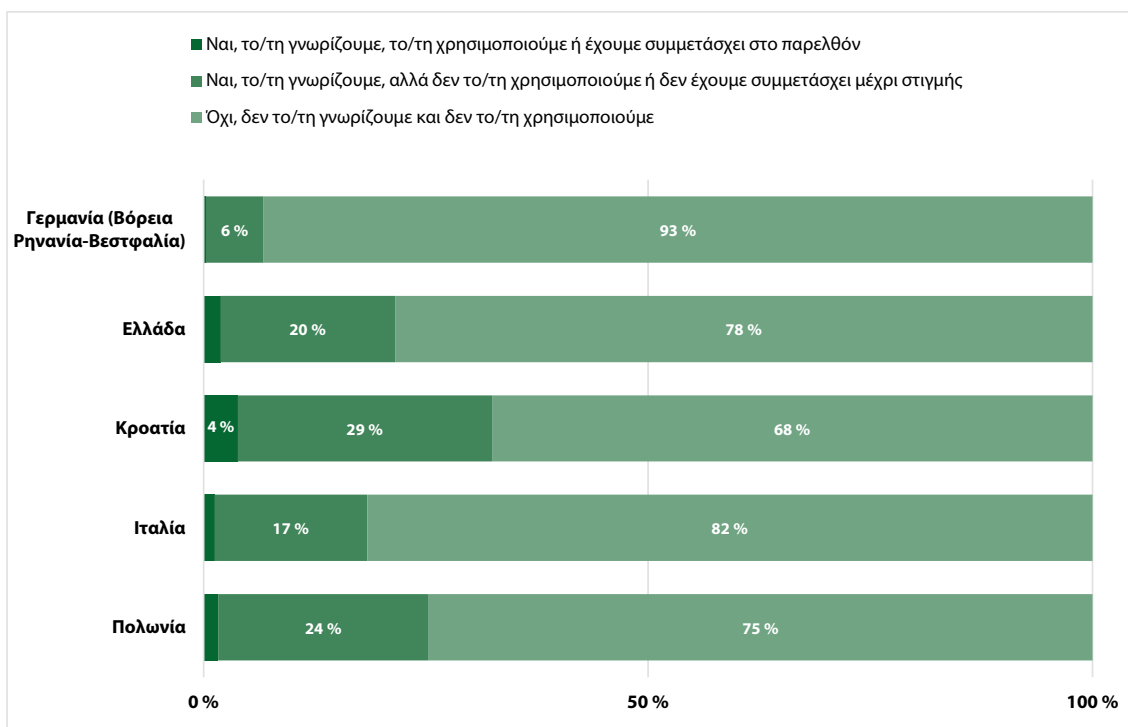
δ) School Education Gateway (Πύλη Σχολικής Εκπαίδευσης) (ενιαίο σημείο εισόδου για εκπαιδευτικούς, διευθυντές σχολείων, υπευθύνους χάραξης πολιτικής, ειδικούς και άλλους επαγγελματίες του τομέα της σχολικής εκπαίδευσης)

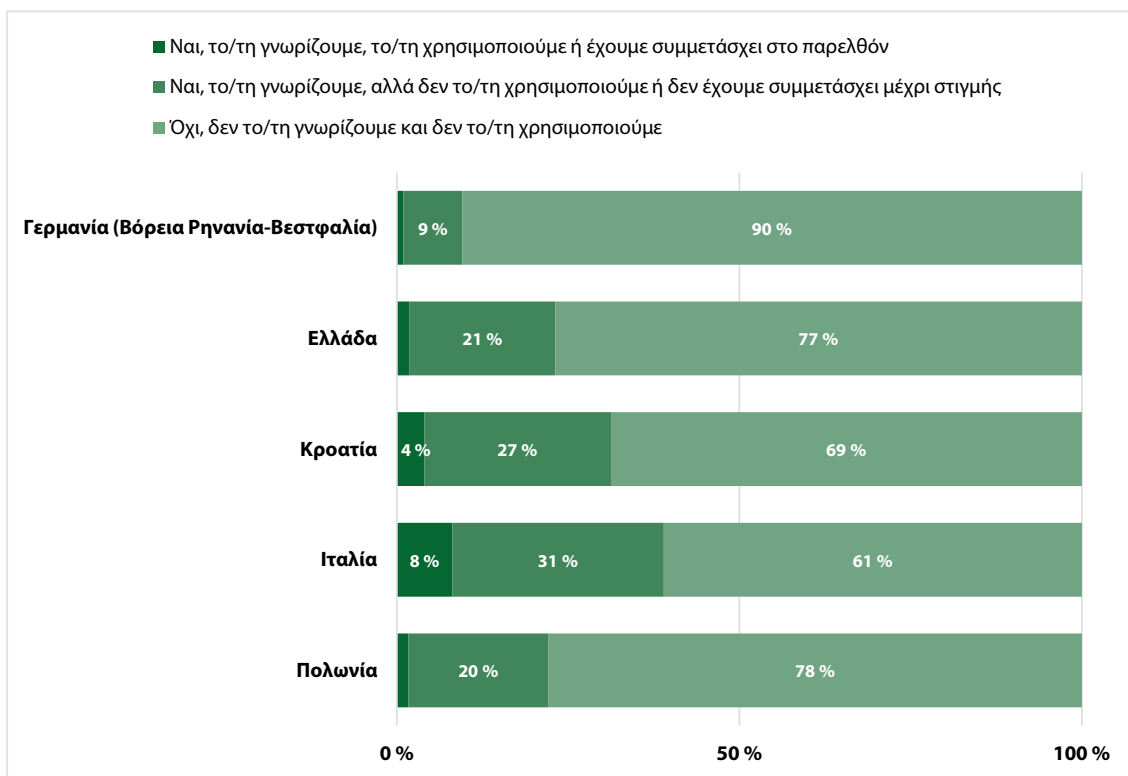
ε) Future Classroom Lab (Εργαστήριο της Τάξης του Μέλλοντος) (εγχείρημα του Ευρωπαϊκού Σχολικού Δικτύου που περιλαμβάνει προγράμματα επιμόρφωσης, ομάδες εργασίας κ.ά.)

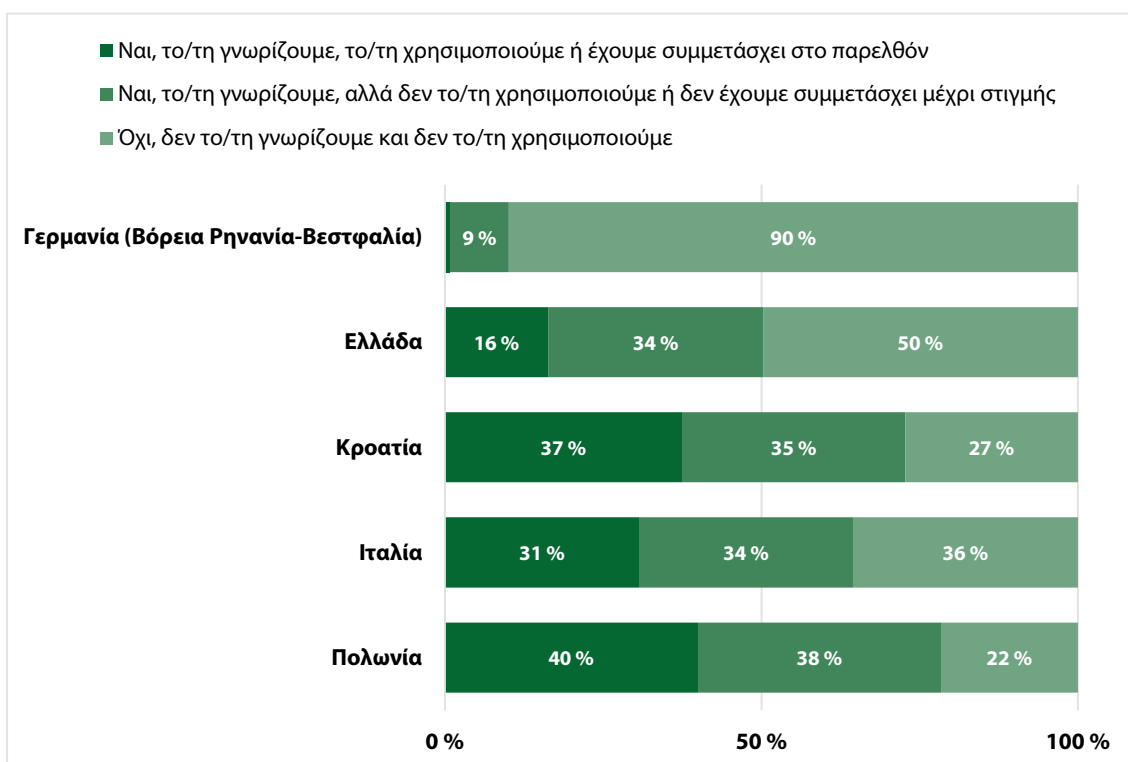
στ) Living Schools Lab

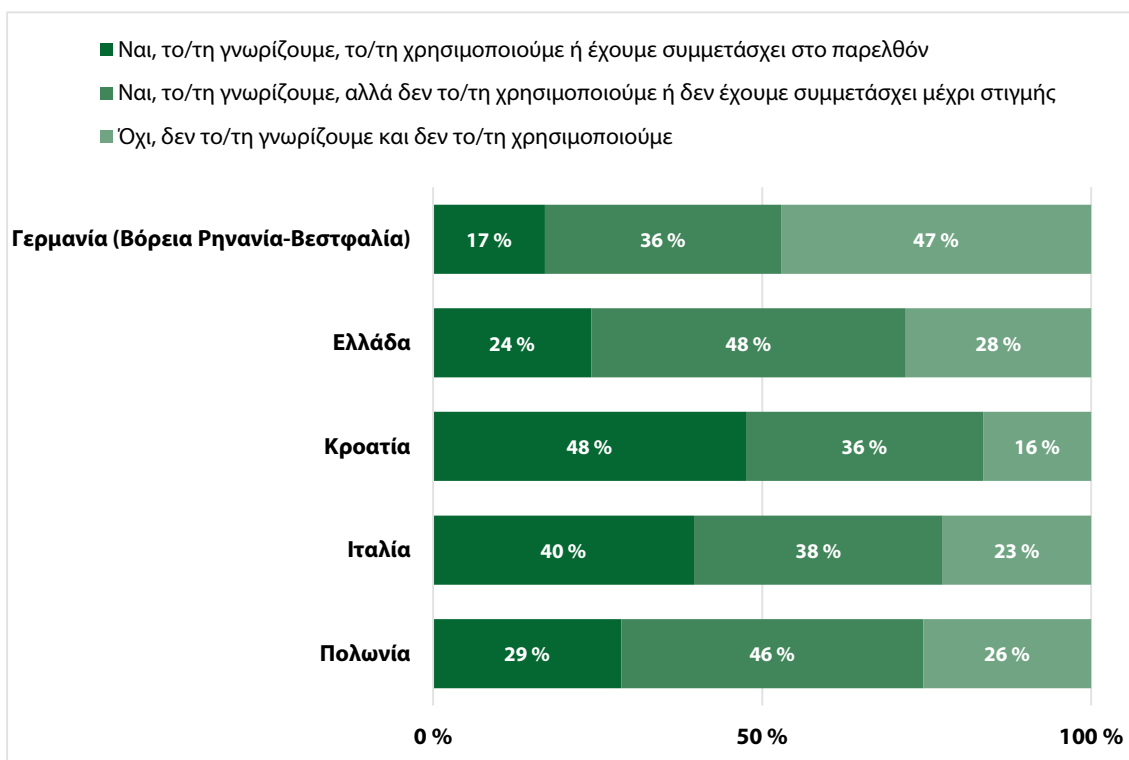
ζ) Digital Education Hackathon

η) EU Code Week

θ) Έργα για την προώθηση διεθνών συμπράξεων σχολείων (π.χ. ανταλλαγών, ανταλλαγής γνώσεων)

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

Παράρτημα IV – Ορόσημα και τιμές-στόχος για τα μέτρα του ΜΑΑ που αφορούν την ψηφιοποίηση των σχολείων στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε

Κράτος μέλος	Μέτρο	Ορόσημα και τιμές-στόχος	Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
Γερμανία	3.1.1 Πρόγραμμα επενδύσεων για συσκευές διδασκαλίας	Ορόσημο: Δημοσίευση της διοικητικής συμφωνίας μεταξύ της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Γερμανίας και των διοικητικών οργάνων σε επίπεδο ομόσπονδων κρατών για την υλοποίηση της επένδυσης.	3/2021
		Τιμή-στόχος: Εκταμίευση τουλάχιστον 475 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή ψηφιακού εξοπλισμού στους εκπαιδευτικούς.	3/2022
		Ορόσημο: Αξιολόγηση των αλλαγών στις ψηφιακές υποδομές και χρήση των ψηφιακών μέσων στα σχολεία. Η έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος επιβεβαιώνει ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν διαπιστώσει βελτίωση της διαθέσιμης ψηφιακής υποδομής και της χρήσης ψηφιακών μέσων στο σχολείο.	4/2025
	3.1.2 Εθνική εκπαιδευτική πλατφόρμα	Ορόσημο: Έναρξη ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών χρηματοδότησης για τα πρωτότυπα εκπαιδευτικών πλατφορμών της μεταπλατφόρμας για την εκπαίδευση, καθώς και για διαλειτουργικά ερευνητικά έργα, στα οποία έχουν πρόσβαση εκπαιδευόμενοι και διδάσκοντες. Ανάλογα με το αποτέλεσμα των έργων αυτών, αποσαφηνίζονται οι βασικές διαστάσεις των προδιαγραφών του έργου και δρομολογείται η διαδικασία σύναψης σύμβασης.	3/2022
		Ορόσημο: Έναρξη της έκδοσης βήτα της εκπαιδευτικής πλατφόρμας με όλες τις υπηρεσίες και λειτουργίες που έχουν χαρακτηριστεί στη λειτουργική περιγραφή ως υψηλής προτεραιότητας από το ομοσπονδιακό υπουργείο παιδείας και έρευνας. Οι λειτουργίες αυτές περιλαμβάνουν την πρόσβαση για πληροφορίες, το προφίλ χρήστη, τη συνεργασία, τη διαχείριση ταυτότητας και πρόσβασης, το chat-bot, τις ροές εργασίας, την εισερχόμενη θυρίδα. Η εκκίνηση συνοδεύεται από πρόσθετους ελέγχους ασφάλειας και προστασίας δεδομένων και επιτυχείς δοκιμές φορτίου.	9/2023
		Ορόσημο: Δημοσίευση τελικής έκθεσης αξιολόγησης με απόφαση σχετικά με το μέλλον της εκπαιδευτικής πλατφόρμας, με αξιολόγηση που επιβεβαιώνει ότι το έργο ήταν επιτυχές σύμφωνα με τα κριτήρια παρακολούθησής του. Το έργο είναι επιτυχές εάν συνιστάται η συνέχιση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας ή εάν διαπιστωθεί ότι οι υπηρεσίες και οι λειτουργίες των πρωτοτύπων θα αναληφθούν και θα συνεχιστούν από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη με βάση τα αποτελέσματά του.	9/2024
		Ορόσημο: Έναρξη ισχύος της πρώτης κατευθυντήριας γραμμής χρηματοδότησης και πρόσκληση υποβολής προσφορών φορέα εκτέλεσης έργου για το συνολικό πρόγραμμα.	12/2021
	3.1.3 Εκπαιδευτικά κέντρα αριστείας	Τιμή-στόχος: Έγκριση τουλάχιστον 45 ερευνητικών έργων.	9/2022
		Ορόσημο: Έναρξη ισχύος τριών πρόσθετων κατευθυντήριων γραμμών χρηματοδότησης.	9/2022
		Ορόσημο: Εγκατάσταση τουλάχιστον 36 000 διαδραστικών συστημάτων μάθησης (συμπεριλαμβανομένων λευκών πινάκων, φορητών υπολογιστών, διαδραστικών προβολέων και εσωτερικών κλωδιών) για αίθουσες διδασκαλίας σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.	12/2024
Ελλάδα	Επένδυση 3: Ταχείες συνδέσεις διαδικτύου (Ultra Broadband και 5G)	Ορόσημο: Ανάθεση όλων των δημόσιων συμβάσεων για έργα ταχύτερης σύνδεσης (συμπεριλαμβανομένων των «συνδεδεμένων σχολείων»).	6/2022
	Επένδυση 2.1: Ολοκληρωμένη ψηφιακή διδασκαλία και κατάρτιση σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό για το σχολικό προσωπικό	Τιμή-στόχος: Παροχή σε τουλάχιστον 9 000 σχολεία συνδεσιμότητας τουλάχιστον 1 Gbps.	6/2026
	Επένδυση 3.1: Νέες δεξιότητες και νέες γλώσσες	Τιμή-στόχος: Επιμόρφωση τουλάχιστον 650 000 διευθυντών σχολείων, εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού στην ολοκληρωμένη ψηφιακή εκπαίδευση και στην ψηφιακή μετάβαση.	12/2024
	Επένδυση 3.2: Σχολείο 4.0: καινοτόμα σχολεία, προσλήψεις, νέες αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια	Τιμή-στόχος: Ενεργοποίηση σε τουλάχιστον 8 000 σχολεία προγραμμάτων καθοδήγησης STEM που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και ψηφιοποίηση της εθνικής ψηφιακής πλατφόρμας STEM με στόχο την παρακολούθηση και τη διάδοση πληροφοριών και δεδομένων για τα σχολεία όλων των βαθμίδων και τα τεχνικά και επαγγελματικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια.	6/2025
	Επένδυση 3.2: Σχολείο 4.0: καινοτόμα σχολεία, προσλήψεις, νέες αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια	Τιμή-στόχος: Παροχή σε όλους τους εκπαιδευτικούς τουλάχιστον 1 000 ετήσιων μαθημάτων γλωσσών και μεθοδολογίας.	6/2025
Επένδυση 3.2: Σχολείο 4.0: καινοτόμα σχολεία, προσλήψεις, νέες αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια	Ορόσημο: Έγκριση του σχεδίου «Σχολείο 4.0» για την προώθηση της ψηφιακής μετάβασης του ιταλικού σχολικού συστήματος από το υπουργείο παιδείας.	6/2022	
Επένδυση 3.2: Σχολείο 4.0: καινοτόμα σχολεία, προσλήψεις, νέες αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια	Τιμή-στόχος: Μετατροπή 100 000 αιθουσών διδασκαλίας σε καινοτόμα, προσαρμόσιμα και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα , σύμφωνα με το «Σχολείο 4.0». Η επένδυση θα φέρει στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τις πιο καινοτόμες τεχνολογίες διδασκαλίας (όπως οι συσκευές κωδικοποίησης και ρομποτικής, οι συσκευές εικονικής πραγματικότητας και οι προηγμένες ψηφιακές συσκευές για τη χωρίς αποκλεισμούς διδασκαλία) που χρησιμοποιούνται για διδασκαλία.	12/2025	

Κράτος μέλος	Μέτρο	Ορόσημα και τιμές-στόχος	Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα	
Πολωνία	C2.1.2 Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για σχολεία με κινητές συσκευές πολυμέσων – επενδύσεις για την εκπλήρωση των ελάχιστων προτύπων εξοπλισμού	Τιμή-στόχος: 465 000 νέοι φορητοί υπολογιστές στη διάθεση των εκπαιδευτικών.	9/2023	
		Τιμή-στόχος: 735 000 νέοι φορητοί υπολογιστές στη διάθεση των μαθητών.	9/2025	
	C2.1.3 Ηλεκτρονικές ικανότητες	Ορόσημο: Δημιουργία Κέντρου Ανάπτυξης Ψηφιακών Ικανοτήτων (DCDC).		12/2022
		Τιμή-στόχος: T1 - 1 500 ψηφιακοί συντονιστές, κατά μέσο όρο ένας ανά δήμο (gmina) στην Πολωνία.		6/2023
		Τιμή-στόχος: T2 - 2 477 νέοι ψηφιακοί συντονιστές, τουλάχιστον ένας ανά δήμο (gmina) στην Πολωνία.		9/2025
		Τιμή-στόχος: T1 - 190 000 πρόσθετα άτομα με κατάρτιση στις ψηφιακές ικανότητες, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού γραμματισμού.		9/2024
	C2.2.1 Εξοπλισμός σχολείων/ιδρυμάτων με κατάλληλες συσκευές και υποδομές ΤΠΕ για τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων του εκπαιδευτικού συστήματος	Τιμή-στόχος: T2 - 380 000 πρόσθετα άτομα με κατάρτιση στις ψηφιακές ικανότητες, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού γραμματισμού.		6/2026
		Ορόσημο: Δημόσια διαβούλευση σχετικά με το πλαίσιο που καθορίζει τις διαδικασίες διανομής εξοπλισμού ΤΠΕ και παροχής υποδομής στα σχολεία.		9/2022
		Ορόσημο: Πλαίσιο που καθορίζει τις διαδικασίες για τη διανομή συσκευών ΤΠΕ και για την παροχή υποδομής στα σχολεία.		6/2023
		Τιμή-στόχος: 100 000 αίθουσες διδασκαλίας σε σχολεία εξοπλισμένες με σύνδεση τοπικού δικτύου (LAN).		9/2025
Τιμή-στόχος: 100 000 αίθουσες διδασκαλίας σε επαγγελματικές σχολές και ιδρύματα γενικής εκπαίδευσης εξοπλισμένες με εργαλεία ΤΠ που επιτρέπουν την εξ αποστάσεως διδασκαλία.			3/2025	
Τιμή-στόχος: 16 000 εργαστήρια τεχνητής νοημοσύνης (TN) και θετικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM) σε σχολεία.			9/2025	
Αυστρία	Μεταρρύθμιση: 2.B.1 Δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση των μαθητών στη βασική ψηφιακή ικανότητα	Ορόσημο: Έναρξη ισχύος του νόμου περί ψηφιοποίησης των σχολείων.	3/2021	
		Ορόσημο: Έναρξη ισχύος του εκτελεστικού κανονισμού.	12/2021	
		Ορόσημο: Η αξιολόγηση του νόμου ολοκληρώθηκε και δημοσιεύθηκε από το αρμόδιο υπουργείο.	6/2025	
	Επένδυση: 2.B.2 Παροχή ψηφιακών συσκευών τελικού χρήστη στους μαθητές	Ορόσημο: Η απόφαση ανάθεσης σχετικά με τον δημοσιευμένο διαγωνισμό για τις ψηφιακές συσκευές έχει οριστικοποιηθεί και δημοσιευθεί.		6/2021
		Τιμή-στόχος: Η παράδοση των συσκευών για την 5η και 6η βαθμίδα (πρώτο και δεύτερο έτος της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) ολοκληρώνεται.		12/2021
		Τιμή-στόχος: Ολοκληρώνεται η παράδοση των συσκευών για τη νέα 5η και 6η βαθμίδα, έτσι ώστε οι μαθητές κατά τα πρώτα τέσσερα έτη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να έχουν εφοδιαστεί με συσκευή.		12/2023
		Τιμή-στόχος: Ολοκληρώθηκε η παράδοση των συσκευών για το πρώτο έτος του νέου τετραετούς κύκλου.		12/2024

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει εγγράφων του Συμβουλίου.

Συντομογραφίες

ΕΔΕΤ: Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΜΑΑ: Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΣΑΑ: Σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

ΣΑΧ: Συστάσεις ανά χώρα

ΤΠΕ: Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών

ΦΠΑ: Φόρος προστιθέμενης αξίας

ISCED: Διεθνής Τυποποιημένη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (International Standard Classification of Education)

NGEU: Μέσο NextGenerationEU

REACT-EU: Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης

Γλωσσάριο

Διαδίκτυο gigabit: Υπηρεσία σύνδεσης στο διαδίκτυο με ταχύτητα ενός gigabit ανά δευτερόλεπτο.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα: Πλαίσιο για την υλοποίηση, εντός καθορισμένης περιόδου, χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων συνοχής, το οποίο αντανακλά τις προτεραιότητες και τους στόχους που ορίζονται στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ Επιτροπής και μεμονωμένων κρατών μελών.

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: Ετήσιος κύκλος που παρέχει το πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της ΕΕ και για την παρακολούθηση της προόδου.

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο: Ταμείο της πολιτικής συνοχής για τη δημιουργία ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης, καθώς και για τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας. Αντικαταστάθηκε από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+**.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης: Ταμείο της πολιτικής συνοχής για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, με τη χρηματοδότηση επενδύσεων που μειώνουν τις ανισοροπίες μεταξύ των περιφερειών.

Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: Ο μηχανισμός χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ, που σκοπό έχει τον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της πανδημίας COVID-19 και την τόνωση της ανάκαμψης μεσοπρόθεσμα, προωθώντας παράλληλα την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Οικοσύστημα ψηφιακής εκπαίδευσης: Ψηφιακή υποδομή διδασκαλίας και μάθησης που υποστηρίζει όλες τις πτυχές ενός εκπαιδευτικού συστήματος που έχει υποστεί ψηφιακό μετασχηματισμό.

Πολιτική συνοχής: Η πολιτική της ΕΕ που αποσκοπεί στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ περιφερειών και κρατών μελών, μέσω της προώθησης της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της οικονομικής μεγέθυνσης, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και της διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Ταμεία της πολιτικής συνοχής: Παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, μέσω πολυετών προγραμμάτων, η οποία συμπληρώνει τις παρεμβάσεις σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Τα ταμεία που εξετάσαμε

στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Ψηφιοποίηση των σχολείων: Στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης, νοείται η διαδικασία συστηματικής εισαγωγής των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση στο σχολικό περιβάλλον.

Ψηφιοποίηση: Η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας και των ψηφιοποιημένων πληροφοριών σε διαδικασίες και λειτουργίες.

Erasmus+: Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού στην Ευρώπη.

Gigabit: Μονάδας μέτρησης ποσότητας ψηφιακών πληροφοριών, που ισοδυναμεί με ένα δισεκατομμύριο bit.

NextGenerationEU: Δέσμη χρηματοδότησης που έχει στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη της ΕΕ να ανακάμψουν από τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.

REACT-EU: Πρόγραμμα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας NextGenerationEU που παρέχει πρόσθετη χρηματοδότηση υπέρ των υπαρχόντων προγραμμάτων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, με σκοπό την ανάκαμψη από την κρίση και την παράλληλη προώθηση του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=63783>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=63783>

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου II (Επενδύσεις υπέρ της συνοχής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης), του οποίου προεδρεύει η Annettie Turtelboom, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Pietro Russo, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από την Chiara Cipriani, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου του, τον Benjamin Jakob, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, τον Niels-Erik Brokopp, διοικητικό στέλεχος, τον Sven Kölling, υπεύθυνο έργου, και τους Fabio Fattore, Marija Grgurić, Μαρίνα Καρυστινού, Rene Reiterer και Angelika Zych, ελεγκτές και ελέγκτριες. Οι Miłosz Aponowicz, Κυριακή Κοφίνη και Mark Smith παρείχαν γλωσσική υποστήριξη.

Από αριστερά: Fabio Fattore, Niels-Erik Brokopp, Benjamin Jakob, Pietro Russo, Sven Kölling, Angelika Zych, Μαρίνα Καρυστινού, Rene Reiterer.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Γράφημα 2 – Εικονίδια: Το γράφημα αυτό σχεδιάστηκε με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-847-9903-9	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/297082	QJ-AB-23-011-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-9906-0	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/410348	QJ-AB-23-011-EL-Q

Η ΕΕ συμπληρώνει και στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την ψηφιοποίηση των σχολείων τους, στο πλαίσιο διάφορων προγραμμάτων και μέτρων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της.

Κατά τον εν προκειμένω έλεγχο, εξετάσαμε κατά πόσον οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν με ενωσιακούς πόρους υποστήριξαν επαρκώς την ψηφιοποίηση των σχολείων. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, αυτές συνέδραμαν τα σχολεία στις προσπάθειές τους για ψηφιοποίηση, αλλά ότι τα κράτη μέλη στερούνταν στρατηγικού οράματος όσον αφορά τη χρήση της ενωσιακής χρηματοδότησης. Επιπλέον, παρά τον φιλόδοξο στόχο της ΕΕ για σύνδεση όλων των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit έως το 2025, ο αριθμός των σχολείων που πράγματι διαθέτουν ταχείες συνδέσεις αυτού του είδους και, άρα, είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες της ψηφιακής εκπαίδευσης, είναι μικρός.

Συνιστούμε στην Επιτροπή να προωθήσει περισσότερο ενεργά τις δράσεις της ΕΕ και να ενισχύσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη σχέση μεταξύ ενωσιακών στόχων, εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών για την ψηφιοποίηση των σχολείων και ενωσιακής χρηματοδότησης για τα σχολεία. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς και να ενθαρρύνει τις προσπάθειες των κρατών μελών για τη σύνδεση όλων των σχολείων στο διαδίκτυο με ταχύτητες gigabit έως το 2025.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ, υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors